

شہید دکتور محمد طہرانچی علیہ السلام پیک عمر مجاہدیت

خرداد ۱۴۰۵

بمناسبت سالگرد شہادت
شہید دکتور محمد مہدی طہرانچی

خبرگزار آنا
خودباوری، امید، حرکت

حجت الاسلام و المسلمین میر مجید سید قریشی - حجت الاسلام عبدالحسین خسروپناه - دکتور مہدی نویدادہم
دکتور محسن امینی - دکتور علیرضا لادن مقدم - دکتور حسن بنیانیان - دکتور محمد حسین امید - دکتور عباس موسوی
دکتور ہادی نیلفروشان - حجت الاسلام شریفانی

بلاغ احمدی

بخشی از پیام دکتر ولایتی در اولین سالگرد شهادت محمد مهدی طهرانچی

پایداری، ثبات و موازنه ابتدایی هر تمدنی در طول تاریخ، بیش از آنکه به وسعت مرزهای جغرافیایی وابسته باشد، به عمق ریشه‌های هویت ملی و ساختار حکمرانی علمی آن متکی است. سرزمین بزرگ و پرافتخار ایران در طول هزاران سال نشان داده است که هرگاه در معرض هجوم بحران یا سختی قرار گرفته، پویایی و استقامت خود را برای احیا از مسیر تولید دانش و سازماندهی نخبگان بازیافته است. در این فرهنگ کهن، فقدان دانشمندان نه انسداد جریان دانایی، بلکه تکلیفی تازه برای استمرار مکتب علم و استقامت است.

امروز آسمانی شدن جمعی از اندیشمندان و نخبگان برآمده از ملت را گرامی می‌داریم. در سحرگاه بیست و سوم خرداد ماه ۱۴۰۴، خانواده بزرگ دانشگاه آزاد اسلامی شاهد شهادت رئیس فقید خود، دانشمند متعهد شهید دکتر محمد مهدی طهرانچی بود؛ شخصیتی که تلاش خود را بر بازآفرینی مجدد علمی این مظلوم، معطوف ساخته بود و با تلاش خستگی‌ناپذیر برای اعتلای علمی دانشگاه و کشور، طرح‌های مختلف و متنوعی را برنامه‌ریزی و اجرا نمود.

جنگ اخیر به روشنی ثابت کرد که خطوط مقدم دفاعی از خاک فیزیکی به مراکز تحقیقاتی و اتاق‌های پردازش فناوری منتقل شده است. در این کارزار، دانشگاه تراز انقلاب اسلامی موظف است بر اساس منویات رهبر معظم شهید و فرامین راهبردی رهبر معظم انقلاب، حضرت آیت‌الله سید مجتبی‌خامنه‌ای (مدظله‌العالی)، به مولفه اصلی حفظ بقا و تقویت بازدارندگی استراتژیک تبدیل شود. شهید دکتر محمد مهدی طهرانچی به عنوان اندیشمندی ارزش‌مدار و مدیری تحول‌گرا، با درک این ریشه تاریخی و لزوم بازتولید هویت ملی در کاربرد آموزش عالی، مدیریت این مجموعه بزرگ را بر عهده گرفت.

دکتر رنجبر به عنوان چهره‌ای برتر با سابقه درخشان در علم، تعهد و انضباط اجرایی مسئولیت استمرار این بالندگی و هدایت این ساختار گسترده را بر عهده گرفته است. اشراف علمی و تجربه اجرایی ایشان، فرصتی است که می‌تواند و باید رشد پایدار دانشگاه را تضمین کند.

علی‌اکبر ولایتی

رئیس هیأت مؤسس و هیأت امنای دانشگاه آزاد اسلامی

۲۳ خرداد ۱۴۰۵

تحلیل شهید طهرانچی از مفهوم ولایت فقیه

رضایت رهبرانقلاب رضایت امام زمان (عج) است
لبخندش لبخند امام زمان (عج) است
زعامت چیزی نیست که به هرکسی داده شود

بیژن زنجیر

شخصیت برجسته علمی
فرهنگی و اجتماعی طهرانچی

حجت‌الاسلام والمسلمین خسروپناه

۱۱ هزار تیم تحقیقاتی
سرمایه فکری شهید

نوید ادهم

دانشمندی جامع‌الاطراف
با دیدگاه‌های راهبردی

رضامراد صحرائی

طهرانچی علم را برای حل
مسائل کشور می‌خواست

فهرست

سرمقاله: شهید دکتر طهرانچی شخصیت برجسته‌ای از نظر علمی، فرهنگی و اجتماعی بودند ۶

پرونده اول: در کلام دیگران

- یادداشت اول: دانشمند مجاهد خستگی‌ناپذیر ۸
- ۳۰ هزار عضو هیئت علمی و ۱۱ هزار تیم تحقیقاتی؛ سرمایه انسانی فکری دوران شهید طهرانچی ۹
- دانشمندی جامع‌الاطراف با دیدگاه‌های راهبردی و متکی بر قرآن بود ۱۰
- شهید طهرانچی علم را برای حل مسائل کشور می‌خواست ۱۱
- الگوی برای توفیق علم و اخلاق ۱۲
- شهید دکتر طهرانچی، بر پیوند علم، فرهنگ و مدیریت در دانشگاه تأکید داشت ۱۳
- الگوی جامع ایمان، علم و انقلابی‌گری بود ۱۴
- دانشگاه و صنعت را پیوند می‌داد ۱۵
- نقش شهید طهرانچی در گسترش فرهنگ مهدویت ۱۶
- راه‌اندازی سیستم بودجه‌ریزی نوین با تأکید دکتر طهرانچی ۱۶
- شهید طهرانچی دانشمندی هوشمند و صاحب‌نظر بود ۱۷
- دکتر طهرانچی دانشگاه را به سنگر گفت‌وگو و مهادت تبدیل کرد ۱۸
- شهید طهرانچی دقیق‌ترین نقدها و بهترین تحلیل‌ها را ارائه می‌کرد ۲۰
- معمار تحولات نوین در نظام مدیریتی ۲۱
- رنگ شهادت در چهره دکتر طهرانچی پیدا بود ۲۲
- الگوی نسل جوان هسته‌ای ۲۴
- در بحران مالی دانشگاه آزاد، راه توسعه فناوری را گشود ۲۶
- دانشمند مجاهد و معمار تحول در آموزش عالی کشور ۲۷
- جوابی الهام‌بخش از شهید طهرانچی؛ خودتان را برسانید ۲۸
- چهره‌ای ممتاز در منظومه تاریخ دانشگاه آزاد اسلامی ۲۸
- ۵ پیشنهاد راهبردی برای ماندگاری مقام علمی و فرهنگی شهید طهرانچی ۲۹
- افکار و اعمال شهید طهرانچی ریشه در آموزه‌های قرآنی داشت ۳۰
- مرد تحول، نوآوری و خستگی‌ناپذیری بود ۳۰
- نگاه قرآنی به پیوند علوم پایه و مهندسی ۳۱
- سند تحول علمی دکتر طهرانچی راهی جدید برای دانشگاه‌های ایران گشود ۳۲
- نهادینه‌کننده عدالت آموزشی در بستر قرآن و علم ۳۳
- دانشگاه را از دستگاه صدور مدرک به مغز متفکر جامعه تبدیل کرد ۳۴
- شهید طهرانچی مدیری دانشمند و فرهنگ‌باور بود ۳۶
- نماد علم و حماسه در آموزش ایران ۳۶
- راهش ادامه خواهد داشت ۳۷
- نماد جاودانه «شهیدان راه فضیلت» در سپهر انقلاب ۳۸
- خطر «شهید طهرانچی» برای دشمنان و راهی که ادامه دارد ۳۸

پرونده دوم: شهدای علم

- شهید علم؛ طهرانچی محقق در راه پیشرفت فناوری‌های مغناطیسی و نانو ۴۰
- شهید مینوچهر از شبیه‌سازی راکتور تا ایمنی هسته‌ای ۴۱
- شهید عباسی معمار جداسازی ایزوتوپ و سخت‌افزارهای راکتوری ۴۲
- از بتن سنگین تا گاما میراث ماندگار شهید ذوالفقاری ۴۳
- شهید علم؛ امیرحسین فقهی نوآور در زمینه رادیوداروها ۴۴
- چگونه سعید برجی هدف آمریکا و اسرائیل قرار گرفت؟ ۴۴
- شهادت دانشمندان ایرانی هشدار برای جهان علم است ۴۶
- از تحریم تا ترور شیمیست نظامی ایران ۴۷
- ملت ایران دانشمندان خود را عزیز می‌داند ۴۸
- شهادت دانشمندان، فرصتی برای وحدت و بصیرت‌افزایی جامعه دانشگاهی است ۴۸
- شهادت دانشمندان هسته‌ای گواه عزم راسخ جامعه دانشگاهی ایران ۴۹
- جنگ امروز بر علیه؛ علم، دانشگاه و پیشرفت علمی است ۵۰
- دانشمندان ایرانی به دنبال سلاح نیستند بلکه به دنبال توسعه علم هستند ۵۱
- تبیین اهمیت انرژی هسته‌ای باید اولویت دانشگاهیان باشد ۵۲
- دانشمندان ایرانی را می‌کشند، علم ما را نمی‌توانند بکشند ۵۲
- ترور دانشمندان هسته‌ای دشمنی با علم و اقتدار ایران است ۵۴
- دانشمندان را می‌کشند، ولی علم ما زنده می‌ماند ۵۵
- تلاش‌های رژیم صهیونیستی مانع پیشرفت علمی ایران نخواهد شد ۵۶

پرونده سوم: خاطرات ماندگار

- روایتی از زندگی شهید دکتر طهرانچی ۵۸
- گوگل اسکولار او را ۴۰ روز قبل از شهادت پاک کرده بودند ۵۹
- مدیری که دلسوز بود ۶۰
- خاکسار! برای رفع خستگی شعری بخوان ۶۰
- وقتش برسد، کاری از محافظان ساخته نیست ۶۱
- وقتی شهید طهرانچی حاشیه را رها می‌کند و به متن می‌پردازد ۶۱
- من برای آنکه شما را سربلند کنم به دیدار سردار حاجیان می‌روم ۶۲
- ماجرای لغو سفر شهید طهرانچی به کربلا و پخت نان در مکتب ابا عبدالله (ع) ۶۳
- مدیریت جهادی شهید طهرانچی در بحران‌های سیل و کرونا ۶۴
- آرزوی شهادت دکتر طهرانچی وقتی قرار بود ترور شود ۶۵
- عکس سلفی شهید طهرانچی با تلفن همراه دانشجوی بین‌الملل ۶۵
- پازل خاطرات طهرانچی؛ میراثی که نا تمام نمی‌ماند ۶۶
- شهید طهرانچی؛ مردی که هنوز عطر حضورش در هوای دانشگاه جاریست ۶۶
- سلفی گرفتن شهید طهرانچی با تلفن همراه یک دانش‌آموز سما ۶۷
- شعری که در جیب شهید طهرانچی جاماند ۶۷
- امام رضا (ع) بدهکار کسی نمی‌ماند و هرکس ارادتی به ایشان داشته باشد، همان‌جا پاسخش را می‌بیند ۶۸
- دل‌نوشته‌ای به مناسبت خاکسپاری شهید طهرانچی ۶۸

۱۳

حسن بنیانیان

پیوند علم، فرهنگ و مدیریت
در دانشگاه

۱۴

میرمجید سید قریشی

الگوی جامع ایمان، علم و
انقلابی‌گری بود

۵۸

امیر طهرانچی

از تربیت خانوادگی تا نظریه
«عالم مجاهد»

۶۱

محمد رضا جابر انصاری

وقتش برسد، کاری از
محافظان ساخته نیست

شهید دکتر طهرانچی شخصیت برجسته‌ای از نظر علمی، فرهنگی و اجتماعی بودند

سرمقاله

بیژن زنجیر

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی

دوستی بنده با شهید طهرانچی به سال ۱۳۷۲ و ایام اعزام به روسیه برای تحصیل در مقطع دکتری بازمی‌گردد.

در آن زمان و روزهای پیش از اعزام به اتفاق شهید طهرانچی و جمع دیگری از اساتید در ایران، دوره آموزش زبان روسی را گذراندیم که این زمینه آشنایی و دوستی ما شد.

از همان زمان ویژگی‌های برجسته‌ای در ایشان به چشم می‌آمد. شهید طهرانچی از همان روزهای دانشجویی؛ تیزهوش، پرسشگر و ایده‌پرداز بودند. در هنگام تحصیل در روسیه نیز روحیه دقیق و کنجکاوی داشتند.

دکتر طهرانچی در درک مطالب، گیرایی بسیار بالایی داشتند. در دوره تز دکتری با اینکه تغییر استاد در خارج از کشور کار آسانی نبود، بخاطر اینکه استادش به اندازه کافی او را به لحاظ علمی سیراب نمی‌کرد تصمیم گرفت تغییر استاد دهد و در نتیجه استاد دیگری را که عطش علمی ایشان را پاسخ دهد، انتخاب کرد.

بنده در مسکو شاهد بودم که ایشان از صبح زود تا پاسی از شب، بر روی تز دکتری خود کار می‌کرد. ایشان حتی روزهای تعطیل شنبه و یکشنبه نیز مشغول مباحث علمی خود بود.

مسائل ایران همواره دغدغه جدی شهید بود. همان زمانی که ایشان در روسیه بر روی

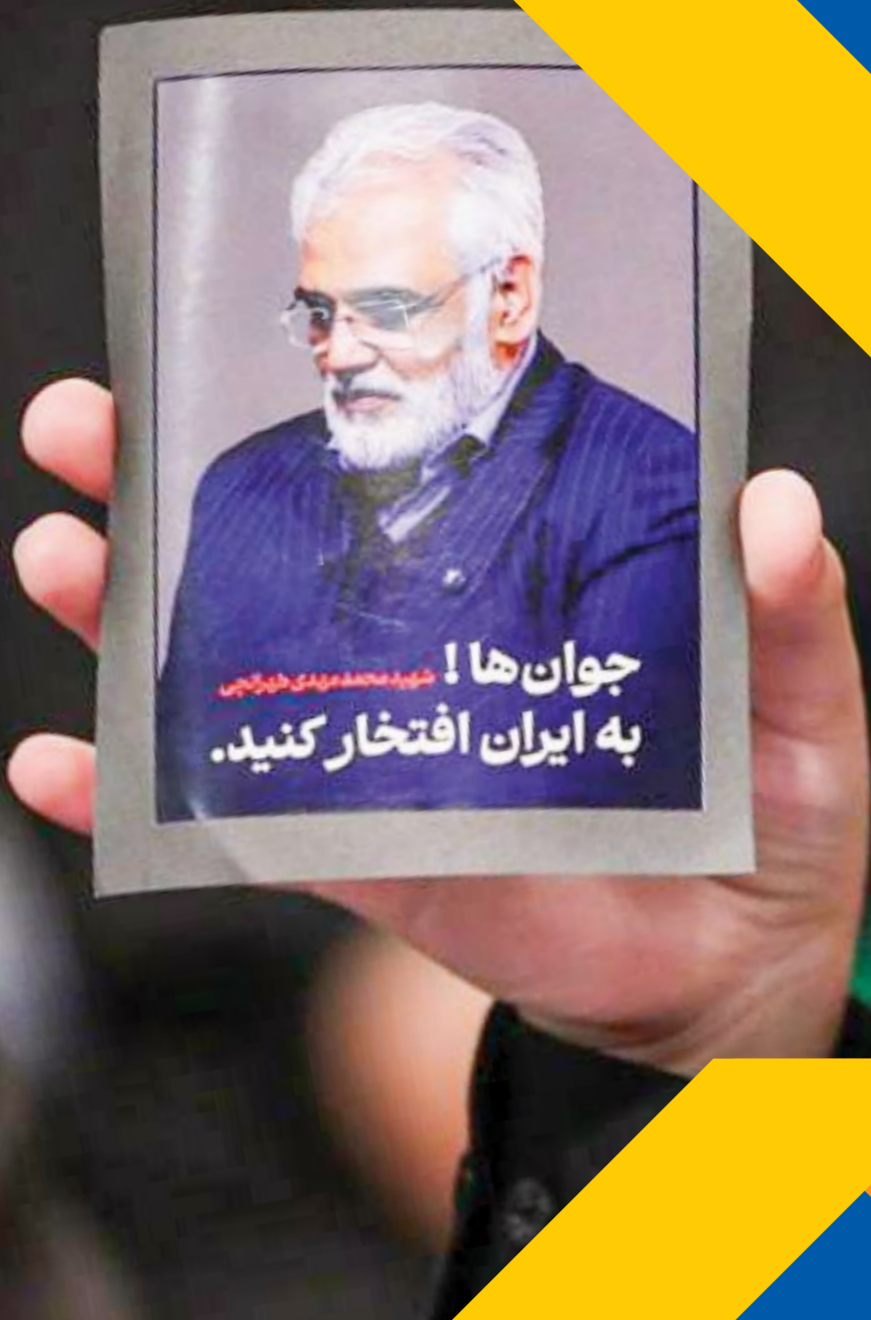
تز خود کار می‌کرد، دائما مباحثاتی پیرامون مسائل علمی کشور با اساتید دیگری برای کمک و ارتقای موضوعات مختلف داشتند. شهید طهرانچی بسیار شخصیت تحول‌گرایی در مدیریت آموزش عالی بود. دکتر طهرانچی دیدگاه‌های جدید و نوینی را در حوزه آموزش عالی داشتند و توانستند تا حد امکان ایده‌های نو و تازه خود را در دانشگاه آزاد اسلامی اجرایی کنند.

ایشان شخصیت برجسته‌ای از نظر علمی، فرهنگی و اجتماعی بودند که متأسفانه توسط پلیدترین و شرورترین رژیم‌های خبیث آمریکایی - صهیونیستی از ملت شریف ایران گرفته شد.

پرونده اول:

در کلام دیگران

دکتر محمد مهدی طهرانچی متولد ۱۴ تیر ۱۳۴۴؛ فیزیک‌دان، استاد پایه ۴۱ دانشگاهی و مدیر تحول‌آفرین بود که از سال ۱۳۹۷ به عنوان رئیس دانشگاه آزاد اسلامی منصوب شده بود. او در عملیات تروریستی رژیم صهیونیستی ۲۳ خرداد ۱۴۰۴ در کنار دیگر دانشمندان ایرانی به شهادت رسید. در این پرونده، در گفت‌وگو با همراهان و دوستان نزدیکش، چهره‌ای انسانی، متواضع و جهادی او را از زبان دیگران می‌شناسیم؛ مردی که باتوکل، تعهد و مدیریت جهادی، الگویی برای نسل دانشگاهی ایرانی بود.

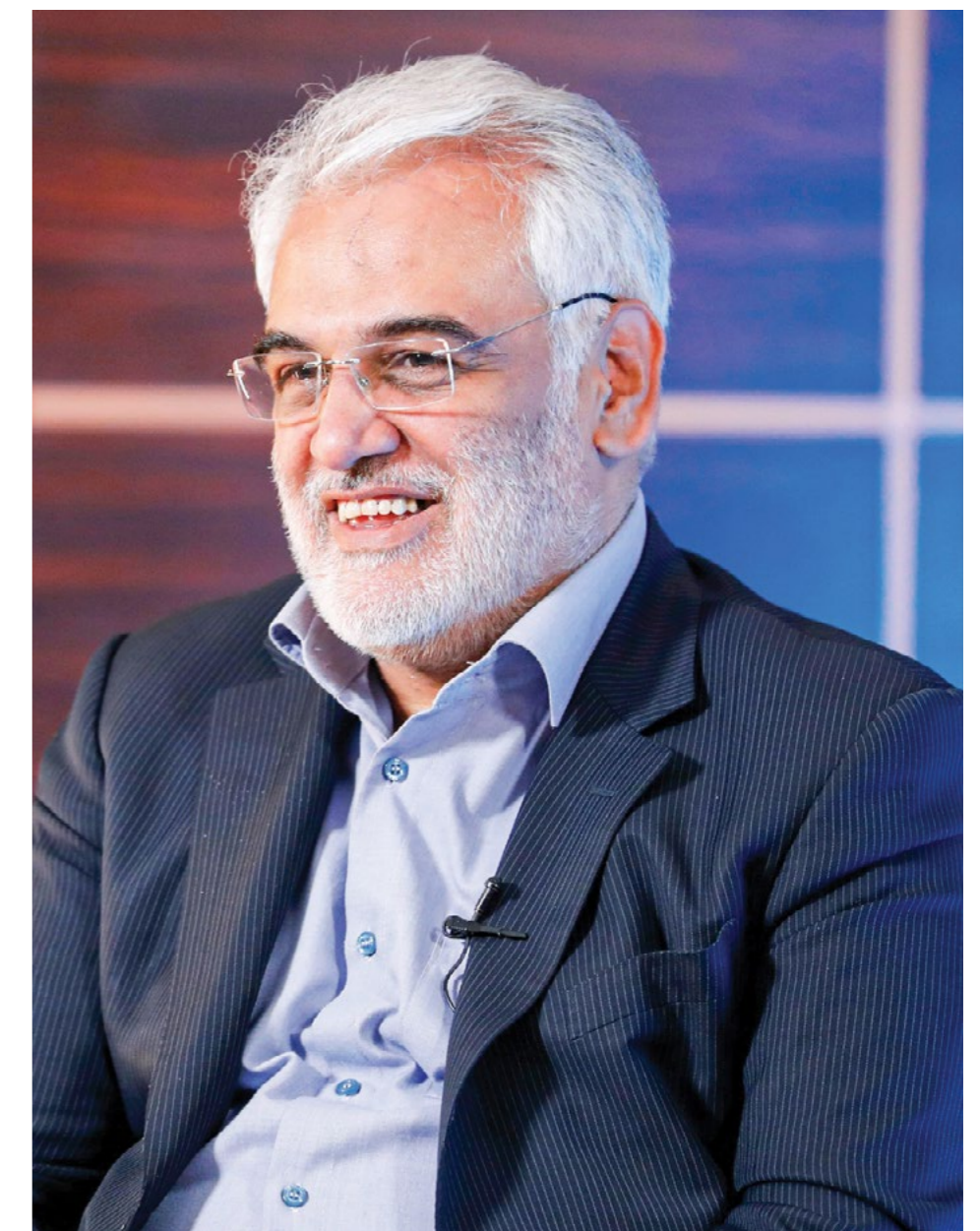
دانشمند مجاهد خستگی‌ناپذیر

محمد مهدی خیرجو
مدیرعامل خیرگزاری آنا

درد بر تو ای شهید مجاهد خستگی‌ناپذیر؛ ای استادی که کلاس درس و آزمایشگاه را سنگر جهاد علمی ساختی و عمر پربرکت خود را وقف پیشرفت ایران و تربیت نسل‌های آینده کردی.

نوشتن از مردی چون شهید دکتر محمد مهدی طهرانچی آسان نیست. او از آن انسان‌های بزرگی بود که بی‌هیاهو زندگی می‌کنند، اما آثار

یادداشت اول

و این یکسال چه سخت‌گذشت، در ایام عیدالله الاکبر غدیر بود که خبر شهادت او و جمعی از دانشمندان، فرماندهان و هموطنان عزیزمان، ایرانی را در شوک برد و یادآوری کرد، دشمن پست و کینه‌توز و ناجوانمرد است. واقعه تلخ ۲۳ خرداد ۱۴۰۴ و جنگ ۱۲ روزه تحمیلی از سوی دشمن آمریکایی-صهیونی، ادامه همان ذات استعماری دیرینه و مستکبرانه طاغوت‌هاست که با عزت و استقلال ملتها مشکل دارند. دشمنانی که سال‌ها با تحریم، فشار، خرابکاری و ترور کوشیده‌اند حرکت رو به رشد ملت ایران را متوقف کنند، اما تاریخ نشان داده است که اندیشه را نمی‌توان ترور کرد و ملت با عظمت و مبعوث شده ایران اسلامی با این جنایت‌ها از مسیر پیشرفت بازمی‌ماند و مصمم‌تر می‌شود.

شهادت مظلومانه دکتر طهرانچی - همسر گرامی اش - و جمعی از دانشمندان کشورمان، زخمی بر پیکر علم و دانش بشریت بود که تا ابد در خاطر هر ایرانی و انسان اهل خرد و فضلی می‌ماند. این جنایت بار دیگر نشان داد که دشمنان ملت ایران و بشریت بیش از هر چیز از آگاهی، دانش، خودباوری و توانمندی ایرانیان هراس دارند؛ زیرا به خوبی می‌دانند قدرت حقیقی این ملت در عناصر دانای انقلابی و باورمند و نجیبان پرتلاش آن نهفته است که امروز الگوی سایر ملت‌ها شده‌اند.

رهبر شهید انقلاب امام خامنه‌ای (قدس الله نفسه الزکیه) در دوره پرشکوه زعامت خود، همواره بر این مهم تاکید داشتند، که کلید پیشرفت و قدرت هر کشوری، خودباوری و تلاش برای کسب استقلال است و تنها راه رفع تهدید دشمن، قوی شدن است و قوی شدن جز از مسیر علم و دانش محقق نمی‌شود.

و امروز بیش از پیش نشانه‌های آن قله وعده داده شده را می‌بینیم؛ قله‌ای که به برکت نهضت خمینی کبیر (ره) و هدایت‌های دایمانه امام شهید (ره) و ایثار دانشمندانی چون شهید طهرانچی‌ها به آن نزدیک شده‌ایم و در این مسیر پر بهجت نباید به هیچ بهانه‌ای از پا بایستیم و متوقف شویم.

«وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزُقُونَ»

حجت‌الاسلام و المسلمین عبدالحمین خسروپناه با اشاره به مدیریت جهادی شهید طهرانچی جذب و ارتقای ۳۰ هزار عضو هیئت علمی و تشکیل ۱۱ هزار تیم تحقیقاتی در دانشگاه آزاد اسلامی در دوران مدیریت محمد مهدی طهرانچی را یکی از اصلی‌ترین ستون‌های پشتیبانی علمی و پژوهشی کشور دانست.

|||

حجت‌الاسلام و المسلمین عبدالحمین خسروپناه، با تحلیل ترور دانشمندان توسط رژیم صهیونیستی، اظهار داشت: این اقدامات وحشیانه و تروریستی نشان از یک راهبرد عمیق‌تر و شوم‌تر دارد. دشمن، به ویژه رژیم صهیونیستی، به خوبی می‌داند که ایران اسلامی در حال حرکت به سوی افق‌های بلند تمدن نوین اسلامی است که ستون فقرات آن را علم و فناوری بومی تشکیل می‌دهد.

دکتر طهرانچی؛ عالم مجاهد و مدیر تحول‌آفرین

خسروپناه شهید طهرانچی را نمادی از عالم مجاهد، مدیر تحول‌آفرین و انسان خستگی‌ناپذیر خواند.

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی با اشاره به سوابق تعامل خود با دکتر طهرانچی گفت: از دورانی که در دانشگاه آزاد با ایشان همکاری داشتم تا این مقطع که به عنوان دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی توفیق همکاری نزدیک‌تر داشتم، روحیه جهادی، دغدغه‌مندی عمیق برای حل مسائل کشور از مسیر علم و فناوری، و تلاش بی‌وقفه و خستگی‌ناپذیر دکتر طهرانچی برای بنده و تمام همکارانش زبانزد بود.

وی افزود: شهید طهرانچی برای اعتدالی جایگاه علم و دانشگاه در کشور شبانه‌روز تلاش می‌کرد و دغدغه پیوند علم با نیازهای واقعی جامعه و فرهنگ اسلامی را داشت. وی مسئولیت جامعه علمی و دانشگاهی را سنگین‌تر از همیشه خواند و از آنان خواست با تلاش مضاعف در سنگر علم، راه شهیدان را با قدرت ادامه دهند. دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی تأکید کرد: دشمن بدانند با ترور، نمی‌تواند اراده ملت ایران را در مسیر پیشرفت متزلزل کند و این ترورها، عزم ملت را برای رسیدن به قله‌های علمی و تمدنی راسخ‌تر خواهد کرد.

دانشگاه آزاد؛ یک دولت مردمی با پشتوانه علمی

خسروپناه با تأکید بر نقش بی‌بدیل دانشگاه آزاد اسلامی در تربیت دانشجویان گفت: این دانشگاه

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی:

۳۰ هزار عضو هیئت علمی و ۱۱ هزار تیم تحقیقاتی؛ سرمایه انسانی فکری دوران شهید طهرانچی

آزاداندیشی با حضور ۱۱ هزار تیم در دانشگاه آزاد اسلامی به‌عنوان یک دستاورد مهم یاد کرد که مورد تقدیر مقام معظم رهبری نیز قرار گرفته است.

وی پیوند استاد و دانشجو در این دانشگاه را بسیار ارزشمند توصیف کرد و با اشاره به دستاوردهای فناورانه گفت: دانشگاه آزاد اسلامی در حوزه‌های رباتیک، هوش مصنوعی، کوانتوم، لیزر و آب پیشرفت‌های چشمگیری داشته است. در قزوین و نجف‌آباد پردیس‌های پارک علم و فناوری تأسیس شده و فضاهایی برای استقرار هسته‌های فناوری و دانش‌بنیان در نظر گرفته شده است. این فعالیت‌ها دانشگاه را به سمت نسل سوم سوق داده‌اند. وی با اشاره به مدارس سما و سعادت، آنها را کمک بزرگی به آموزش و پرورش دانست و از تأسیس ۳۲ دفتر تقریب مذاهب در استان‌های تقریبی به‌عنوان اقدامی مهم در خنثی‌سازی توطئه‌های تفرقه‌افکنانه دشمن یاد کرد.

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی همچنین از برگزاری جشنواره امامت و مهدویت در ایام رجب و نقش مؤثر دانشگاه در حوزه سلامت، به‌ویژه عملکرد موفق بیمارستان فرهیختگان به‌عنوان قطب پیوند کلیه کشور، تقدیر کرد. او به اقدامات دانشگاه در حوزه علوم انسانی نیز اشاره کرد که به ارتقای این حوزه در کشور منجر شده است.

وی دانشگاه آزاد اسلامی را «یک دولت مردمی با پشتوانه علمی» توصیف کرد و گفت: دولت فربه مانع رشد بخش غیردولتی می‌شود. اگر دانشگاه آزاد اسلامی ۴۰ درصد آموزش عالی را در اختیار نداشت، بقای آن ممکن نبود.

تاکنون بدون اینکه باری بر دوش دولت بگذارد، یک میلیون و ۴۶۰ هزار دانشجو تربیت کرده است. البته تسهیل‌گری دولت‌هایی تأثیر نبوده، اما بار اداری و مالی برای دولت نداشت است. وی افزود: در دوره ریاست دکتر طهرانچی، حدود ۶۰۰ هزار دانشجو به دانشگاه اضافه شده‌اند؛ قطعاً دولت توانایی فارغ‌التحصیلی این حجم از دانشجو را نداشت.

وی جذب و ارتقای اعضای هیئت علمی را دیگر دستاورد مهم این دانشگاه دانست و اظهار داشت: اکنون ۳۰ هزار عضو هیئت علمی در دانشگاه فعال‌اند. دانشگاه دارای چهار هیئت ممیزه است و این ظرفیت وجود دارد که به هشت هیئت افزایش یابد. دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی ادامه داد: اگر مقالات پژوهشگران دانشگاه آزاد اسلامی را از مجموع مقالات کشور حذف کنیم، رتبه علمی کشور سقوط خواهد کرد. رشد مقالات ISI و ISC در این دانشگاه قابل توجه بوده، هرچند نسبت تعداد مجلات علمی به اعضای هیئت علمی همچنان پایین است و نیازمند حمایت بیشتری هستیم.

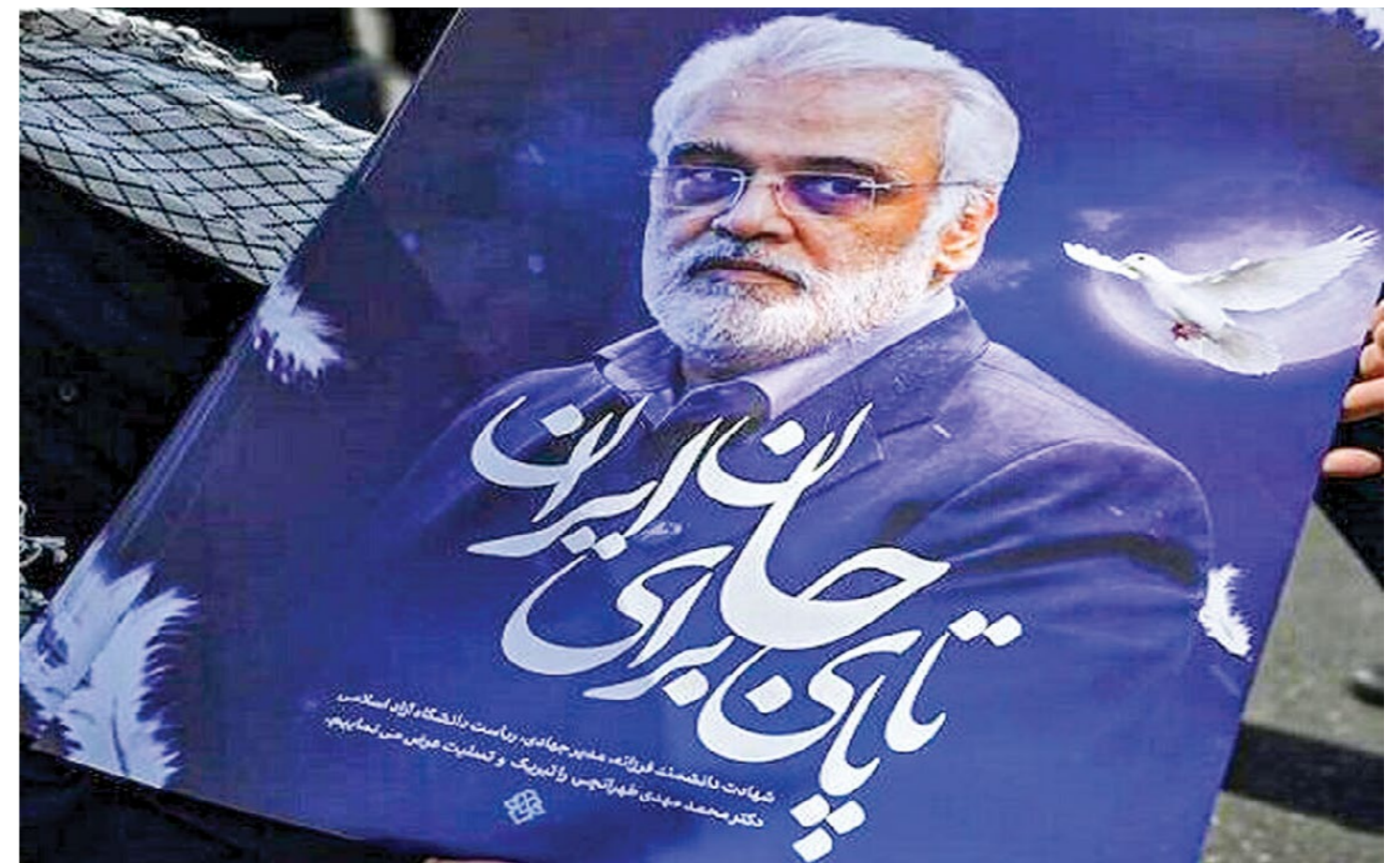
وی با اشاره به فعالیت باشگاه پژوهشگران جوان، آن را یکی از موفق‌ترین برنامه‌های دانشگاه در جذب استعداد‌های برتر دانست. همچنین با تقدیر از فعالیت‌های رسانه‌ای دانشگاه از جمله روزنامه فرهیختگان، خبرگزاری آنا، تأکید کرد که این تجربه رسانه‌ای موفق قابل الگوبرداری است.

خسروپناه افزود: امکانات ورزشی دانشگاه بی‌نظیر است. همچنین طرح استاد همیار فرهنگی که توسط معاونت فرهنگی پیگیری می‌شود، نتایج مثبتی به دنبال داشته است. وی از برگزاری کرسی‌های

دبیر کل هیأت مؤسس و هیأت امنای دانشگاه آزاد اسلامی:

دانشمندی جامع الاطراف با دیدگاه‌های راهبردی و متکی بر قرآن بود

دیدگاه‌های خود همواره به آیات قرآن کریم و روایات معصومین (ع) استناد می‌کردند.

دانشمندی با تأمل عمیق دیدگاه راهبردی و متکی بر قرآن

دبیر کل هیأت مؤسس و هیأت امنای دانشگاه آزاد اسلامی با توصیف شهید طهرانچی به عنوان فردی نوآور، به روز و دقیق، افزود: ایشان در حوزه‌های مختلف علمی، به ویژه علوم انسانی، صاحب نظر بودند و تأملات عمیق و راهگشایی داشتند. در زمینه علوم پایه نیز دغدغه‌مندانه به بررسی مسائل و چالش‌های موجود می‌پرداختند و همواره به دنبال یافتن راهکارهای مناسب برای ارتقای سطح دانش و مهارت دانشجویان بودند.

مدیریت تحول‌گرا، نوآور، دقیق و استراتژیک
وی با بیان اینکه شهید طهرانچی در بحث

مهدی نوید ادهم، دبیر کل هیأت مؤسس و هیأت امنای دانشگاه آزاد اسلامی با تأکید بر نقش بی‌بدیل شهید طهرانچی در توسعه علمی و فرهنگی کشور، ایشان را دانشمندی با تأملات عمیق، دیدگاه‌های راهبردی و اتکا به آموزه‌های قرآنی توصیف کرد.
نوید ادهم با اشاره به تأثیرپذیری شهید طهرانچی از محضر اساتید برجسته، از جمله حاج آقا مجتبیای تهرانی، گفت: شهید طهرانچی در محافل دینی حضور فعال داشتند و از آموزه‌های بزرگان دین بهره‌مند بودند. این ارتباط وثیق با معارف الهی، در نوع نگرش و عملکرد ایشان تجلی می‌یافت، به نحوی که در تبیین نظریات و

وزیر آموزش و پرورش دولت سیزدهم:

شهید طهرانچی علم را برای حل مسائل کشور می‌خواست

مدیریت تراز در حوزه علم و فناوری و تعلیم تربیت

صحرائی خاطرنشان کرد: شهید طهرانچی در همه امور با دقت و برنامه عمل می‌کرد. به همین دلیل امروز می‌توان بدون تردید از او به عنوان مدیری تراز در حوزه علم و فناوری، معلمی تراز در عرصه تعلیم و تربیت و انسانی تراز انقلاب اسلامی یاد کرد.

وی تأکید کرد: شهید طهرانچی همواره نسبت به پیامدهای تصمیمات حساس بود و تلاش می‌کرد آثار مثبت و منفی هر تصمیم را برای کشور پیش‌بینی کند. همین نگاه آینده‌نگرانه و مسئولانه باعث شده بود تصمیمات او از پشتوانه کارشناسی و دقت بالایی برخوردار باشد.

صحرائی در پایان با اشاره به سبک زندگی و منش فردی شهید طهرانچی گفت: او شخصیتی توسعه‌یافته و متعادل داشت و در کنار توانمندی‌های علمی و مدیریتی، از اخلاق، تربیت و مسئولیت‌پذیری کم‌نظیری برخوردار بود؛ ویژگی‌هایی که از وی چهره‌ای ماندگار در عرصه علم، آموزش و مدیریت کشور ساخته است.

می‌داد و در صورت نیاز به اصلاح، بدون تعارف مسیر را اصلاح می‌کرد.

معیار تصمیماتش منفعت ملی بود

صحرائی گفت: او برخلاف برخی نگاه‌های صرفاً اقتصادی یا کاربردی‌گرایانه، همواره هزینه و فایده تصمیمات را برای کشور مدنظر قرار می‌داد. از نظر وی، هر اقدام علمی یا مدیریتی باید مشخص می‌کرد چه هزینه‌ای برای کشور دارد و چه منفعتی نصیب مردم و نظام می‌کند.

وزیر آموزش و پرورش دولت سیزدهم ادامه داد: برای شهید طهرانچی، «علم برای علم» موضوعیت نداشت؛ بلکه علم را ابزاری برای تحول، تغییر و تربیت نسل‌های جدید می‌دانست. به همین دلیل، از نخستین مدیران آموزش عالی کشور بود که بر اجتماعی شدن دانشگاه تأکید می‌کرد و معتقد بود دانشگاه باید پیوندی عمیق با جامعه داشته باشد و برای حل مسائل واقعی مردم نقش‌آفرینی کند. او فردی خودساخته بود. پیش از آنکه به دنبال ایجاد تغییر در دیگران باشد، این تحول را در خود ایجاد کرده بود.

وزیر آموزش و پرورش دولت سیزدهم با تشریح ابعاد شخصیتی و مدیریتی شهید محمد مهدی طهرانچی، وی را نماد «علم نافع» و مدیری تحول‌آفرین دانست که همواره علم را در خدمت حل مسائل کشور، مردم و نظام قرار می‌داد و با رویکردی مسئله‌محور، دانشگاه را به سمت ایفای نقش اجتماعی و پاسخگویی به نیازهای جامعه هدایت کرد.

|||

رضا مراد صحرائی، وزیر آموزش و پرورش دولت سیزدهم، با اشاره به ویژگی‌های علمی و مدیریتی شهید محمد مهدی طهرانچی اظهار کرد: رئیس فقید دانشگاه آزاد اسلامی در مباحث علمی خود، «علم نافع» را محور قرار داده بود و معتقد بود علم زمانی ارزشمند است که بتواند برای کشور، نظام و مردم سودمند باشد و گرهی از مشکلات جامعه بگشاید.

وی افزود: این نگاه در عرصه مدیریت نیز به روشنی دیده می‌شد. شهید طهرانچی هر مسئولیتی را که بر عهده می‌گرفت، به دنبال ایجاد تحول در آن مجموعه بود. او برنامه‌های تحولی را طراحی می‌کرد، اجرای آن‌ها را مورد ارزیابی قرار

نیلفروشان، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی:

الگویی برای تلفیق علم و اخلاق

دکتر هادی نیلفروشان، عضو هیئت علمی پژوهشکده مطالعات بنیادین علم و فناوری دانشگاه شهید بهشتی دکتر محمد مهدی طهرانچی را الگویی برای تلفیق علم و اخلاق دانست و گفت که شهید طهرانچی با شجاعت و استقامت، هرگز از تهدیدات دشمنان هراسی به دل راه ندادند.

|||

نیلفروشان شخصیت شهید طهرانچی را ممتاز و چهره‌ای درخشان در عرصه علم و دانش توصیف کرد و با اشاره به جوانی ایشان در زمان کسب مراتب بالای علمی، افزود: دکتر طهرانچی از جمله جوان‌ترین اساتیدی بودند که با پشتکار و جدیت مثال‌زدنی توانستند مدارج علمی را به سرعت طی کنند. ایشان نه تنها در عرصه تحقیق و پژوهش سرآمد بودند، بلکه در حوزه تدریس نیز همواره دانشجویان را با دانش عمیق و بینش وسیع خود مجذوب می‌کردند. تواضع و فروتنی ایشان در عین برخورداری از جایگاه علمی بالا، از ویژگی‌های برجسته شخصیتی ایشان بود.

وی با تأکید بر تلفیق علم و اخلاق در شخصیت دکتر طهرانچی، ادامه داد: دکتر طهرانچی تنها به دنبال کسب دانش و تخصص نبودند، بلکه همواره تلاش می‌کردند تا این دانش را در خدمت جامعه و انسانیت به کار گیرند. ایشان به خوبی می‌دانستند که علم بدون اخلاق، نه تنها نمی‌تواند به پیشرفت جامعه کمک کند، بلکه می‌تواند به ابزاری برای ظلم و استثمار تبدیل شود. به همین دلیل، همواره در تلاش بودند تا دانشجویان را با ارزش‌های اخلاقی و انسانی نیز آشنا سازند.

مدیریت تحول‌گرا و دغدغه‌مند

عضو هیئت علمی پژوهشکده مطالعات بنیادین علم و فناوری دانشگاه شهید بهشتی در ادامه گفت‌وگو، دکتر طهرانچی را مدیری تحول‌گرا و دغدغه‌مند توصیف کرد و گفت: دکتر طهرانچی به عنوان یک مدیر، تنها به دنبال حفظ وضع موجود نبودند، بلکه همواره در تلاش بودند تا با ایده‌های نو و طرح‌های خلاقانه، دانشگاه آزاد اسلامی را به سمت پیشرفت و تعالی سوق دهند.

ایشان به خوبی می‌دانستند که دانشگاه آزاد اسلامی، به عنوان بزرگترین دانشگاه غیردولتی کشور، نقش مهمی در توسعه آموزش عالی و تربیت نیروی انسانی متخصص برای کشور دارد. به همین دلیل، همواره تلاش می‌کردند تا با ایجاد تحولات

مثبت در ساختار و برنامه‌های دانشگاه، این نقش را به بهترین نحو ایفا کنند.

مواجهه با تهدیدات و استقامت در راه حق

دکتر نیلفروشان با اشاره به تهدیدات مکرر رژیم صهیونیستی علیه دکتر طهرانچی، گفت: دکتر طهرانچی به دلیل نقش مؤثری که در توسعه علم و فناوری در کشور ایفا می‌کردند، همواره مورد تهدید دشمنان قرار داشتند. رژیم صهیونیستی که از پیشرفت‌های علمی ایران اسلامی هراس دارد، بارها به صورت علنی و غیرعلنی دکتر طهرانچی را تهدید کرده بود. اما ایشان با شجاعت و استقامت، به راه خود ادامه دادند و هرگز از تهدیدات دشمنان هراسی به دل راه ندادند.

وی با تأکید بر اینکه ترور دکتر طهرانچی، نشان‌دهنده عمق کینه و دشمنی دشمنان با پیشرفت ایران اسلامی است، افزود: دشمنان با ترور دانشمندان ما، می‌خواهند جلوی پیشرفت علمی و فناوری کشور را بگیرند. اما آنها باید بدانند که ترور دانشمندان، نه تنها نمی‌تواند خللی در عزم و اراده ملت ایران ایجاد کند، بلکه باعث می‌شود تا جوانان ما با انگیزه و اراده بیشتری در راه علم و فناوری قدم بردارند.

ارتباط وثیق با قرآن و تعهد به انقلاب

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی در ادامه سخنان خود، به ارتباط وثیق دکتر طهرانچی با قرآن کریم و تعهد ایشان به انقلاب اسلامی اشاره کرد و گفت: دکتر طهرانچی همواره با قرآن کریم انس داشتند و در سخنرانی‌ها و نوشته‌های خود، به آیات قرآن استناد می‌کردند. ایشان به خوبی می‌دانستند که قرآن، راهنمای زندگی و سعادت انسان است. به همین دلیل، همواره تلاش می‌کردند تا با عمل به دستورات قرآن، در راه خدمت به جامعه و اعتلای اسلام گام بردارند.

میراثی ماندگار برای آیندگان

دکتر نیلفروشان در پایان گفت‌وگو، ضمن تسلیت شهادت دکتر طهرانچی به ملت ایران و جامعه دانشگاهی، گفت: دکتر طهرانچی با شهادت خود به درجه رفیع شهادت نائل آمدند و نام خود را در تاریخ این مرز و بوم جاودانه ساختند. میراث ایشان نه تنها در دانشگاه آزاد اسلامی، بلکه در کل نظام آموزش عالی کشور ماندگار خواهد بود. امیدوارم مدیران و مسئولان کشور با ادامه راه ایشان، در جهت تحقق اهداف و آرمان‌های ایشان گام بردارند.

مشاور فرهنگی رئیس دانشگاه آزاد اسلامی:

شهید دکتر طهرانچی، بر پیوند علم، فرهنگ و مدیریت در دانشگاه تأکید داشت

حسن بنیان از دکتر محمد مهدی طهرانچی به عنوان الگویی یاد کرد که علم، فرهنگ و مدیریت را در قالبی یکپارچه در دانشگاه با هم پیوند زد.

|||

حسن بنیان، مشاور فرهنگی رئیس دانشگاه آزاد اسلامی با اشاره به اینکه دکتر طهرانچی مسئله فرهنگ را مستقل از سایر امور ندانسته و برای آن برنامه جداگانه‌ای تدارک نمی‌دیدند، افزود: برنامه‌های فرهنگی مجزا معمولاً طیف محدودی را شامل می‌شوند، در حالی که مسئولیت اصلی، کمک به فرایند تربیت «همه دانشجویان» است.

بنیان این ویژگی را در تدوین برنامه تحول دانشگاه مؤثر دانست تا ظرفیت‌های اساسی تقویت شده و کارکرد تک‌تک بخش‌ها و رشته‌ها، شامل تربیت فرهنگی نیز باشد. وی با اشاره به عمق نگاه شهید طهرانچی گفت: سخنرانی ایشان نادریم که مستند به چند آیه قرآن، مباحث علمی مرتبط و پیوند با مسئولیت‌های مدیریتی نباشد. او توانایی تلفیق علم و دین در حوزه مدیریت را بسیار ارزشمند و در میان مدیران ما، در حقیقت محدود توصیف کرد.

دانشگاه جامعه‌پرداز؛ بال چپ علم، بال راست فرهنگ

مشاور فرهنگی رئیس دانشگاه آزاد به ایده دانشگاه جامعه‌پرداز دکتر طهرانچی اشاره کرد و گفت: ایشان یک بال این دانشگاه را علم و فناوری و بال دیگر را فرهنگ می‌دانستند. وی دغدغه اصلی شهید طهرانچی را ارتقای واقعی دانشگاه در جامعه عنوان کرد و افزود: ایشان به مفهوم مدیریت کاملاً آگاه بودند و درک می‌کردند که اگر تنها دانش و مهارت را ارائه دهیم، اما حس خدمت به کشور و وطن را در دانشجو تقویت نکنیم، آن مهارت و توانمندی دانشی در بسیاری از موارد نقش ایفا نکرده یا دانشجو به راحتی کشورش را ترک کرده و سرمایه‌گذاری انجام شده را در جای دیگر به کار خواهد گرفت.

دانش، مهارت و تربیت؛ سه وجه تربیتی شهید طهرانچی

بنیان تأکید کرد که دکتر طهرانچی با تمام وجود بر وجه دانش، مهارت و تربیت تأکید داشتند و پیوسته در این خصوص ایده‌پردازی می‌کردند. وی چالش اصلی این رویکرد را در جو عمومی محیط‌های

دانشگاهی دانست که هنوز به آن عادت نکرده است. وی توضیح داد: تفکیک نقش استاد درس تخصصی و استاد معارف، مانع از دیده شدن منسجم این موضوع و تبدیل آن به رفتار دانشجویان می‌شود.

مشاور فرهنگی رئیس دانشگاه آزاد اسلامی از طرح «خشت آینه» به عنوان یکی از اقدامات در همین راستا یاد کرد که برای شناسایی استنادی طراحی شده بود که بتوانند همزمان موضوعات تربیت، دانش‌افزایی و مهارت‌افزایی را به دانشجو منتقل کنند. وی ابراز امیدواری کرد که این طرح ادامه یافته و اندیشه این استادان نوآور و خلاق اشاعه پیدا کند.

تفکر یکپارچه؛ پایه‌گذاری برای علوم انسانی بومی

وی این تفکر یکپارچه را زمینه‌ساز پذیرش طبیعی و عقلانی علوم انسانی بومی دانست و گفت: اما تا زمانی که اینها - علم و تربیت - را تفکیک کنیم و انتظار نداریم دانش، رفتار و گرایش‌های روزی هم‌زمان تجلی یابند، این شباهت مرتب تکرار می‌شود؛ آیا می‌توان چیزی داشت که اسمش علم باشد و چیزی دیگر که اسمش دین باشد، در حالی که هر دو ناقص باشند؟

شهادتی که انگیزه را دوباره روشن کرد

بنیان با یادآوری فدکاری‌های شهید طهرانچی از جمله زندگی با محافظت دائمی و اثرات آن بر خانواده، به نقش بزرگ همسر شهید ایشان ادای احترام کرد. وی افزود: دکتر طهرانچی با توجه به

مشغله زیاد خود، از من خواسته بودند تا مباحث نظری پیوند دین، اخلاق و علم در دانشگاه را با توجه به تجربه عملی و میدانی خود در دستگاه اجرایی، با مثال‌های عینی برای استادان تبیین کنم تا مسئله جابیفند.

وی ادامه داد: اینکه چگونه محتوای درسی، تعامل و اخلاق استاد موجب تأثیرپذیری دانشجو از گرایش‌های اخلاقی اسلامی شود و استاد در تمام ابعاد نسبت به این مسئله حساس باشد، رویکردی است که در دانشگاه ما سابقه زیادی نداشته و با مقاومت روبرو بوده و باید پیوسته پیگیری شود.

بنیان ابراز امیدواری کرد که شهادت دکتر طهرانچی، این جریان پیوند دین، اخلاق، علم، مهارت و عشق به کشور و انقلاب را در استادان تقویت و استمرار بخشد.

این مسئول این رویکرد را بخشی از اقدام عملیاتی در راستای تحقق جمله مقام معظم رهبری مبنی بر اینکه «دانشگاه آزاد اسلامی باید بازوی انقلاب اسلامی بشود» دانست و گفت: ستاد دانشگاه آزاد اسلامی باید به گونه‌ای باشد که در همه منش خود، دانشجو را به خدمت به اسلام، انقلاب و ایران دعوت کند و به حق تعالی رهنمون شود.

بنیان در پایان به جذب نسل جدیدی از اساتید در دانشگاه آزاد اشاره کرد که به گفته او انعطاف‌پذیرتر برای پذیرش این ارزش‌ها هستند و ابراز امیدواری کرد که این حرکت ادامه یابد.

مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد اسلامی:

الگوی جامع ایمان، علم و انقلابی‌گری بود

تلفیق علم و دین؛ پیوند ناگسستنی آفرینش و خالق

نگاه شهید طهرانچی به علم، پیوندی ناگسستنی با دین داشت. حجت الاسلام قریشی با تأکید بر این موضوع، گفت: به نظر ایشان این دورا جدا از هم نمی‌کرد. فرض نمی‌کرد که اگر برای علم کار می‌کنیم، در حقیقت به دستور دین عمل می‌کنیم. این دیدگاه، ریشه در فلسفه اسلامی داشت و بر این باور استوار بود که علم و دین، دو روی یک سکه هستند و هر دو از منبع وحی نشأت می‌گیرند. همانگونه که آیت الله جوادی آملی معتقد بودند، دانشگاه اسلامی نه تنها نمادهای دینی پررنگ دارد، بلکه سخن وحی در کنار علم بنشیند و در متون آموزشی تجلی یابد. شهید طهرانچی نیز با همین رویکرد، به دنبال اسلامی شدن دانشگاه‌ها بود و تلاش می‌کرد تا میان یافته‌های علمی و آموزه‌های وحیانی، تعاملی سازنده و هم‌افزا برقرار سازد.

روحیه انقلابی؛ شعله‌ای که هرگز خاموش نشد

حجت الاسلام قریشی، روحیه انقلابی شهید طهرانچی را که از نسل اول انقلاب اسلامی نشأت گرفته بود، یکی از ارکان اصلی شخصیت او برشمرد. وی تأکید کرد: این روحیه انقلابی خودش را تا پایان حفظ کرد، به خاطر همان ویژگی اولی بود که عرض کردم، ایشان حقیقتاً مؤمن بودند. ایمان در انسان وقتی که رشد می‌کند، هر روز قدرتمندتر می‌شود. این روحیه، باعث می‌شد ایشان شبانه‌روز برای پیشبرد اهداف انقلاب و دانشگاه تلاش کنند. مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد اسلامی به نقل از دوستان شهید،

فرهنگی بودند. دغدغه‌مند بودند، عشق به کارهای فرهنگی داشتند و مسائل فرهنگی را مسائل دست دوم نمی‌دانستند، بلکه مسئله اصلی دانشگاه می‌دانستند. این نگاه، منجر به رویکرد حمایتی، مشارکتی و راهبردی ایشان با نهاد رهبری و همچنین ایجاد بخش‌های مختلف فرهنگی در دانشگاه شد. شهید طهرانچی، فرهنگ را موتور محرکه دانشگاه و بستری برای رشد و تعالی دانشجویان می‌دانست و از هیچ تلاشی برای غنای فرهنگی دانشگاه فروگذار نبود.

حضور در متن و عمق مسائل فرهنگی؛

نمونه‌ای از تعهد

یکی از خاطرات ملموس مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد اسلامی، حضور فعال شهید طهرانچی در جلسات تخصصی درس‌های معارف نهاد رهبری بود. وی با اشاره به این خاطره، عمق تعهد شهید طهرانچی را به فعالیت‌های فرهنگی نشان داد: یاد می‌آید، دو سه سال پیش یک جلسه تخصصی در مورد درس‌های معارف نهاد بود. ایشان علی‌رغم اینکه رئیس دانشگاه بود، دو روز کامل را از صبح اول وقت تا شب در جلسات با جدیت تمام با ارائه پیشنهادهای خوبی که از قبل آماده کرده بود حضور داشت. این حضور، نشان از رویکرد عالمانه، خلاقانه و دغدغه‌مند ایشان برای پیشبرد امور فرهنگی دانشگاه داشت. ایشان صرفاً به مدیریت از بالا بسنده نمی‌کردند، بلکه خود در بطن مسائل حضور یافته و با مشارکت فعال، راهکار ارائه می‌دادند.

حجت الاسلام و المسلمین میرمحمد سید قریشی، مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد اسلامی با اشاره به ایمان عمیق و راسخ شهید طهرانچی به خداوند، بیان کرد: مهم‌ترین ویژگی ایشان، ایمان به خدا بود. حقیقتاً ایشان یک انسان مؤمن بود. این ایمان، تنها یک باور قلبی نبود، بلکه در تار و پود منش، رفتار و سبک زندگی ایشان تنیده شده بود.

|||

حجت الاسلام قریشی، مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد اسلامی تأکید کرد که این ایمان، جوهره اصلی اخلاق حسنه، خوش‌برخوردی و خوش‌خویی ایشان را شکل می‌داد و باعث می‌شد هر کسی که با او مواجه می‌شد، احساس صمیمیت و آشنایی دیرینه کند. گویی که او نه تنها یک مدیر، بلکه دوستی صمیمی و همدمی همدل بود.

انقلاب؛ تجلی اراده الهی و رهبری خردمندانه وی به بُعد دوم ایمان شهید طهرانچی، یعنی ایمان به انقلاب اسلامی اشاره کرد. وی افزود: ایشان یک مؤمن به انقلاب نیز بودند و خود را سرباز انقلاب می‌دانستند. این انقلاب را راهی برای رسیدن به اهداف الهی تلقی می‌کردند. این باور، ریشه در اعتقاد راسخ ایشان به پیوند میان دین و سیاست داشت. به همین دلیل، حجت الاسلام قریشی بر التزام جدی شهید طهرانچی به رهبری و ولایت فقیه تأکید کرد و گفت: این راهم در عمل و هم در گفتار با شهامت تمام در جلسات مختلف بیان می‌کردند و با احترام بسیار بالایی از مقام معظم رهبری یاد می‌کردند و مرتب به سخنان ایشان استناد می‌کردند. این پایبندی، جلوه‌ای از درک عمیق ایشان از جایگاه ولی فقیه به عنوان نماینده امام زمان (عج) در عصر غیبت و هدایت‌گر جامعه اسلامی بود.

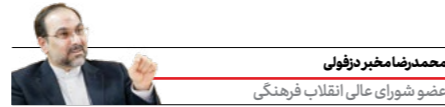
فرهنگ؛ دغدغه اصلی

و محور فعالیت‌های دانشگاهی

حجت الاسلام قریشی، اهتمام ویژه شهید طهرانچی به مسائل فرهنگی را یکی از شاخصه‌های کلیدی مدیریت ایشان برشمرد. وی توضیح داد: ایشان از زمان تصدی مسئولیت ریاست دانشگاه با نهاد رهبری ارتباط بسیار تنگاتنگی داشتند و بسیار علاقه‌مند به فعالیت‌های فرهنگی بودند. خودشان انسان مبدع و خلاق در حوزه‌های

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی:

دانشگاه و صنعت را پیوند می‌داد

محمد رضا مخبر دزفولی، رئیس فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران، در گفت‌وگویی انقلابی از شخصیت علمی و مدیریتی شهید دکتر محمد مهدی طهرانچی یاد کرد و ایشان را «دانشمندی متخصص، متعهد و دغدغه‌مند» خواند.

|||

دکتر محمد رضا مخبر دزفولی، رئیس فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران با اشاره به نقش برجسته شهید طهرانچی در تحولات دانشگاهی، توسعه علم و پژوهش و همچنین تقویت ارتباط بین دانشگاه و صنعت، گفت: شهید طهرانچی نه تنها دانشمندی با تسلط بالا بر علوم هسته‌ای و لیزر بود، بلکه مدیری برجسته و الگویی برای تلفیق علم و ایمان در سنگر علمی و مدیریتی محسوب می‌شد. فقدان ایشان، ضایعه‌ای بزرگ برای جامعه علمی کشور است، اما خون پاکشان الهامی برای ادامه راه علمی، انقلابی و تمدنی ملت ایران خواهد بود. وی به برجستگی‌های علمی، مدیریتی و فرهنگی دکتر محمد مهدی

→

به روحیه جهادی ایشان اشاره کرد که حتی در ساعات پایانی شب نیز برای پیگیری امور انقلابی و دانشگاهی، فعال بود. از دیدگاه حجت الاسلام قریشی، این شهید به عنوان یک الگو برای مدیران کشور، نقشی بی‌بدیل در تحقق دانشگاه اسلامی داشت. وی گفت: اینکه چگونه می‌توان مسیر ایشان را در دانشگاه ادامه داد و نگذاریم نام ایشان فقط در قاب عکس‌ها باقی بماند، تأثیر شهید طهرانچی کمتر از خود دکتر طهرانچی نخواهد بود. حجت الاسلام قریشی ابراز امیدواری کرد که با معرفی ابعاد مختلف زندگی، مبارزات و اندیشه‌های ایشان، افراد بیشتری در مسیر او گام بردارند و این مسیر را که مسیر رشد ایران و عزت ایران اسلامی است، بیش از گذشته دنبال کنند.

اهداف سه‌گانه؛ اولویت‌های همیشگی

حجت الاسلام قریشی با اشاره به دغدغه‌های اصلی شهید طهرانچی، که از رهنمودهای مقام معظم رهبری نشأت گرفته بود، گفت: ایشان

طهرانچی، عضو پیوسته این فرهنگستان و رئیس فقید دانشگاه آزاد اسلامی، پرداخت و با اشاره به سوابق درخشان علمی و اجرایی دکتر طهرانچی، گفت: شهید طهرانچی از جمله دانشمندان برجسته‌ای بودند که با تلاش و پشتکار فراوان توانستند مدارج عالی علمی را طی کنند و در عرصه‌های مختلف آموزشی و پژوهشی، منشا خدمات ارزشمندی باشند. ایشان علاوه بر تسلط بر دانش روز، از توانمندی‌های مدیریتی بالایی نیز برخوردار بود و توانست در مسئولیت‌های مختلف، به ویژه در دانشگاه آزاد اسلامی، تحولات چشمگیری ایجاد کند.

عضوی فعال و دغدغه‌مند در فرهنگستان علوم

مخبر دزفولی با بیان اینکه دکتر طهرانچی عضو پیوسته فرهنگستان علوم بود، افزود: ایشان به عنوان عضو این نهاد علمی، همواره در جلسات و برنامه‌های فرهنگستان حضور فعال داشتند و با ارائه نظرات و دیدگاه‌های خود، به غنای مباحث علمی کمک می‌کردند.

شهید طهرانچی همواره دغدغه پیشرفت علمی کشور را داشت و معتقد بود که باید با تلاش و همت

مضاعف، در جهت رفع نیازهای علمی و فناوری جامعه گام برداشت.

رئیس فرهنگستان علوم با اشاره به نقش مؤثر دکتر طهرانچی در توسعه ارتباط بین دانشگاه و صنعت، گفت: ایشان به خوبی می‌دانست که توسعه علمی و فناوری کشور، نیازمند همکاری و تعامل نزدیک بین دانشگاه و صنعت است. به همین دلیل، همواره تلاش می‌کرد تا با ایجاد بسترهای مناسب، این ارتباط را تقویت کند و زمینه را برای بهره‌مندی صنایع و سازمان‌های مختلف از ظرفیت‌های علمی و پژوهشی دانشگاه فراهم سازد.

فقدانی که زنده می‌ماند

مخبر دزفولی در پایان، فقدان دکتر طهرانچی را ضایعه‌ای بزرگ برای جامعه علمی کشور دانست و تصریح کرد: شهید طهرانچی از جمله دانشمندان دلسوز و متعهدی بود که تمام زندگی خود را وقف خدمت به علم و کشور کرد.

یاد و خاطره ایشان همواره در دل‌ها زنده خواهد ماند و راه و اندیشه‌های ایشان، الهام‌بخش جوانان و دانشمندان کشور خواهد بود.

حجت الاسلام قریشی معتقد بود که دلیل شهادت شهید طهرانچی، نه صرفاً تخصص او در حوزه هسته‌ای، بلکه ترس دشمن از شخصیت خلاق، پویا و آرمان‌گرای او بود. وی گفت: به گمانم این رژیم صهیونیستی بیش از آنکه ایشان را به عنوان یک نیروی دانشمند هسته‌ای ترور کرده باشد، به عنوان یک فرد خلاق و مدیر تراز در تراز انقلاب اسلامی دیده که دانشگاه را به سمت آرمان‌های انقلاب جلو می‌برد.

در پایان، حجت الاسلام قریشی اساتید و دانشجویان را به کنکاش بیشتر در ابعاد شخصیت شهید طهرانچی و دنبال کردن راه ایشان دعوت کرد و گفت: اساتید و دانشجویان باید در آینده این مسیر را بیشتر کنکاش کنند و پر قدرت تر از گذشته آن را دنبال کنند. وی ابراز امیدواری کرد که با این تلاش‌ها، بتوان روحیه انقلابی، علمی و فرهنگی این شهید بزرگوار را در دانشگاه‌ها زنده نگه داشت.

مدیرعامل مؤسسه بنیاد فرهنگی و هنری امامت و مهدویت دانشگاه آزاد اسلامی

نقش شهید طهرانچی در گسترش فرهنگ مهدویت

شهادت کرامت است؛ که امام سجاد (علیه السلام) کشته شدن در راه خدا را عادت و کرامت اهل بیت پیامبر اکرم (صلی الله علیه وآله وسلم) و بالطبع همه پیروان ائمه هدی (علیهم السلام) می‌دانند. بدون تردید، شهید عزیز ما، دانشمند فرزانه و برجسته کشور، جناب آقای دکتر محمد مهدی طهرانچی، به عنوان یکی از پیروان راستین خاندان رسالت، از آن جمله است که در حقیقت شهید زندگی کرد و کشته شدن در راه خدا را به عنوان آرزو دنبال کرد و پس از عمری مجاهدت علمی، فرهنگی و معنوی، به فیض عظمای شهادت دست یافت.

شهید دکتر محمد مهدی طهرانچی، معمار و بنیان‌گذار مؤسسه بنیاد فرهنگی و هنری امامت و مهدویت و جشنواره علمی، فرهنگی و هنری امامت و مهدویت بود. این شهید عزیز با اندیشه بلند و نگاه عمیقی که از شرایط زمان خود داشتند، با هدف برطرف کردن خلأ بزرگداشت مناسبت‌های ماه‌های مبارک رجب و شعبان و بهره‌مندی از ظرفیت معنوی این ایام در صحنه مقدس دانشگاه، با ابتکار خود این رویداد عظیم معنوی را بنیان‌گذاری کردند. با توجه به ارادت و صف‌ناپذیری که نسبت

به مولای متقیان، امیرالمؤمنین (علیه السلام)، داشتند، ۱۳ رجب را مبدأ این حرکت قرار دادند تا بتوانند برای گسترش فرهنگ مهدویت تا ۱۵ شعبان، سالروز ولادت صاحب‌الزمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف)، ادامه دهند. این برنامه از سال ۱۴۰۰ همزمان با رونمایی از «سند تحول و تعالی دانشگاه» و در چارچوب اهداف این سند آغاز شد و در تمام طول این سال‌ها شخصاً چگونگی اجرای برنامه‌ها را رصد می‌کردند. با توجه به اشرافی که بر نقاط قوت و ضعف آن داشتند،

برای هر دوره رهنمودها و توصیه‌های لازم را - کتبی و شفاهی - بیان می‌کردند. آنچه که نقطه عطف توجه این شهید عزیز به منظومه برنامه‌های جشنواره علمی و فرهنگی و هنری امامت و مهدویت بود، تأکید بر فاخر بودن برنامه‌ها بود. ایشان به شدت از انجام کار ضعیف به نام اهل بیت (علیهم السلام) پرهیز و تذکر جدی داشتند. شهید عزیز و بزرگوار واقعاً از عمق جان عاشق اهل بیت (علیهم السلام) بودند و به همین دلیل

مدیرکل برنامه و بودجه دانشگاه آزاد اسلامی:

راه‌اندازی سیستم بودجه‌ریزی نوین با تأکید دکتر طهرانچی

محسن امینی، مدیرکل برنامه و بودجه دانشگاه آزاد اسلامی، از راه‌اندازی یک سیستم نوین بودجه‌ریزی در دانشگاه خبر داد و گفت: این سیستم زمینه‌سازی کرده است که استان‌ها و واحدهای دانشگاهی به‌راحتی موضوعات بودجه‌ریزی خود را در دستور کار قرار دهند.

مدیرکل برنامه و بودجه دانشگاه آزاد اسلامی اظهار کرد: سیستمی که با تأکیدات دکتر طهرانچی و همراهی دیگر مسئولان دانشگاه راه‌اندازی شده، به‌گونه‌ای طراحی شده است که تلفیقی از برنامه‌ریزی از بالا به پایین و پایین به بالا را در فرآیند بودجه‌ریزی به‌خوبی پوشش دهد.
توانمندسازی استان‌ها در فرآیند تصمیم‌گیری
امینی افزود: در این مدل، ابتدا سیاست‌ها

و راهبردهای کلان دانشگاه توسط مسئولین عالی‌رتبه تعیین می‌شود و سپس پروژه‌ها و فعالیت‌های استان‌ها و واحدهای دانشگاهی بازخورد داده می‌شوند. این پروژه‌ها پس از جمع‌بندی و ارزیابی در جلسات کارشناسی، در قالب برنامه‌های مالی سالانه و بودجه نهایی دانشگاه قرار می‌گیرند.
وی با برجسته کردن نقش استان‌ها در این فرآیند، گفت: این روش بودجه‌ریزی به استان‌ها این

با وجود مشغله فراوان در دانشگاه آزاد اسلامی و فعالیت‌های علمی که داشتند، بدون استثناء در برنامه‌هایی که برای جشنواره علمی، فرهنگی و هنری امامت و مهدویت تعریف می‌شد، خود را موظف به شرکت و حضور می‌دانستند.

به نحوی که از نخستین دوره برپایی این جشنواره در مراسم افتتاحیه آن در مشهد مقدس و اختتامیه در قم، همه ساله و در این چهار دوره برگزاری، در تمامی افتتاحیه‌ها و اختتامیه‌ها و با نگاه معنوی و عبادی به این برنامه‌ها شرکت کردند. این حضور، پیامی غیرمستقیم به تمامی ارکان دانشگاه و واحدهای استانی دانشگاه آزاد اسلامی بود که اهمیت این جشنواره را به دیگران یادآوری کنند.

شهید دکتر محمد مهدی طهرانچی بسیار خوش‌اخلاق بودند. همواره متبسم بودند. برای دست‌اندرکاران مؤسسه امامت و مهدویت و اعضای ستاد برگزاری جشنواره با آهنربای جاذبه کلام و لبخندشان انگیزه‌ای به وجود می‌آورد که هر بار با یک لبخند از ایشان برای یک سال انرژی کار فراهم می‌شد. این شهید والامقام قدرشناس بودند، به نیروی زبردست توجه داشتند و از افراد دلجویی می‌کردند و درخواست‌هایشان را اجابت می‌کردند. پایان‌بخش هر برنامه برحسب تقاضای افراد، عکس یادگاری می‌گرفتند. فقدان چنین مردان بزرگی بسیار دردناک و سخت است؛ اما تحمل سختی را باید با امیدواری به شفاعت آنان هموار کرد و راهشان را ادامه داد و گوش به فرمان رهبر عزیز و حکیم انقلاب اسلامی و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران برای اعتلای کشور کوشید.

امکان را می‌دهد که پتانسیل‌ها و نیازهای خود را به‌خوبی شناسایی و در فرآیند تصمیم‌گیری مرکزی دانشگاه مطرح کنند.

افزایش هم‌افزایی و تبدیل بودجه‌ریزی به ابزار استراتژیک

مدیرکل برنامه و بودجه دانشگاه آزاد اسلامی خاطرنشان کرد: این مدل جدید، امکان هم‌افزایی بیشتر بین واحدهای دانشگاهی و مرکز را فراهم کرده و باعث شده تا فرآیند بودجه‌ریزی به یک ابزار موثر و کارآمد در جهت دستیابی به اهداف راهبردی دانشگاه تبدیل شود.

در پایان این گفت‌وگو، امینی از همکاری خوب مجموعه رسانه دانشگاه و سایر مجموعه‌های مرتبط تشکر کرد و گفت: این همکاری‌ها نقش برجسته‌ای در شکل‌گیری و اجرای سیاست‌های برنامه‌ریزی و بودجه دانشگاه داشته‌اند.

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دولت سیزدهم:

شهید طهرانچی دانشمندی هوشمند و صاحب‌نظر بود

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دولت سیزدهم با تجلیل از شخصیت علمی و معنوی شهید محمد مهدی طهرانچی، گفت: رئیس فقید دانشگاه آزاد اسلامی از دانشمندان برجسته و صاحب‌نظری بود که دیدگاه‌های کارشناسی و راهگشای او در جلسات شورای عالی انقلاب فرهنگی همواره مورد توجه قرار می‌گرفت و در کنار جایگاه علمی، از روحیه‌ای جهادی، مردمی و اعتقادی عمیق برخوردار بود.

بهرام عین‌اللهی، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دولت سیزدهم، اظهار کرد: در جلسات مختلفی که در شورای عالی انقلاب فرهنگی و دیگر نشست‌های مشترک میان دانشگاه‌ها، دستگاه‌های اجرایی و مسئولان کشور برگزار می‌شد، فرصت حضور در کنار ایشان را داشتیم و از نزدیک با ویژگی‌های علمی و مدیریتی این دانشمند برجسته آشنا بودیم.

صاحب‌نظری که با استدلال، راه می‌گشود

وی افزود: شهید طهرانچی فردی بسیار باهوش، دانشمند و صاحب‌نظر بود. دیدگاه‌ها و پیشنهادهایی که در جلسات مطرح می‌کرد، مبتنی بر بررسی‌های کارشناسی، مطالعات دقیق و شناخت عمیق از مسائل کشور بود و به همین دلیل سخنان او همواره مورد توجه حاضران قرار می‌گرفت. نظرات شهید طهرانچی از چنان پشتوانه علمی و کارشناسی برخوردار بود که ما همواره برای دیدگاه‌های ایشان احترام ویژه‌ای قائل بودیم و تلاش می‌کردیم در برنامه‌ریزی‌ها و تصمیم‌گیری‌های خود از آن‌ها بهره ببریم. عین‌اللهی با اشاره به نقش‌آفرینی رئیس فقید دانشگاه آزاد اسلامی در مجامع علمی و سیاست‌گذاری کشور تصریح کرد: ایشان از جمله افرادی بود که در مباحث مختلف، نگاه تحلیلی و راهبردی داشت و می‌توانست با ارائه نظرات دقیق، به تصمیم‌سازی و حل مسائل کمک کند. همین ویژگی موجب شده بود جایگاه ویژه‌ای در میان مسئولان، دانشگاهیان و اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی داشته باشد.

در مسیر اربعین؛ ساده، مخلص و جهادی بود

وی در بخش دیگری از سخنان خود به یکی از خاطرات شخصی‌اش از شهید طهرانچی اشاره کرد

و گفت: توفیق داشتم در اربعین سال ۱۴۰۲ ایشان را از نزدیک در این سفر معنوی ببینم. آنچه بیش از هر چیز برای من جالب و الهام‌بخش بود، سادگی، اخلاص و روحیه جهادی ایشان بود.

وزیر بهداشت دولت سیزدهم افزود: اگر کسی بدون شناخت قبلی ایشان را در مسیر اربعین می‌دید، هرگز تصور نمی‌کرد که این فرد رئیس یکی از بزرگ‌ترین دانشگاه‌های کشور است. شهید طهرانچی همانند سایر زائران با روحیه‌ای متواضعانه در این مسیر حضور داشت و با وجود مسئولیت‌های سنگین علمی و مدیریتی، با تمام وجود از این سفر معنوی بهره می‌برد.

عین‌اللهی خاطرنشان کرد: حضور ایشان در پیاده‌روی اربعین و همراهی با زائران، جلوه‌ای از باورها و اعتقادات عمیق او بود. این روحیه نشان می‌داد که در کنار فعالیت‌های گسترده علمی و مدیریتی، پیوندی عمیق با ارزش‌های دینی و معنوی داشت و همین ویژگی‌ها شخصیت او را ممتاز و متمایز کرده بود.

وی در پایان با اشاره به فقدان این دانشمند شهید تأکید کرد: شهید محمد مهدی طهرانچی از سرمایه‌های ارزشمند علمی کشور بود که هم در عرصه دانش و مدیریت دانشگاهی و هم در حوزه‌های فرهنگی و اجتماعی نقش‌آفرینی مؤثری داشت. بی‌تردید یاد، اندیشه و خدمات او در جامعه علمی کشور ماندگار خواهد بود.

رئیس هماهنگی استان‌های دبیرخانه مهدویت کشور در دانشگاه آزاد اسلامی:

دکتر طهرانی دانشگاه را به سنگر گفتمان مهدویت تبدیل کرد

مسئول داوری، رئیس هماهنگی استان‌های دبیرخانه مهدویت کشور در دانشگاه آزاد اسلامی و دبیر تخصصی دفاتر همگرایی و گفتگوی ادیان، اقوام و مذاهب به ابعاد گوناگون شخصیت و اقدامات ماندگار دکتر محمد مهدی طهرانی، رئیس فقید دانشگاه آزاد، در حوزه ترویج فرهنگ مهدویت، وحدت اسلامی و تمدن‌سازی پرداخت. این مصاحبه در پیچه‌ای گشوده به دغدغه‌های بنیادین یک مدیر فرهیخته و دلسوز برای هویت اسلامی و ایرانی دانشگاه و جامعه است.

III

داوری، دکتر طهرانی را شخصیتی جامع‌الاطراف، مسلط به مسائل کلان آموزش عالی و دارای دیدگاهی راهبردی و آینده‌نگرانه توصیف کرد و گفت: ایشان همواره تلاش می‌کرد دانشگاه را به یک نهاد مؤثر در حل مسائل جامعه و پیشبرد اهداف عالی انقلاب اسلامی تبدیل کند.

نگاه راهبردی دکتر طهرانی به تحولات دانشگاهی

داوری با اشاره به اشراف کامل دکتر طهرانی به زوایا و برنامه‌های تحولی دانشگاه، او را فردی جامع‌الاطراف و آشنا به همه جوانب توصیف کرد. وی تأکید کرد: دکتر طهرانی با نگاهی راهبردی و آینده‌نگرانه به ارکان دانشگاه می‌نگریست و همواره بر مرکزیت علمی، انتظار تمدن‌ساز و تمدن‌سازی در دانشگاه تأکید داشت.

تأسیس دبیرخانه مهدویت؛ نقطه عطفی در آموزش عالی ایران

مسئول دبیرخانه مهدویت دانشگاه آزاد اسلامی، با اشاره به نقش محوری دکتر طهرانی در تأسیس دبیرخانه مهدویت در این دانشگاه، این اقدام را نقطه عطفی در توجه نظام‌مند به مباحث مهدویت در سطح آموزش عالی کشور دانست.

وی با تأکید بر اینکه دکتر طهرانی صرفاً به فعالیت‌های شکلی و مناسبتی در این زمینه بسنده نمی‌کرد، گفت: ایشان مهدویت را به عنوان یک موضوع محوری و راهبردی در دانشگاه مطرح کردند و با هدایت مقالات، پژوهش‌ها، پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها، دبیرخانه مهدویت را به یک مرکز فعال و پویا تبدیل کردند.

داوری با اشاره به رتبه آوری این دبیرخانه در سال نخست گفت: کسب رتبه اول دبیرخانه مهدویت دانشگاه آزاد در سال اول تأسیس، مرهون هدایت و راهبری داهیان دکتر طهرانی بوده است. این جایزه از سوی رئیس مجلس و کمیسیون تمدن‌سازی مجلس به نمایندگی از کل دانشگاه آزاد به آقای دکتر طهرانی اهدا شد.

جشنواره امامت و مهدویت؛ حرکتی فرهنگی و تمدن‌ساز

مسئول دبیرخانه مهدویت دانشگاه آزاد اسلامی، جشنواره امامت و مهدویت را نمونه‌ای برجسته از تلاش‌های دکتر طهرانی برای ترویج فرهنگ مهدویت در میان دانشجویان و اساتید برشمرد. وی این جشنواره را حرکتی عظیم با رویکردی گسترده در کل پهنه آموزش عالی توصیف کرد و گفت: این رویداد فرهنگی توانسته است سلیقه‌های مختلف دانشجویی را در مسیر گفتمان امامت و مهدویت به هم نزدیک کند.

داوری با تأکید بر جدیت دکتر طهرانی در پیگیری مباحث مهدویت، گفت: ایشان این بحث را خیلی جدی می‌گرفتند - نه به عنوان یک کار شکلی یا حاشیه‌ای، بلکه به عنوان کاری متنی، راهبردی، اصیل و بنیادی.

بدون مهدویت، جهت‌گیری تمدنی نداریم

وی ادامه داد: به اعتقاد شهید فقید دکتر طهرانی، بدون درک امامت و مهدویت نمی‌توان جهت‌گیری تمدنی داشت؛ لذا با دستور ایشان و با بهره‌گیری از ظرفیت ملی دانشگاه آزاد اسلامی، با مشارکت حداکثری دانشجویان و اساتید و اجرای سلسله برنامه‌های متنوع و جامع، در راستای تحقق رسالت دانشگاه به عنوان دانشگاه اجتماعی، تربیتی و تمدن‌ساز - به ویژه «تربیت مهدوی» - با برنامه علمی مهدویت، گفتمان‌سازی، کادرسازی، شبکه‌سازی و جامعه‌سازی در جهت تحقق جامعه تمدنی مهدوی، نقش‌آفرینی و تجربه موفق را بنیان نهاد و دستاوردهای ملی، نوآورانه، بدیع و متقنی را در سطح حوزات علمیه و دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور به یادگار گذاشت.

دفاتر گفت‌وگوی ادیان، اقوام و مذاهب؛ یادگاری از دکتر طهرانی

دانشگاه آزاد اسلامی، نهادی اجتماعی و حل‌کننده مسائل

رئیس هماهنگی استان‌های دبیرخانه مهدویت کشور گفت: با توجه به اهمیت موضوع و گستردگی واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی و حضور پیروان مذاهب مختلف اسلامی، اقوام گوناگون ایرانی و پیروان ادیان و اتباع دیگر کشورها در بزرگترین دانشگاه حضوری جهان اسلام، دانشگاه آزاد اسلامی پرداختن به این مسائل را در دستور کار قرار داده است.

دانشگاه آزاد اسلامی، به عنوان یک دانشگاه اجتماعی و حل‌کننده مسائل، با تشخیص بهنگام، به یک مسئله اساسی و محوری کشور - همانا مبحث هویت ملی، همگرایی مذاهب، اقوام و ادیان و از سوی دیگر جریان‌های تفرقه‌انگیز - وارد شده و در راستای اجرای بند دوازدهم بسته کاری ارتقا تربیت اخلاقی، فرهنگی و هویتی سند تحول و تعالی دانشگاه، انسجام اجتماعی - که یکی از آرمان‌های اساسی بنیانگذار جمهوری اسلامی، حضرت امام خمینی (رح)، و مقام معظم رهبری (مدظله العالی) است - را دغدغه خود دانسته و با اعلام موضع در این امر مهم، خود را یک دانشگاه همبسته‌ساز و وحدت‌آفرین به جوامع علمی ایران، اعم از حوزوی، دانشگاهی و عموم مردم ایران و جهان معرفی کرده است.

همگرایی؛ قدرت حقیقی در مقابل توطئه‌های فرهنگی

داوری اضافه کرد: همگرایی میان پیروان ادیان، مذاهب و اقوام موجود در دانشگاه و متعاقب آن انسجام دست‌یافتنی در سطح کلان، فراهم‌کننده قدرتی حقیقی در مواجهه فرهنگی و تمدنی و مقوم هویت ملی است. با وجود اینکه توده‌های مسلمان پیروان سایر ادیان و به‌ویژه اقشار فرهنگی و علمی دانشگاهی از نیروی انسانی عظیم، امکانات مادی فراوان، موقعیت‌های استراتژیک، روحیه معنوی و فرهنگی والا و ظرفیت علمی جدی برخوردارند، اما بدون اتحاد این اجزا، کارآمدی لازم را نخواهند داشت.

وی در ادامه درباره تأسیس دفاتر گفت‌وگو و همگرایی ادیان، اقوام و مذاهب در دانشگاه آزاد اسلامی به عنوان یکی از اقدامات ماندگار دکتر طهرانی در جهت تحقق آرمان وحدت و همگرایی سخن گفت.

وی با تأکید بر اینکه این دفاتر نقش مهمی در خنثی‌سازی توطئه‌های دشمنان در زمینه تفرقه‌افکنی و ایجاد شکاف‌های قومی و مذهبی داشته‌اند، گفت: دکتر طهرانی با تأسیس این دفاتر، بستر مناسبی را برای گفت‌وگوی سازنده و تعامل مثبت بین پیروان ادیان و مذاهب مختلف فراهم کرد.

مسئول دبیرخانه مهدویت دانشگاه آزاد اسلامی به دستاوردهای این دفاتر اشاره کرد و گفت: ایجاد همگرایی میان سلاقی و علاقی مختلف، معرفی دانشگاه آزاد به عنوان یک دانشگاه فرهنگ‌ساز و پیشرو، خنثی‌سازی توطئه‌های دشمنان در زمینه تجزیه‌طلبی و رویارویی اقوام و نحل‌ها از جمله اثرات مثبت این حرکت بوده است.

دانشگاه، نهاد حل‌کننده مسائل اجتماعی

داوری در تشریح دلایل و انگیزه‌های دکتر طهرانی در پرداختن به این موضوعات، گفت: ایشان همواره دانشگاه را یک نهاد اجتماعی و حل‌کننده مسائل می‌دانستند و معتقد بودند

دانشگاه آزاد اسلامی، به عنوان «ام‌القرای جهان اسلام»، باید در جهت تحقق وحدت و همگرایی در جهان اسلام گام بردارد.

وحدت، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر

مسئول دبیرخانه مهدویت با ذکر دغدغه‌های رئیس فقید دانشگاه آزاد اسلامی، گفت: ایشان با نگاه به ایران به عنوان «ام‌القرای جهان اسلام» و الگویی برای حکومت‌ها و امت‌های دنیا، همواره به لزوم وحدت در کشور تأکید داشتند و معتقد بودند که گام نخست این حرکت باید در داخل کشور برداشته شود. از این رو، دانشگاه به عنوان نهاد جامعه‌پرداز و دانشجو و استاد به عنوان نیروهای فعال جامعه باید در این زمینه پیشقدم باشند.

وی با تأکید بر اینکه دکتر طهرانی حفظ وحدت را یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر برای پیشرفت کشور می‌دانست، تصریح کرد: ایشان به خوبی می‌دانستند که تنها با اتکا به وحدت و همدلی است که می‌توان در برابر تهدیدات و چالش‌ها ایستادگی کرد. به همین دلیل، تمام تلاش خود را برای تقویت این مهم در دانشگاه به کار بستند.

میراثی الهام‌بخش از یک دانشمند شهید

میراث دکتر طهرانی در دانشگاه آزاد را یک

شجره‌ی طبیه‌امت‌سازی و وحدت‌امت‌توصیف کرد و ابراز امیدواری کرد این یادگار ارزشمند همواره ماندگار و الهام‌بخش باشد.

وی تأکید کرد: اقدامات دکتر طهرانی در زمینه ترویج فرهنگ مهدویت، وحدت و تمدن‌سازی، الگویی موفق برای سایر دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور است و می‌تواند به عنوان نقشه راهی برای مدیران دلسوز و دغدغه‌مند مورد استفاده قرار گیرد.

حضور مستقیم در نشست‌های تقریب ادیان

داوری همچنین با اشاره به تأسیس شورای عالی راهبردی تقریب در دانشگاه آزاد اسلامی به ابتکار دکتر طهرانی، این اقدام را نشانه‌ای از اهتمام جدی ایشان به این موضوع دانست و گفت: این شورا نشان می‌دهد که ایشان به این موضوع اهمیت بسیار می‌دادند. در واقع، این اقدام نتایج خوبی به همراه داشته و توانسته برکات ماندگاری را رقم بزند.

وی همچنین با اشاره به حضور مستقیم دکتر طهرانی در بسیاری از جلسات و نشست‌های مرتبط با تقریب مذاهب، گفت: جالب است که در بسیاری از این جلسات و افتتاحیه‌ها، ایشان شخصاً حضور داشتند و هرگز این موضوع را یک کار حاشیه‌ای نمی‌دانستند.

دبیر ستاد زنان و خانواده شورای عالی انقلاب فرهنگی:

شهید طهرانچی دقیق‌ترین نقدها و بهترین تحلیل‌ها را ارائه می‌کرد

دبیر ستاد زنان و خانواده شورای عالی انقلاب فرهنگی با تأکید بر جایگاه ممتاز علمی، فرهنگی و مدیریتی شهید محمد مهدی طهرانچی گفت: رئیس فقید دانشگاه آزاد اسلامی شخصیتی «تکرارنشدنی» بود که در حوزه‌های علمی، فرهنگی و اجتماعی همواره دیدگاه‌هایی نو، دقیق و راهگشا ارائه می‌کرد و بسیاری از ایده‌هایی که در سطح سیاست‌گذاری مطرح می‌شد، پیش از آن در دانشگاه آزاد اسلامی به مرحله اجرا رسیده بود.

بالاترین سطح تحلیل‌ها را در جلسات ارائه می‌کرد

وی افزود: هر زمان که مباحث علمی و کارشناسی در جلسات مطرح می‌شد، تحلیل‌ها و دیدگاه‌های شهید طهرانچی در بالاترین سطح قرار داشت. در موضوعات اجتماعی و فرهنگی نیز همواره ایده‌ها و نظراتی نو و خلاقانه ارائه می‌کرد؛ به گونه‌ای که حتی برای من که حوزه اصلی فعالیت من سیاست‌گذاری فرهنگی است، دیدگاه‌های ایشان تازگی و نوآوری داشت.

دبیر ستاد زنان و خانواده شورای عالی انقلاب فرهنگی با اشاره به روحیه مردم‌داری رئیس فقید دانشگاه آزاد اسلامی گفت: در مقاطع مختلف،

که ایشان از جمله شخصیت‌هایی بودند که مجموعه‌ای از ویژگی‌های برجسته علمی، مدیریتی و فرهنگی را به صورت توأمان در خود جمع کرده بودند.

اعضای هیئت علمی، دانشجویان و کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی از سراسر کشور مسائل و مشکلات خود را با ستاد زنان و خانواده مطرح می‌کردند. اگرچه رسیدگی به این موضوعات مستقیماً در حیطه وظایف ما نبود، اما به دلیل اینکه ستاد زنان و خانواده را پناهگاهی برای شنیدن مطالبات خود می‌دانستند، درخواست‌هایشان را با ما در میان می‌گذاشتند.

وی ادامه داد: این موارد را دسته‌بندی و در جلسات یا دیدارها به شهید طهرانچی منتقل می‌کردم. در دفعات نخست توضیحات مفصلی درباره هر موضوع ارائه می‌دادم، اما پس از مدتی که ایشان با شیوه پیگیری من آشنا شدند، تنها کافی بود در حاشیه جلسات شورای عالی انقلاب فرهنگی یا شورای معین، بسته‌ای از درخواست‌ها را به ایشان تحویل دهم. ایشان بلافاصله موضوع را پیگیری می‌کردند و در بسیاری از موارد

ظرف ۲۴ تا ۴۸ ساعت نتیجه اعلام می‌شد. فرهنگ‌پور تصریح کرد: بارها اتفاق افتاد که پس از انتقال درخواست‌ها، پیام تشکر دانشجویان، اعضای هیئت علمی یا خانواده‌های آنان به دست ما می‌رسید و مطلع می‌شدیم که مشکلمان با دستور و پیگیری مستقیم دکتر طهرانچی برطرف شده است. این میزان از مسئولیت‌پذیری و سرعت عمل در رسیدگی به مطالبات مردم، از ویژگی‌های کم‌نظیر ایشان بود.

وی با اشاره به اقدامات دانشگاه آزاد اسلامی در حوزه زنان، خانواده و دانشجویان اظهار کرد: در جلسات مختلف شورای عالی انقلاب فرهنگی، زمانی که درباره راهکارهای حمایت از اعضای هیئت علمی زن یا دانشجویان دختر بحث می‌کردیم و پیشنهادهایی مطرح می‌شد، تقریباً هیچ‌گاه پیش نیامد که ایده‌ای ارائه شود و شهید طهرانچی اعلام نکند که آن طرح یا برنامه پیش از این در دانشگاه آزاد اسلامی اجرا شده است.

در بسیاری از حوزه‌ها مدیری جلوتر از زمان خود بود

دبیر ستاد زنان و خانواده شورای عالی انقلاب فرهنگی افزود: بسیاری از ایده‌هایی که ما در سطح سیاست‌گذاری برای سایر دستگاه‌ها و دانشگاه‌ها مطرح می‌کردیم، پیش‌تر در دانشگاه آزاد اسلامی به اجرا درآمده بود. به همین دلیل معتقدم ایشان در بسیاری از حوزه‌ها مدیری پیشرو و جلوتر از زمان خود بود.

وی با تأکید بر خلأ ناشی از فقدان شهید طهرانچی در مجامع تصمیم‌سازی کشور گفت: صادقانه عرض می‌کنم که ایشان برای من همکار و همراهی غیرقابل جایگزین بودند. هنوز هم به ندرت در جلسات شورای عالی انقلاب فرهنگی، شورای معین یا ستاد علم و فناوری شرکت می‌کنم که یاد ایشان در ذهنم زنده نشود و در دل به مقام و جایگاهشان ادای احترام نکنم.

فرهنگ‌پور خاطرنشان کرد: شهید طهرانچی در جلسات مختلف معمولاً دقیق‌ترین نظرات را ارائه می‌کرد. اگر نقدی داشت، نقد او دقیق، کارشناسی و راهگشا بود و اگر از موضوعی دفاع می‌کرد، با استدلال‌های محکم و تحلیل‌های عمیق به تبیین آن می‌پرداخت.

دبیر ستاد زنان و خانواده شورای عالی انقلاب فرهنگی در پایان تأکید کرد: شهید محمد مهدی طهرانچی از جمله مدیران و اندیشمندانی بود که تلفیقی از دانش، تعهد، مردم‌داری، نوآوری و مسئولیت‌پذیری را به نمایش گذاشت و فقدان او برای نظام علمی، فرهنگی و آموزشی کشور ضایعه‌ای جبران‌ناپذیر به شمار می‌آید.

رئیس دانشگاه شریف:

معمار تحولات نوین در نظام مدیریتی

بی‌وقفه و خستگی‌ناپذیری، گام‌های بلندی در مسیر پیشرفت و توسعه کشور برداشت و زحماتش در تقویت بنیه علمی و دانشگاهی ایران همواره یادآور خواهد شد.

طهرانچی؛ مبدع تحولات آموزشی و مدیریتی

موسوی افزود: شهادت این عالم و مدیر فداکار، پایان راه او نیست، بلکه نمادی از شهادت حقیقی و الگویی درخشان برای همه مدافعان عدالت، حق و حقیقت است. یاد و خاطره این شهید بزرگوار همواره زنده و گرمی خواهد ماند. او در طول دوران خدمت خود در سطوح مختلف مدیریتی، توانست تحولات عمیق و ارزشمندی را در نظام آموزشی و مدیریتی کشور رقم بزند.

وی یادآور شد: شخصیت علمی و اخلاقی شهید طهرانچی، نه تنها در حوزه علم و دانشگاه، بلکه در میان جوانان و مدیران کشور، الگویی اصیل و الهام‌بخش به شمار می‌رود. شهید طهرانچی، استاد فرهیخته، دانشمند باایمان و مدیر متعهد، سال‌ها با تمام وجود در راه پیشرفت ایران اسلامی تلاش کرد و یادش برای همیشه در تاریخ علم و مدیریت کشور زنده خواهد ماند.

شهید طهرانچی، معمار تحولات نوین در نظام مدیریتی بود. این تعبیر رئیس دانشگاه صنعتی شریف، از شخصیتی است که به گفته او، با روحیه‌ای جهادی و ایثارگرانه در خدمت به مردم و نظام اسلامی کوشید.

دکتر سیدعباس موسوی، رئیس دانشگاه صنعتی شریف در پی شهادت دکتر محمد مهدی طهرانچی، رئیس پیشین دانشگاه آزاد اسلامی و دانشمند برجسته هسته‌ای، ضمن ابراز تأسف و نوحه، وی را معمار تحولات نوین در نظام مدیریتی کشور دانست.

نقش شهید طهرانچی در تقویت بنیه علمی کشور

دکتر سیدعباس موسوی با اشاره به شخصیت برجسته و خدمات ارزنده شهید طهرانچی، گفت: این شهید والامقام به عنوان یک مدیر فعال، مرد عمل و انسانی متعهد، همواره با روحیه‌ای جهادی و ایثارگرانه در خدمت به مردم و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران تلاش کرد. رئیس دانشگاه شریف تأکید کرد: شهید طهرانچی با شجاعت، مسئولیت‌پذیری و تعهد فراوان در عرصه‌های مختلف علمی، آموزشی و مدیریتی حضور چشمگیری داشت. او با تلاش

نماینده مقام معظم رهبری در مرکز اسلامی اندونزی:

رنگ شهادت در چهره دکتر طهرانچی پیدا بود

حجت‌الاسلام دکتر محمد شریفانی، نماینده مقام معظم رهبری در مرکز اسلامی اندونزی و مسئول سابق نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد اسلامی، از شهید دکتر محمد مهدی طهرانچی به عنوان «مدیری جهادی، دانشمندی متین و انسانی قرآنی» یاد کرد.

۱۱۱

حجت‌الاسلام دکتر محمد شریفانی، نماینده مقام معظم رهبری در مرکز اسلامی اندونزی و مسئول سابق نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد اسلامی، با اشاره به شهادت دکتر محمد مهدی طهرانچی، گفت: **مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَن قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَن يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا**.

ضایعه اسفناک و غمبار شهادت استاد فرهیخته و مدیر توانمند مرحوم مغفور دکتر محمد مهدی طهرانچی و همسر گران‌مایه ایشان و همراهانشان را به جامعه دانشگاهی به ویژه دانشگاه آزاد اسلامی تبریک و تسلیت عرض می‌کنم.

وی افزود: مصیبت فقدان چنین شخصیت‌هایی به راحتی التیام‌پذیر نیست. روزگاری باید بگذرد تا امثال دکتر طهرانچی‌ها با عرصه گیتی بنهند و درخت تنومند انقلاب اسلامی را بارور کنند.

فقدانی که قابل باور نیست

حجت‌الاسلام شریفانی با بیان اینکه سال‌ها از نزدیک شاهد شیوه مدیریت همراه با اخلاق حسنه و مشی کریمانه با تلاش بی‌وقفه شهید طهرانچی بوده است، گفت: شهادت دکتر طهرانچی قابل باور نیست و هنوز نتوانسته‌ام به خود بقبولانم که او در کنار ما نیست و ما کنار او نیستیم. شخصیت دکتر طهرانچی را از منظرهای گوناگون می‌توان مورد تحلیل قرار داد.

نماینده مقام معظم رهبری در مرکز اسلامی اندونزی، با اشاره به اینکه بهتر است شخصیت علمی دکتر طهرانچی به عهده هم‌دورانان و شاگردان ایشان باشد، خاطرنشان کرد: یکی از مهم‌ترین منظرهای شخصیتی شهید طهرانچی، بحث مدیریتی ایشان است. اصولاً مدیریت دانشگاهی مثل دانشگاه آزاد اسلامی با داشتن ۴۰۰ واحد و مرکز که بزرگ‌ترین دانشگاه حضوری جهان محسوب می‌شود - نیازمند توانمندی ویژه

و فوق‌العاده است. این مرد با اندیشه‌های نو و برنامه‌های بلندمدت برای ارتقای آینده، دانشگاه را به خوبی مدیریت می‌کرد.

وی ادامه داد: طرح تحولی شهید طهرانچی برای آینده در مسیر رشد و تعالی همراه با نوآوری‌های متعدد، تحت عنوان «آموزش‌یار، پژوهش‌یار، حساب‌یار» و طرح دانشکدگان، از جمله نوآوری‌هایی بود که می‌توانست در آینده‌ای نه چندان دور، یک شبکه در دانشگاه آزاد اسلامی رقم بزند.

وی با اشاره به اینکه پیاده‌سازی این طرح‌ها با مشکلاتی همراه بود، افزود: اما تیزبینی، آینده‌نگری و تدبیر تحولی شهید طهرانچی بر آن بود که بتواند دانشگاه را در آینده‌ای نزدیک به یک شبکه به هم پیوسته و در هم‌تنیده عمیق و موثر در نظام آموزش عالی تبدیل کند.

مدیری بدون خستگی، با ایمان و انگیزه

شریفانی با بیان اینکه دکتر طهرانچی در کنار طرح‌هایی که برای دانشگاه داشت و برای پیاده‌سازی ابعاد تحولی دانشگاه تلاش بی‌وقفه و خستگی‌ناپذیر داشت، ادامه داد: مبارزه همه‌جانبه با موانع پیش‌رو، از خصوصیات برجسته ایشان بود. حضورشان در جلسات شورای دانشگاه و شورای استان‌ها، از آغازین لحظات تشکیل جلسه تا پایان شب، بدون یک لحظه کسالت و درنگ، خودنشانی از عشق و علاقه و ایمان عمیق ایشان به هدفش بود.

طرح تحولی شهید طهرانچی برای آینده در مسیر رشد و تعالی همراه با نوآوری‌های متعدد، تحت عنوان «آموزش‌یار، پژوهش‌یار، حساب‌یار» و طرح دانشکدگان، از جمله نوآوری‌هایی بود که می‌توانست در آینده‌ای نه چندان دور، یک شبکه در دانشگاه آزاد اسلامی رقم بزند

وی با یادآوری این نکته که ایشان در جلسات طولانی حتی وقتی دیگران خسته بودند، بدون نشانه‌ای از خستگی عمل می‌کرد، اظهار داشت: شهید طهرانچی در بسیاری از نشست‌های دو روزه و سه روزه، نه ساعتی جلسه را ترک می‌کرد و نه خستگی در چهره‌اش نمایان می‌شد. این نشان‌دهنده ایمان عمیق ایشان به مسیری بود که انتخاب کرده و عشق واقعی به دانشگاه آزاد اسلامی داشت.

وی با بیان اینکه شهید طهرانچی از اولین ساعات صبح تا آخرین ساعات شب بسیاری از اوقات را در دانشگاه یا سفرهای پرخطر می‌گذراند، گفت: ایشان بدون کمترین دلهره و اضطراب، در نهایت آرامش و با عشق و علاقه به فعالیت‌های علمی و مدیریتی خود ادامه می‌داد؛ بنابراین می‌توان او را به عنوان یک مدیر توانمند و هوشمند و یک انسان برنامه‌دار، برنامه‌ریز و سازنده ساختار نوین در عصر جدید معرفی کرد.

تربیت‌شده در مکتب علما و قرآن

وی با اشاره به شخصیت فردی شهید طهرانچی، گفت: او یک انسان متدین، ریشه‌دار و عمیق بود - نه متدین سطحی، بلکه متدینی که عمق اعتقادات دینی‌اش برخاسته از مبانی قرآنی و سیره سلف صالح و علما بود. وی افزود: ایشان از تربیت‌شدگان مکتب انسان‌هایی مانند مرحوم آیت‌الله خوشبخت و دیگر عالمان وارسته بود.

شریفانی با بیان اینکه مبانی اعتقادی و دین‌مداری شهید طهرانچی به امروز و دیروز خلاصه نمی‌شود، تصریح کرد: اعتقادات ایشان ریشه در خانواده‌ای متدین داشت و دوران کودکی و جوانی‌اش با منبر، مسجد و مواظب دینی سپری شد. وزانت ایشان و خانواده شهیدش به خوبی این مسئله را نشان می‌دهد. هر ساله در روز ۲۸ صفر، روضه‌ای خانوادگی تشکیل می‌داد و در این مراسم‌ها، مظاهر تدین را در شخصیت خود و خانواده در سطوح مختلف می‌دیدیم.

وی ادامه داد: ایشان از جمله افرادی بود که در این چند سال، هر ساله به پیاده‌روی اربعین اعتقاد داشت. حمایت همه‌جانبه و گشاده‌رویی از فعالیت‌های قرآنی، همگی ریشه در بنیان‌های فکری و اعتقادی و تدین این انسان داشت.

شخصیتی اخلاق‌مدار و صبور

مسئول سابق نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد اسلامی، با بیان اینکه شهید طهرانچی خیلی از اوقات در جلسات مسئولان، استادان و دانشجویان پیرامون مسائل مختلف دانشگاه مورد ملامت و سرزنش و نقد قرار می‌گرفت، گفت: شهید طهرانچی با تمام وجودش ساعت‌ها وقت می‌گذاشت و با صبر و حوصله به سوالات و شبهات مسئولان، استادان و دانشجویان پاسخ می‌داد. هیچ‌گاه از کوره بیرون نمی‌رفت و از مدار اخلاق خارج نمی‌شد و با صبوری هر چه تمام‌تر بر اساس اعتقادی که به راهش داشت، با آرامش کامل به پاسخگویی می‌پرداخت.

وی با اشاره به اینکه شهید طهرانچی خادم حرم امام هشتم (ع) بود، گفت: در تمام سفرهایی که به مشهد مقدس می‌رفت، ساعتی را به عنوان خادم حرم امام رضا (ع) وقت می‌گذاشت و این جلوه دیگری از دیانت و شخصیت حقیقی او در بعد اخلاقی بود.

دلنگی شهید طهرانچی برای دوستان شهیدش

حجت‌الاسلام شریفانی با اشاره به دلنگی‌های شهید طهرانچی برای دوستان شهیدش، افزود: بارها و بارها در چهره او، آب و رنگ شهادت نمایان بود. گاه که اسم دوستان شهید و هم‌رزمش می‌آمد، اشک در چشمانش حلقه می‌زد و آرزوی شهادت را در سر می‌پروراند و به

راحتی با مسئله شهادت برخورد می‌کرد و آن را در آغوش می‌گرفت.

وی با یادآوری این نکته که بعضی از انسان‌ها گویا از قبل برای مقام شهادت انتخاب شده‌اند، گفت: نمی‌توان شهادت چنین انسانی را در سحرگاهان شب جمعه و مقارن با شب عید غدیر، یک امر تصادفی و یک اتفاق بی‌محاسبه دانست. حسب روایات ما، این نوع شهادت‌ها نشان از سعادت ویژه انسان‌هایی است که گویا از قبل انتخاب شده‌اند.

نقطه‌ای قرآنی در چهره یک دانشمند

وی با اشاره به شخصیت قرآنی شهید طهرانچی، اظهار کرد: یکی از ابعاد ناشناخته این انسان فرهیخته و توانمند، برخلاف رشته علمی‌اش، انس او با قرآن کریم و نوآوری‌های قرآنی بود. وی افزود: در طول این شش‌ساله که از نزدیک با او مانوس بودم، کمتر جلسه‌ای به ویژه جلسات مهم دانشگاه وجود داشت که حداقل یک بحث عالمانه و گزینشی از آیات قرآن کریم را با اندوخته‌های علمی و نوآوری‌های قرآنی تلفیق نکنند و یک گفتار جامع و زیبا با پیام‌های متعدد از قرآن کریم ارائه ندهد.

شریفانی با بیان اینکه شهید طهرانچی نکته‌های زیبا و سنجیده و پرمایه از قرآن کریم را به کار می‌برد و به استفاده می‌رساند، خاطرنشان کرد: ایشان بارها می‌گفت: «من برای جلسات سنگین دانشگاه، یک

تا سه روز وقت می‌گذارم که در عمق آیات قرآن کریم اندیشه کنم و بحث را ارائه دهم.» جرات و جسارت او در استفاده از آیات قرآن کریم کاملاً نشان‌دهنده عمق اندیشه‌های قرآنی و مدیریتی و حکمت‌های آموخته از قرآن بود.

وی افزود: شاید مشغله مدیریت به او اجازه نمی‌داد که به دامنه بحث‌ها بپردازد، ولی نوآوری‌ها و جرعه‌های لطیف قرآنی‌اش بسیاری از اوقات شیرین به دل می‌نشست و نیازمند بسط مباحث قرآنی در این حوزه بود.

شریفانی این پیشنهاد را داد: دفتر ایشان سخنرانی‌های شهید طهرانچی در طی سال‌های گذشته را در اختیار پژوهشکده قرآن و عترت دانشگاه آزاد اسلامی قرار دهد، تا بتوان از مجموعه سخنرانی‌های ایشان یک مجموعه فاخر و کتابی ارزشمند را به نگارش درآورد.

حجت‌الاسلام شریفانی در پایان گفت: واقعاً شهید طهرانچی، حیف و صد حیف شد. او ایده‌های فراوانی در حوزه‌های معارف و اندیشه‌های دینی، خانواده، در بحث امامت، در ساختار دانشگاه، در ایده‌های تحولی، در جایگاه استاد و دانشجو و پژوهش‌های بنیادین و سراهای نوآوری داشت که لحظه‌لحظه می‌کرد برای اینکه این ایده‌ها و نوآوری‌ها به منصفه ظهور برسند. نمایشگاه‌های متعددی که برگزار می‌کرد، همه و همه نشان از عشق بی‌سر و پای او به رشد و تعالی دانشگاه بود.

مسئول نهاد مقام معظم رهبری در دانشگاه جامع علمی کاربردی:

الگوی نسل جوان هسته‌ای

حجت‌الاسلام نصیری فرد، مسئول نهاد مقام معظم رهبری در دانشگاه جامع علمی کاربردی دکتر طهرانچی را «الگویی برای نسل جوان هسته‌ای» دانست و گفت: «خون شهدایان، جریان رشد علمی و تمدنی ایران اسلامی را به پیش خواهد برد.»

|||

حجت‌الاسلام و المسلمین عباس نصیری فرد، مسئول نهاد مقام معظم رهبری در دانشگاه جامع علمی کاربردی، با اشاره به محکومیت رژیم صهیونیستی در حمله به خاک نظام جمهوری اسلامی ایران و شهادت برخی دانشمندان هسته‌ای کشور، مقامات مسئول و شهروندان، اظهار کرد: در جنگ‌های امروزه که معروف به «جنگ‌های مدرن» است، طبیعتاً پیش‌برنده و پیشرو در جنگ‌های مدرن، نقش تبلیغاتی و رسانه‌ای است؛ نقشی که هم می‌تواند یک آمادگی ذهنی در مردم ایجاد کند و هم می‌تواند تخریب ذهنی انجام دهد. امروزه دشمنان ما در این جنگی که علیه مردم ایران راه انداخته‌اند، در کنار جنگ سخت و نظامی، بیشتر هم و غم خود را بر حوزه جنگ رسانه‌ای و تبلیغات و همچنین مدیریت ذهن مردم گذاشته‌اند.

اساتید و دانشجویان؛

پیشگامان خنثی‌سازی دسیسه‌های دشمن

نصیری فرد اضافه کرد: بر این اساس، یکی از قشرها و گروه‌هایی که می‌تواند این دسیسه‌های رژیم صهیونیستی و آمریکا و همچنین مزدوران داخلی آنها را نقش برآب کند، دانشگاه‌ها، اساتید محترم دانشگاه و دانشجویان هستند. دانشگاه به عنوان یک نهاد علمی کشور می‌تواند در مقابله با جنگ نرم و همچنین در بحث مقابله با جنگ رسانه‌ای نقش آفرینی کند.

وی با تأکید بر اینکه نقش تبیینی می‌تواند مردم را مقاوم‌تر کند و واقعیت‌ها را برای جامعه روشن سازد، افزود: مقام معظم رهبری هم فرمودند که نقش تبیینی می‌تواند مردم را مقاوم‌تر کند و واقعیت‌ها را برای جامعه روشن سازد.

دانشگاهیان؛ خط مقدم جبهه تبیین و امیدآفرینی

حجت‌الاسلام نصیری فرد با بیان اینکه امروزه در حوزه جنگ رسانه‌ای، دشمن به دو مسئله می‌پردازد که دانشگاهیان می‌توانند در هر دو نقش خوبی داشته باشند و به وظایف خود عمل کنند،

گفت: نکته اول این است که دشمن می‌خواهد مردم را ناامید کند و آنها را از مقاومت و استقامت در برابر حمله‌ها و حمله‌های نظامی بترساند. نکته دوم این است که می‌خواهد واقعیت‌ها را غیرواقع جلوه دهد و حقیقت جنگ را وارونه نشان دهد و واقعیت‌ها را بیان نکند و بلکه مدیریت ذهن را به گونه‌ای انجام دهد که غیرواقع جای واقع را بگیرد؛ بنابراین در هر دو بخش، اساتید محترم دانشگاه، فرهیختگان و نخبگان دانشگاهی می‌توانند ورود کنند و مدیریت فکر و ذهن جامعه را بر عهده بگیرند.

وی اظهار کرد: دانشگاه و دانشگاهیان به صورت عام می‌توانند به عنوان کسانی که راهبری جامعه را بر عهده دارند و واقعیت‌ها را همان‌گونه که هست برای مردم بیان می‌کنند، نقش برجسته‌ای داشته باشند.

مسئولیت نخبگان دانشگاهی

مسئول نهاد مقام معظم رهبری در دانشگاه جامع علمی کاربردی ادامه داد: لازم است دانشگاهیان از تمام پتانسیل‌ها و بسترهای فکری خود و همچنین رسانه‌های استفاده کنند و مردم را در این زمینه راهنمایی و هدایت ذهنی و فکری کنند. مثلاً، یکی از بحث‌هایی که اکنون واقعاً به آن نیازمندیم، این است که مردم را به صبر، استقامت و آرامش دعوت کنیم. جامعه دانشگاهی و نخبگان دانشگاهی به عنوان افرادی که می‌توانند تأثیر زیادی در جامعه داشته باشند و سخن‌شان در بین مردم خریدار دارد، می‌توانند نقش آفرینی خوبی داشته باشند.

خط مقدم جنگ امروز؛ رسانه و تبلیغات دشمن

وی ادامه داد: من معتقد هستم که خط مقدم این جبهه، موشک‌ها و بمباران‌ها نیست که رژیم صهیونیستی انجام می‌دهد؛ بلکه خط مقدم جریان رسانه‌ای است که رسانه‌های صهیونیستی، رسانه‌های آمریکایی و بعضی از رسانه‌های وابسته به مزدوران داخلی در حال انجام آن هستند و پیش از عملیات‌های نظامی، رژیم صهیونیستی تلاش می‌کند ذهن مردم را مدیریت کند و ناامیدی و ترس و دلهره در مردم ایجاد کند؛ لذا اینجاست که وظیفه دانشگاهیان، اساتید و دانشجویان است که وارد میدان شوند و این توطئه را خنثی کنند و نگذارند دشمن با مدیریت ذهن و تبلیغات

رسانه‌ای، مردم را از خط دفاعی که امروز ایجاد شده، مأیوس و ناامید کند.

انتظارات از جامعه علمی جهانی برای محکومیت حملات و حمایت از ایران

وی افزود: طبق کنوانسیون‌های بین‌المللی، فعالیت‌های علمی در همه جای دنیا در هر شرایطی آزاد است، چرا که فعالیت‌های علمی در راستای پیشرفت و توسعه هر جامعه‌ای است و در تمام شرایط این فعالیت‌ها باید آزاد باشد و دانشمندان ما و اندیشمندان ما بتوانند کارهایشان را انجام بدهند.

وی تصریح کرد: لذا یکی از کارهایی که رژیم صهیونیستی و آمریکا انجام می‌دهند، این است که جلوی بسیاری از فعالیت‌های علمی درست و صحیح و بشردوستانه را می‌گیرند. متأسفانه بعد از این جنایتی که آمریکا و رژیم صهیونیستی ایجاد کردند، مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، آقای گروسی، آمد و اعلام کرد که ما هیچ انحرافی در حرکت انرژی هسته‌ای ایران نداشتیم و ایران به پروتکل‌ها عمل کرده و به ساخت بمب اتم نرفته است. متأسفانه این رفتار را دیر اعلام کردند و در واقع بعد از آن مصوبه شورای حکام این را بیان کردند و این نشان می‌دهد که آنها به دنبال گول زدن مردم در دنیا هستند.

وی ادامه داد: وقتی در یک کشوری آژانس بین‌المللی انرژی اتمی می‌داند که انحرافی در حرکت هسته‌ای این کشور وجود ندارد، چرا شما دانشمندان هسته‌ای ما را ترور کردید؟ چرا شما آمدید دانشمندان علمی و نخبگان علمی ما را هدف قرار دادید؟ مگر اینها چه کار می‌کردند؟ آیا اینها نظامی بودند؟ آیا اینها فعالیت‌های نظامی داشتند؟ در صورتی که آنها داشتند کار علمی می‌کردند و کار علمی در هر شرایطی، در هر کشوری، در هر موقعیت اقلیمی و جغرافیایی در دنیا بر اساس کنوانسیون‌های بین‌المللی آزاد است و هیچ‌کس حق ندارد جلوی رشد و توسعه علمی یک جامعه، یک ملت و یک کشور را بگیرد.

وی گفت: بر این اساس، اینها به جهت اینکه رژیم صهیونیستی و آمریکا رشد و پیشرفت و توسعه را فقط برای خودشان می‌خواهند و ترس و نگرانی از قدرت علمی جمهوری اسلامی و ملت ایران دارند، روی این اساس اینها می‌آیند و ناجوانمردانه

و ظالمانه دانشمندان و نخبگان علمی ما را به شهادت می‌رسانند. در گذشته بعضی از نخبگان علمی ما در حوزه برنامه‌نویسی و در حوزه هوش مصنوعی فعال بودند. دانشمندی مثل دکتر مجید تجن‌جاری که ایشان یک نخبه علمی در حوزه برنامه‌نویسی و هوش مصنوعی بود. خب، ایشان واقعاً داشت کار نظامی می‌کرد که شما او را هدف قرار دادید؟ ایشان جوانی بود که داشت به جوانان و نوجوانان این کشور آموزش می‌داد و رشد علمی در حوزه هوش مصنوعی ایجاد می‌کرد.

نقش ماندگار شهدا

در توسعه علمی و هسته‌ای کشور

وی با اشاره به تأثیر فقدان شهدای هسته‌ای بر وضعیت علمی کشور، اظهار کرد: بنده به عنوان فردی که در رابطه با زندگی شهید علی محمدی، شهید تهرانی‌مقدم، شهید شهریار، شهید رضایی‌نژاد و شهید احمدی‌مقدم کتاب نوشته‌ام و در تدوین کتاب‌هایی درباره شهید علی محمدی، شهید شهریار، شهید احمدی‌روشن و شهید رضایی‌نژاد فعالیت داشتم، باید عرض کنم که تقریباً ۹ یا ۱۰ سال قبل با دکتر طهرانچی هم مصاحبه‌های مختلفی داشتم و آشنایی و رفاقت زیادی با ایشان داشتم و ایشان را به خوبی

می‌شناختم. اینکه به دلیل اینکه کتاب‌هایی درباره شهدای هسته‌ای قبلی نوشته‌ام، دکتر طهرانچی نقش زیادی در معرفی ابعاد شخصیتی این شهدا داشت و همواره در گفت‌وگوها به بعد علمی و شخصیتی آنان اشاره می‌کرد.

تداوم راه شهدا توسط شاگردان و دانشمندان جوان

وی افزود: شهید طهرانچی و دیگر شهدای عزیز مانند شهید ذوالفقاری و شهید فقهی، شهید فریدون عباسی شاگردانی تربیت کردند و دانشمندان جوانی را تربیت و رشد دادند که امروز می‌توانند راه اساتیدشان را ادامه دهند. به فضل الهی و به لطف فعالیت‌های دانشمندان چون دکتر طهرانچی، بسیاری از جوانان مستعد این سرزمین جای این شهدا را خواهند پر کرد. اگرچه فقدان این عزیزان به عنوان اساتید و پیش‌قراولان حرکت علمی هسته‌ای به این سادگی جبران نمی‌شود، اما راه این عزیزان توسط دانشمندان دیگر، به‌ویژه دانشمندان جوانی که شاگرد این شهدا بودند، ادامه خواهد یافت.»

وی ادامه داد: دشمن امروز به این دلیل دست‌پاچه است و تهدید می‌کند که می‌خواهد تأسیسات هسته‌ای را هدف قرار دهد؛ چون می‌داند تا زمانی که سانتریفیوژها باشند، اساتید

و نخبگان ما حضور دارند. هرچقدر از نخبگان و اساتید ما را ترور کنند، باز هم اندیشمندان و دانشمندان هستند که با فضل علمی بالا و روحیه ایثار، حاضرند جان خود را برای ملت، انقلاب و اسلام فدا کنند.

این مقام مسئول دانشگاه علمی کاربردی با اشاره به نقش شهید طهرانچی، گفت: دکتر طهرانچی استاد بزرگ دانش هسته‌ای کشور بود. برخی اساتید ما نقش زیادی در تولید دانش داشتند؛ غیر از بحث فناوری هسته‌ای، در بحث تولید دانش نیز تأثیرگذار بودند. شهید علی محمدی و شهید طهرانچی از جمله این افراد بودند.

وی تأکید کرد: دکتر طهرانچی شخصیتی بود که هم در تولید علم و هم در هدایت و مدیریت جریان هسته‌ای کشور نقش داشت. ایشان به عنوان یک انسان آکادمیک، در دانشگاه‌های مختلف ریاست کرد، به‌ویژه در دانشگاه آزاد اسلامی، همیشه در حوزه تولید دانش پیشرو بود. واقعاً دانشگاه آزاد قبل و بعد از دکتر طهرانچی در حوزه تولید دانش تفاوت زیادی داشت. به همین علت، بسیاری از فعالیت‌های دکتر طهرانچی برای همه قابل لمس نبود، اما ایشان جزء قله‌های دانش هسته‌ای کشور بود و بسیاری از شهدایی که در دهه ۹۰ و اخیراً به شهادت رسیدند، شاگردان دکتر طهرانچی بودند.

رئیس دانشگاه تهران:

در بحران مالی دانشگاه آزاد، راه توسعه فناوری را گشود

محمد حسین امید رئیس دانشگاه تهران با تشریح نقش شهید طهرانچی در حل بحران مالی دانشگاه آزاد از طریق توسعه فناوری، او را مدیری آینده‌نگر توصیف کرد و تاکید کرد: شهید طهرانچی با تکیه بر ظرفیت‌های دانشی، توانست مشکلات مالی دانشگاه را تا حد زیادی مرتفع سازد و الگویی برای مدیریت علمی کشور ارائه دهد.

|||

محمد حسین امید رئیس دانشگاه تهران درباره نقش شهید محمد مهدی طهرانچی، دانشمند هسته‌ای و رئیس پیشین دانشگاه آزاد اسلامی گفت: دکتر طهرانچی یک نخبه علمی و اجرایی بود و نقش مهم و بی‌بدیلی در توسعه فناوری‌ها به خصوص فناوری هسته‌ای ایفا کرد.

وی با اشاره به دوران مدیریت دکتر طهرانچی در دانشگاه آزاد اسلامی، او را مدیری توانمند خواند و گفت: شهید طهرانچی دغدغه ارتقای کیفیت در دانشگاه آزاد اسلامی را داشتند و در دوران بحران مالی این دانشگاه، با راهکار «توسعه فناوری‌ها» و «استفاده از ظرفیت‌های دانشی»، توانستند مشکلات مالی را تا حد زیادی مرتفع سازند و تا روز آخر حیات خود به تعهدات خود مبنی بر ارتقای کیفیت پایبند بمانند.

امید با یادآوری شهادت دانشمندان هسته‌ای همچون شهید علی‌محمدی (استاد دانشگاه تهران)، بیان کرد: وقتی نخبگانی مانند شهید طهرانچی فضا را باز می‌کنند و توسعه می‌دهند، خلأ پشت سرشان احساس نمی‌شود.

مردم ما خود را برای ادامه راه بزرگان نشان آماده می‌کنند

رئیس دانشگاه تهران درباره حمله رژیم صهیونیستی به ایران و ترور فرماندهان و دانشمندان، این اقدامات را اشتباه دانست و گفت: آنها تصور می‌کردند با این حملات می‌توانند مسیر توسعه علمی کشور را متوقف کنند، اما این تصور نادرستی است.

وی با اشاره به توانمندی‌های دفاعی و مدیریتی ایران، تاکید کرد: تصور دشمن این بود که با ترور فرماندهان، نظام با مشکل مواجه خواهد شد و مشکلاتی در جامعه به وجود می‌آید و مردم علیه

نظام اقدام می‌کنند و از طرفی مسیر توسعه علمی کشور متوقف خواهد شد که هر دو اشتباه است؛ چرا که توان نظامی و مدیریتی ایران و همچنین اتحاد مردم در چنین شرایطی به خوبی در مقابل اسرائیل نشان داده شد.

رئیس دانشگاه تهران با تاکید بر تعلق خاطر مردم ایران به تمامیت ارضی و وحدت ملی، اضافه کرد: مردم ایران به دلیل تمدن کهن و تاریخ غنی خود، به هیچ عنوان تحت تاثیر فشارهای دشمن قرار نمی‌گیرند.

حذف دانشمندان، فعالان این حوزه را افزایش می‌دهد

امید با اشاره به تجربه مشابه حذف دانشمندان در جنگ‌ها، گفت: این اقدامات نه تنها مسیر پیشرفت علمی را متوقف نمی‌کند، بلکه تعداد فعالان این حوزه را نیز افزایش می‌دهد.

وی با اشاره به ویژگی‌های شخصیتی شهید طهرانچی، او را فردی «پیش‌بینی‌پذیر» و «آگاه» از تهدیدها توصیف کرد و با یادآوری ترور دانشمندان هسته‌ای، بیان کرد: ذهن و درایت افرادی مانند شهید طهرانچی که حتی در زمان حیات خود با برنامه‌ریزی، راه را آن‌چنان پویا و هدفمند پیش بردند که پس از شهادت‌شان،

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و فناوری پردیس:

دانشمند مجاهد و معمار تحول در آموزش عالی کشور

خودشان پای کار بودند و اجازه نمی‌دادند ایده‌ها در مسیر اجرا ضعیف شوند.

زیرساخت‌های لازم برای مقابله با شرایط اضطراری (مانند برگزاری آزمون‌های مجازی) در دوران حضور ایشان شکل گرفت. همچنین نگاه دقیق ایشان به فناوری و اعتقاد به اثرگذاری آن در توسعه دانشگاه، زمینه‌ساز پیشرفت‌های بزرگی بود.

نکته‌ای که از دکتر طهرانچی دریافت کردید و برای شما بسیار درس‌آموز و قابل توجه بود، چیست؟

در یکی از جلسات با معاون وقت ریاست جمهوری، پیشنهادی برای انجام فعالیت‌های فناوری توسط معاونت ریاست جمهوری مطرح شد، اما دکتر طهرانچی با اعتماد به نفس فوق‌العاده‌ای که داشتند، گفتند دانشگاه آزاد ظرفیت لازم را دارد و قادر است این کارها را انجام دهد.

ایشان به این موضوع اعتقاد داشتند که دانشگاه آزاد، دانشگاه اجتماعی و تمدن‌ساز است. این اعتماد به نفس نه تنها در خودشان وجود داشت، بلکه در تمامی روسای واحدهای دانشگاه هم ایجاد کردند. همچنین، امیدآفرینی از دیگر ویژگی‌های برجسته ایشان بود. در هر جلسه‌ای که با ایشان داشتیم، اثر این امید تا مدت‌ها در وجود ما باقی می‌ماند. واقعاً یک حکیم عالی‌قدر از دست دادیم که جایگزینی برای ایشان بسیار دشوار است.

این نگاه عمیق و مسئولانه به دانشگاه، من را بسیار تحت تأثیر قرار داد و نشان داد که ایشان تنها مدیر نبودند، بلکه فردی متواضع و متعهد به رسالت‌های اجتماعی دانشگاه بودند.

نگاه دکتر طهرانچی به حوزه تعلیم و تربیت چگونه بود و چه اقداماتی در این حوزه انجام دادند؟

شهید طهرانچی نه تنها صاحب نظر، بلکه یک تئوری پرداز و ایده پرداز قهار در حوزه آموزش عالی بودند. ایشان با دقت و مطالعه عمیق، مباحث تعلیم و تربیت را در جامعه مورد توجه قرار می‌دادند. در جلسات متعددی که با ایشان داشتم، متوجه شدم که به حکمت در امر آموزش دست یافته‌اند.

ایشان مفاهیم جدیدی در دانشگاه آزاد توسعه دادند که امروز ثمره آنها را در پیشرفت‌های این دانشگاه مشاهده می‌کنیم. شهید طهرانچی یکی از حکمای آموزش، پژوهش و فناوری بودند.

دکتر طهرانچی چگونه در حوزه پژوهش منشأ اثر شدند که موجب شد دانشگاه آزاد به پیشرفت‌های بزرگی در این حوزه برسد؟

ویژگی برجسته ایشان این بود که وقتی به موضوعی بعد از تحقیق و بررسی یقین پیدا می‌کردند، در اجرای آن هیچ‌گونه سستی را نمی‌پذیرفتند.

حسین اصغری شیوایی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و فناوری پردیس توضیح می‌دهد که دکتر محمد مهدی طهرانچی با رویکرد دقیق و استراتژیک خود چگونه در حوزه پژوهش و فناوری، تحولی بنیادین در دانشگاه آزاد اسلامی ایجاد کردند.

|||

حسین اصغری شیوایی، رئیس واحد علوم و فناوری پردیس دانشگاه آزاد، در گفت‌وگو با آنا، ضمن گرامی‌داشت یاد شهید طهرانچی، از عمق نگاه انسانی، مدیریتی و تحول‌آفرینی ایشان در آموزش عالی کشور یاد کرد.

با عرض تبریک و تسلیت به مناسبت شهادت دکتر طهرانچی، مختصری از ویژگی‌های اخلاقی این شهید برایمان بگویید.

شهید دکتر طهرانچی ویژگی‌های اخلاقی و کاری برجسته‌ای داشتند. این شهید عزیز واقعاً به فعالیت در دانشگاه آزاد علاقه وافری داشت و تحول بزرگی در این دانشگاه ایجاد کرد. امیدواریم کار عظیمی که شهید دکتر طهرانچی در دانشگاه آزاد انجام داد، توشه‌ای در آخرت برای ارتقای جایگاه این شهید باشد - البته جایگاه شهید طهرانچی در آخرت عالی و متعالی خواهد شد.

به یاد دارم که در جلسات شورای دانشگاه، ایشان نخستین فردی بودند که حضور پیدا می‌کردند و با درایت کامل شخصاً اداره جلسات را برعهده می‌گرفتند. همچنین در تمامی برنامه‌ها و رویدادهای دانشگاهی، به‌ویژه نمایشگاه دستاوردهای دانشگاه آزاد، با شور و شغف بسیار بالایی به تشریح دست‌آوردهای دانشگاه می‌پرداختند که نشان دهنده عشق عمیق ایشان به این نهاد بود.

نکته‌ای که از معاشرت با شهید طهرانچی شخصاً برای شما درس‌آموز بود، چیست؟

یکی از لحظات بسیار درس‌آموز، زمانی بود که در جریان یک نمایشگاه، یکی از میهمانان درباره یک واحد دانشگاهی که از لحاظ مالی زیان‌ده بود، سوال کرد. دکتر طهرانچی با قاطعیت و عشق فراوان گفتند: «به هیچ عنوان هیچ واحدی از واحدهای دانشگاه را تعطیل نکردیم. مردم امیدی به ما بسته‌اند و وارد دانشگاه شده‌اند، بنابراین نباید این امید را ناامید کنیم.»

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان تهران:

جوابی الهام بخش از شهید طهرانچی؛ خودتان را برسانید

خودمان را به آینده برسانیم. تحولات جهانی را ببینید و بعد حساب کنید چقدر وقت دارید؟ وی ادامه داد: دانشگاه باید مثل یک بدن ورزشی عمل کند. عضلات ورزشی در حرکت مستمر هستند. تبدیل‌ها و تحولات علمی، مدیریتی و فرهنگی در دانشگاه از هم جدا نیستند و باید با هم پیش بروند. ما به دنبال

دانشگاهی پایدار، هوشمند و کارآمد هستیم. این سخنان، انعطاف‌پذیری، تعقل و دید بلندمدت شهید طهرانچی را در مدیریت دانشگاه آزاد اسلامی به خوبی برجسته می‌کند.

اندیشه‌ای گسترده، ریشه‌دار در قرآن

فیروزفر در ادامه گفت: وقتی دکتر طهرانچی درباره

دکتر علیرضا فیروزفر، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان تهران، در گفت‌وگویی خاطره‌انگیز از شهید محمد مهدی طهرانچی یاد کرد و گفت: قدرت اندیشه و برنامه‌ریزی ایشان، همراه با پایبندی عمیق به قرآن، الهام‌بخش نسل جوان بود.

|||

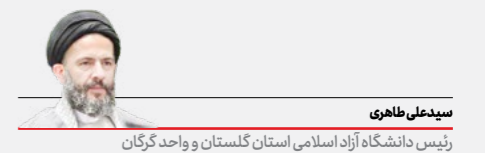
علیرضا فیروزفر، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان تهران، درباره خاطراتش از همکاری با شهید دکتر محمد مهدی طهرانچی سخن گفت. وی گفت: زمانی که از حجم بالای برنامه‌های تحولی دانشگاه نگران بودم و به ایشان مراجعه کردم، گفتم: ما نگران هستیم که این مترجم بودن برنامه‌ها، ممکن است برای بدنه دانشگاه سنگین باشد.

شرحی از نظام تحولی که ذهن را گشود

فیروزفر بیان کرد: این نگرانی من درباره سرعت حرکت دانشگاه، واکنش‌هایی از سوی شهید طهرانچی ایجاد کرد که ذهن من را گشود. شهید طهرانچی در پاسخ به نگرانی من گفتند: شما باید به تبدیل فکر کنید. خیلی سریع باید

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان گلستان و واحد گرگان:

چهره‌ای ممتاز در منظومه تاریخ دانشگاه آزاد اسلامی

سیدعلی طاهری
رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان گلستان و واحد گرگان

عمیق به ولایت فقیه و تمسک با قرآن و اهل بیت (علیهم‌السلام)، از جمله ویژگی‌های برجسته این شهید بزرگوار بود.»
حجت‌الاسلام سیدعلی طاهری، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان گلستان و واحد گرگان، درباره شهید دکتر محمد مهدی طهرانچی گفت: شهید دکتر طهرانچی شخصیتی علمی، جامع‌الاطراف و پایبند به ولایت فقیه بودند که این ویژگی‌ها از ایشان چهره‌ای ممتاز در منظومه تاریخ دانشگاه آزاد اسلامی خلق کرد.

زیربنای تحول دانشگاهی بانس با قرآن

وی افزود: تمسک و انس عمیق با قرآن کریم و اهل بیت (علیهم‌السلام) یکی از نمایه‌های

برجسته شخصیتی این شهید والامقام بود. ایشان «سند تحول و تعالی دانشگاه» را با الهام از تفسیرهای زیبا و عمیق قرآنی تدوین می‌کردند و این الگوی اسلامی را در تمامی ابعاد فرهنگی و علمی دانشگاه آزاد اسلامی جاری ساختند.

طاهری با اشاره به شخصیت علمی و مدیریتی شهید طهرانچی، گفت: بی‌تردید، شهید طهرانچی یکی از برجسته‌ترین چهره‌های علمی و مدیریتی کشور بودند. تسلط وسیع ایشان بر امور دانشگاهی، اداره کارهای فرهنگی و اجرایی، و همچنین شناخت عمیق از نظام آموزش عالی اسلامی، ایشان را به یک الگوی مدیریتی در دانشگاه آزاد تبدیل کرده بود.

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان گلستان

نظامات تحولی دانشگاه صحبت کرد، ذهن من گشوده شد. این حجم از قدرت اندیشه و برنامه‌ریزی در وجود یک فرد شگفت‌آور بود. وی اضافه کرد: تمامی افکار و اندیشه‌های ایشان ریشه در قرآن و معارف اسلامی داشت. همه‌گیری، دفاع از هویت دانشگاهی و مقاومت در برابر فشارها، همه در چارچوبی قرآنی شکل می‌گرفت.

فیروزفر یادآور شد: کسانی که در سخنرانی افتتاحیه گردهمایی ۴۳ سالگی راه‌اندازی دانشگاه آزاد اسلامی حضور داشتند و «بأس شدید» را شنیدند، می‌دانند که این عرایض و وصف یک بزرگمرد اندیشمند است که فقدانش یک ضایعه بزرگ و جبران‌ناپذیر است.

قدسیت علم و انقلاب در خط مشی ایشان

شهید طهرانچی تنها یک مدیر نبود. ایشان معماری از تفکر انقلابی، علمی و معنوی بودند. ایشان باور داشتند که دانشگاه نباید پشت سر هیچ تحولی بماند و باید همواره در حال حرکت باشد. فیروزفر در پایان گفت: این همین نوع فکر و برنامه‌ریزی بود که دانشگاه آزاد اسلامی را در معرض تحولی بنیادین قرار داد. شهید طهرانچی، با اینکه درگیری‌های فراوانی داشت، هرگز از ایستادن در مقابل چالش‌ها و تشریح مجدد رویکردها دریغ نمی‌کرد.

ادامه داد: ایشان بر تمامی بخشنامه‌ها، برنامه‌ها و اسناد دانشگاهی تسلط کامل داشتند و همواره در تصمیم‌گیری‌ها با درایت عمل می‌کردند. وظیفه ما این است که با قوت و همت بالا، راه ایشان را ادامه دهیم تا فقدان عظیم این شهید والامقام و دیگر شهدای بزرگوار، نتواند خللی در ادامه مسیر خدمت به مردم ایجاد کند.

فقدانی سنگین، ولی راهی متوقف‌نشده

وی با اشاره به اینکه فقدان شهیدان اخیر خسارتی بزرگ است، اظهار کرد: اما آنچه دشمنان از درک آن عاجزند، این است که کشور عزیز ایران تحت لوای امام زمان (عج) با زعامت حکیمانه مقام معظم رهبری است. ما یقین داریم که ارواح پاک شهدا حاضر و ناظرند و امور را پیش می‌برند.

حجت‌الاسلام طاهری خاطرنشان کرد: وظیفه ما این است که راه و آرمان‌های شهدا را با قدرت و همت والا ادامه دهیم و اجازه ندهیم دشمن با این اقدام‌های تروریستی، اراده و همبستگی ملت ایران را بشکنند.

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی البرز:

۵ پیشنهاد راهبردی برای ماندگاری مقام علمی و فرهنگی شهید طهرانچی

بود. در جلسه‌ای با معاون پژوهشی وقت جهاد دانشگاهی، با جدیت پیگیر این موضوع شد و در نهایت آن را ساخت.

کلانتری تأکید کرد: شهادت دکتر طهرانچی، مانند شهادت دانشمندانی چون شهریاری و فخری‌زاده، نه نقطه‌ی پایان؛ بلکه مهر تأیید الهی بر صحت مسیری است که او برگزیده بود. این مسیر باید با قدرت ادامه یابد. شهادت او مهر تأییدی است که دشمنان نمی‌توانند با ترور، راه علم و پیشرفت را متوقف کنند.

وی پیشنهادهایی برای بزرگداشت مقام علمی و فرهنگی این شهید ارائه داد و عنوان کرد: پیشنهاد می‌کنم بنیادی با عنوان «بنیاد علمی و تمدنی شهید دکتر طهرانچی» تأسیس شود. همچنین در هر استان، دانشکده یا پردیسی با نام وی با عنوان‌هایی مانند «علوم راهبردی» یا «علوم کوانتومی» ایجاد شود. مجموعه آثار علمی، مدیریتی و فرهنگی او در دانشگاه آزاد منتشر شود و برنامه‌ای ملی برای مدیریت دانشگاه اسلامی بر اساس الگوی مدیریتی شهید طهرانچی طراحی و اجرا گردد.

برگزاری جشنواره‌ای سالانه با عنوان «پژوهش‌های تمدن‌ساز و استراتژیک»

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی البرز خواستار برگزاری جشنواره‌ای سالانه با عنوان «پژوهش‌های تمدن‌ساز و استراتژیک» به نام شهید طهرانچی شد و مطرح کرد: این جشنواره می‌تواند مانند جشنواره‌های خوارزمی، رازی و فارابی به پژوهشگران برجسته در این زمینه جوایزی اهدا کند.

کلانتری با محکوم کردن قاطع اقدام تروریستی منجر به شهادت دکتر طهرانچی، تصریح کرد: ما دانشگاهیان اعلام می‌کنیم که راه شهدا با ترور متوقف نمی‌شود و با عزم راسخ این مسیر را ادامه خواهیم داد.

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی البرز پنج پیشنهاد راهبردی برای ماندگاری نام و یاد و بزرگداشت مقام علمی و فرهنگی شهید طهرانچی ارائه کرد و گفت: دکتر طهرانچی چهره‌ای خستگی‌ناپذیر و متواضع بود که با تعهد به علم و ارزش‌ها، راه نوآوری و مدیریت اسلامی را در دانشگاه گشود.

حسین کلانتری، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی البرز، شهید دکتر طهرانچی را اسطوره‌ای دانست که نماینده نسلی پایبند به علم، ارزش‌ها و سازندگی دانشگاه بود و اظهار کرد: وی چهره‌ای نجیب، آرام، خستگی‌ناپذیر و دارای اخلاق علمی بود. او فردی متواضع، صبور، دقیق و اهل گفت‌وگو و احترام بود که در قامت رئیس دانشگاه هیچ‌گاه در اتاقتش را نیست، فرمان بی‌دلیل صادر نکرد، همیشه در کنار استادان و دانشجویان ایستاد، گوش داد، تحلیل کرد و با منطق علمی پاسخ داد.

همراهی با شهید از زمان جهاد دانشگاهی

وی با اشاره به آشنایی خود با شهید طهرانچی از سال ۱۳۶۸ در جهاد دانشگاهی دانشگاه شهید بهشتی، افزود: شهید طهرانچی در حوزه فیزیک فعالیت می‌کردند و من در حوزه موضوعات شهری و روستایی مشغول بودم. وی در زمینه فیزیک سطح و آبکاری در خلا، آزمایشگاهی در جهاد دانشگاهی شهید بهشتی پایه‌ریزی کردند. در آن زمان که کشور در حوزه فناوری و نوآوری محدودیت‌های بسیاری داشت، شهید طهرانچی کارهای نوآورانه‌ای را در سال‌های ۶۸ تا ۷۰ انجام داد.

چالش‌های علمی و نوآوری‌های شهید در دوران تحریم

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی البرز با اشاره به نمونه‌ای از تلاش‌های شهید طهرانچی گفت: در آن دوره، تأمین قطعات دستگاه زیراکس چالش بزرگی

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان کردستان و واحد سنندج:

افکار و اعمال شهید طهرانچی ریشه در آموزه‌های قرآنی داشت

دکتر محمد مهدی طهرانچی، رئیس فقید دانشگاه آزاد اسلامی، با رویکردی بنیادین به آموزه‌های قرآنی، نه تنها چهره‌ای علمی و مدیریتی برجسته، بلکه الگویی الهی در عرصه تربیت انسان‌های مؤمن و متعهد بود. کیوان شافعی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان کردستان و واحد سنندج، در این گفت‌وگو از زاویه‌های مختلف شخصیتی و مدیریتی شهید طهرانچی یاد کرد.

|||

دکتر کیوان شافعی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان کردستان و واحد سنندج، درباره ویژگی‌های برجسته شهید دکتر محمد مهدی طهرانچی، گفت: شهید طهرانچی شخصیتی مانوس با قرآن بود. افکار و اعمال او ریشه در آموزه‌های قرآنی داشت و همواره علم و ایمان را در کنار هم می‌دید. در تمام سخنرانی‌هایش، از آیات کتاب خدا حمایت می‌کرد و این نگاه عمیق معنوی، پایه‌ای بر تصمیم‌گیری‌های علمی و مدیریتی ایشان بود.

پیگیری دقیق امور استان‌ها

اگرچه مدت کوتاهی از نزدیکی با شهید طهرانچی همکاری داشتیم، اما آنچه جالب توجه بود، پیگیری مستمر و دقیق ایشان از اوضاع تمام استان‌ها بود، هرچند مشغله کاری فراوان داشتند. شهید طهرانچی

مکرراً از وضعیت دانشگاه آزاد اسلامی استان کردستان جويا می‌شدند و گزارش‌هایی در این زمینه درخواست می‌کردند. این موضوع نشان از دغدغه ایشان نسبت به تمامی واحدهای دانشگاه بود و همچنین حساسیت ویژه‌ای که نسبت به استان کردستان داشتند.

مسئول دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد اسلامی گیلان:

مرد تحول، نوآوری و خستگی‌ناپذیری بود

حجت‌الاسلام سید محمد حسین صفوی، مسئول دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد اسلامی استان گیلان، از ویژگی‌ها و زحمات برجسته دکتر طهرانچی به عنوان دانشمند مجاهد در عرصه علم و مدیریت یاد کرد.

|||

حجت‌الاسلام صفوی با اشاره به شخصیت شهید دکتر طهرانچی گفت: این شهید عزیز همواره اهل خلاقیت و نوآوری بود. همواره طرح و ایده داشت و در تمامی سطوح مدیریتی تحول ایجاد می‌کرد. شهید طهرانچی عنوان می‌کردند که قصد داریم تحولات بزرگی را در دانشگاه آزاد به وجود آوریم، زیرا اصولاً شعار ما تحول‌گرایی است.

وی افزود: ایشان خستگی‌ناپذیر بودند و افرادی که با ایشان همراه بودند، از اینکه باید مانند او باشند، انتقاد می‌کردند. اما این همان انگیزه و جدیتی بود که ایشان را به یک الگوی انسانی و علمی برجسته تبدیل کرده بود.

مردی پر قدرت و ولایت‌مدار

وی با برجسته کردن ویژگی‌های معنوی و مدیریتی شهید طهرانچی گفت: این شهید بزرگوار پر قدرت و قوی ظاهر می‌شدند و در ولایت‌مداری حرف برای گفتن زیاد داشتند. شاگرد واقعی ولی امرشان بودند و دل‌باخته جمهوری اسلامی. ایشان به ظرفیت‌های

بی‌نهایت این مملکت اعتقاد داشتند.

صفوی ادامه داد: شهید طهرانچی اگر به آینده روشن ایران اسلامی و ملت امید نداشتند، این همه تلاش را نمی‌کردند. تلاش‌های ایشان گویای این حقیقت است که به آینده این سرزمین ایمان داشتند.

مدیریتی تحول‌آفرین و خلاق

در کوتاه‌ترین زمان، متوجه شدم که شهید طهرانچی شخصیتی مسئولیت‌پذیر، شجاع، تحول‌خواه و دارای اشراف بالا بر امور دانشگاه بودند. ایشان به شدت باهوش و خلاق بودند و در همه تصمیمات، تعادل ظریفی میان علم و ایمان برقرار می‌کردند.

وی علم نافع را در خدمت جامعه و انسانیت می‌دانستند و اعتقاد داشتند علم بدون فضائل انسانی، موجب ظلم و ستم خواهد شد. از لحاظ مدیریتی، تحول‌خواه بودند و همواره رکود و سکون را در محیط دانشگاه نمی‌پذیرفتند.

طرح‌های خلاقانه و ساختار شکنانه‌ای که ارائه می‌دادند، هدفشان حرکت از دانشگاه‌های نسل اول و دوم به سمت دانشگاه‌های نسل سوم و چهارم بود. دانشگاه‌هایی که در خدمت توسعه پایدار و نیازهای جامعه باشند.

دانشگاه، مهد تربیت انسان‌های مؤمن و عالم

شهید طهرانچی دانشگاه را مکانی می‌دیدند که باید انسان‌های مؤمن، عالم و عامل به قرآن و دین را پرورش دهد و به عنوان پشتوانه‌ای استحکام‌بخش برای نظام عمل کند. این نگاه عمیق و الهی، از ایشان یک الگوی انسانی و علمی برجسته ساخته بود.

شهادتی به دست دشمنان اسلام

مسئول دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد اسلامی استان گیلان اظهار کرد: شهید طهرانچی به دست پلیدترین دشمن بشریت، یعنی صهیونیسم جهانی با کمک ایالات متحده آمریکا، با استفاده از اطلاعات، تجهیزات، موشک‌ها و هواپیماهایشان، به شهادت رسیدند.

وی افزود: امروز تمامی کفر مقابل ایران اسلامی ایستاده است، همان‌گونه که در فرمایش نبوی آمده است: «بَرَزَ الْإِسْلَامُ كَلْهَ إِلَى النَّبِيِّ كَلْهَ» (همه اسلام مقابل همه شرک قرار گرفته است).

مقاومت، ثبات و یقین در برابر دشمنان

صفوی با اشاره به آیه ۱۲۰ سوره آل عمران گفت: خداوند متعال می‌فرماید: «إِنَّ تَمَسُّسَكُمْ حَسَنَةٌ تَشُوهُكُمْ وَإِنَّ تَصَبُّحَكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُ بِهَا»؛ اما این مردم ایران اسلامی با شکیبایی و تقوای خود، هیچ کید و نیرنگی از دشمنان بر آنان اثر نخواهد گذاشت.

وی خاطر نشان کرد: این یقین و مقاومت ما است که پیروزی قطعاً از آن انقلاب اسلامی و ملت رشید ایران خواهد بود.

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی گیلان:

نگاه قرآنی به پیوند علوم پایه و مهندسی

بود. شهید طهرانچی با همه مدیران با دوستی و رأفت اسلامی رفتار می‌کرد. نگاهش رئیس مآبانه نبود، اما تأکید داشت در برابر بدخواهان دانشگاه که خیرخواه نبودند، باج ندهیم و بایستیم. این درس بزرگی است که از ایشان آموختم.

صبحانه‌ای با شور و انگیزه

ملکی چوبی در ذکر خاطراتی از شهید طهرانچی گفت: در اجلاس سالگرد تأسیس دانشگاه آزاد اسلامی، حال و هوای متفاوتی داشت. با عشق و شور، اقدامات تحولی را در نمایشگاه عرضه می‌کرد و با مهمانان از وزرا تا رئیس جمهور با تمام وجود توضیح می‌داد. همه هستی‌اش برای دانشگاه بود.

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی گیلان ادامه داد: دو لحظه به یادماندنی از شهید طهرانچی به یاد دارم. اول در افتتاحیه اجلاس سالگرد تأسیس دانشگاه آزاد اسلامی، بدون تکلف و محافظ با سینی صبحانه آمد و توفیق خوردن صبحانه کنار ایشان داشتم. با شور برنامه‌های سه روز اجلاس را شرح داد. روز دوم، وقتی برای پیگیری رشته‌ها به وزارت علوم رفتم، با لبخند گفت: «آقای ملکی، این سه روز اجلاس را جدی بگیر، کار دیگر را کم کن!» این مهربانی و جدیت از ویژگی‌های برجسته ایشان بود که در خاطر من مانده است.

خسران بزرگ، لیاقت شهادت

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی گیلان در پایان گفت: «از دست دادن شهید طهرانچی خسران بزرگی بود. انسان بزرگی را از دست دادیم؛ اما لیاقتش شهادت بود. حیف شد، اما باید پیشوند شهید به نامش افزوده شود و بگوییم: شهید دکتر محمد مهدی طهرانچی، روحش شاد و با اولیای الهی محشور شود.»

در سوگ فداکاری دکتر محمد مهدی طهرانچی، رئیس سابق دانشگاه آزاد اسلامی که در حمله تروریستی رژیم صهیونیستی به شهادت رسید، مجتبی ملکی چوبی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی گیلان، از زاویه‌های مختلف شخصیت برجسته این شهید یاد کرد. ایشان با اشاره به نگاه تحولی و قرآنی شهید طهرانچی به علم و مدیریت، از ویژگی‌های برجسته این شهید در زمینه همبستگی علوم پایه و مهندسی یاد کرد.

|||

مجتبی ملکی چوبی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی گیلان، درباره شهید دکتر محمد مهدی طهرانچی گفت: شهید طهرانچی فردی جهادی، پرکار، پرتلاش و دلسوز دانشگاه آزاد اسلامی بودند. نگاه ایشان به پیوند علوم پایه و مهندسی با قرآن، ویژه و بی‌همتا محسوب می‌شد.

وی افزود: ایشان در هر سخنرانی و ارائه‌ای موضوعات را با قرآن پیوند می‌دادند و نگاهی تحولی به دانشگاه داشتند. مدیریت شهید طهرانچی، دانشگاه را در معنای واقعی به سطح بالاتری از عملکرد و نظام‌مندی ارتقا داد.

دو درس بزرگ از شهید طهرانچی

ملکی چوبی گفت: شهادت شهید طهرانچی دو درس بزرگ برای ما دارد. اول اینکه اگر باور داریم شهدا زنده‌اند و شفیع ما هستند، کدام شهید از او که ما را می‌شناسد، نزدیک‌تر است؟ باید برای جلب رضایتش که تمام عمرش را برای دانشگاه گذاشت، راهش را با نگاهی تحولی، دلسوزانه و جهادی ادامه دهیم. او خستگی‌ناپذیر بود و این مسیر باید پیموده شود.

وی افزود: دومین درس، رفتار ایشان با همکاران

معاون علوم تربیتی و مهارتی دانشگاه آزاد اسلامی:

سند تحول علمی دکتر طهرانچی راهی جدید برای دانشگاه‌های ایران گشود

علیرضا لادن مقدم، معاون علوم تربیتی و مهارتی دانشگاه آزاد اسلامی با اشاره به اینکه دکتر مجتبی طهرانچی تنها یک مدیر دانشگاهی نبود، گفت: او راهبر تمدن‌سازی علمی در ایران بود. با طراحی سند تحول و تعالی دانشگاه آزاد اسلامی، تأسیس مراکز پژوهشی مانند مرکز فناوری نانو، راه‌اندازی انتشارات بین‌المللی و تقویت پژوهش‌های کاربردی، پایه‌های استحکام بخشیدن به علم و فناوری ایران را بنا نهاد.

|||

در دنیایی که تهدیدات و چالش‌های امنیتی در کمین دانشمندان و رهبران فکری هستند، نقش دانشگاه‌ها و مراکز علمی در محافظت از دانشمندان چیست؟

دانشگاه‌ها باید فراتر از نقش‌های آموزشی و پژوهشی به عنوان سنگرهای امن برای حفاظت از دانش و نخبگان علمی عمل کنند. این امنیت باید در حوزه فیزیکی، سایبری و روانی تأمین شود. ایجاد زیرساخت‌های قوی، ارائه آموزش‌های مستمر و همکاری نظام‌مند با نهادهای مسئول از جمله اقداماتی است که دانشگاه‌ها باید در اولویت قرار دهند. تقویت انگیزه و فرصت‌های رشد برای نخبگان جوان نیز می‌تواند در شکل‌گیری یک سپر علمی مؤثر نقش ایفا کند.

ترور دکتر طهرانچی چه تأثیری بر فرهنگ تحقیق و نوآوری در دانشگاه آزاد اسلامی داشت؟

ترور دکتر طهرانچی نه تنها ضایعه ملی؛ بلکه زخمی عمیق برای جامعه علمی کشور بود؛ اما همان‌طور که در فرهنگ مقاومت و ایستادگی ما نهادینه شده، شهادت هر فرمانده یا دانشمند، آغازی بر حرکت‌های تازه است. باور شهید طهرانچی به جهاد علمی ریشه دار بود. او معتقد بود راه پیشرفت و اقتدار کشور از مسیر علم و تلاش خالصانه در این جبهه می‌گذرد. امروز هم با همان روحیه، پرچم این جهاد علمی به دستان دانشمندان جوان‌تری سپرده شده و راه او همچنان پر قدرت ادامه دارد.

دانشگاه آزاد اسلامی در زمینه امنیت سایبری و حفاظت از داده‌های تحقیقاتی چه اقداماتی انجام داده است؟

در راستای صیانت از زیرساخت‌های علمی و پژوهشی، واحدهای مختلف دانشگاه آزاد اسلامی تیم‌های امنیت سایبری را فعال کرده‌اند که به طور تخصصی در حوزه حفاظت از اطلاعات تحقیقاتی و زیرساخت‌های دیجیتال فعالیت می‌کنند. برگزاری دوره‌های آموزشی برای آگاهی بخشی اعضای هیئت علمی و پژوهشگران درباره تهدیدات نوین سایبری هم از جمله اقدامات مداوم دانشگاه در این زمینه است.

به نظر شما، چگونه می‌توان از استعداد های جوان و دانشمندان نوظهور در کشور حمایت کرد؟

حمایت از استعداد های جوان نیازمند رویکردی جامع است. از فراهم‌سازی فضای مناسب پژوهش گرفته تا ارائه بورسیه‌ها و فرصت‌های بین‌المللی. در دانشگاه آزاد اسلامی با ایجاد مراکز رشد، پارک‌های علم و فناوری و توسعه دانشکده‌های مهارت و کارآفرینی - که امروز با عنوان دانشکده توسعه فناوری و کارآفرینی فعالیت می‌کنند - تلاش داریم بستری واقعی برای شکوفایی استعدادها فراهم کنیم. گسترش کمی و کیفی آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای سما نیز نقش مهمی در پرورش نیروی انسانی ماهر و خلاق ایفا کرده است.

پیام شما به جامعه علمی و دانشجویان در این شرایط چیست؟

با اطمینان به دانشجویان و پژوهشگران می‌گویم که در دوران سرنوشت‌سازی قرار داریم. هرچه فشارها بیشتر شود، ایمان و اراده نیز باید قوی‌تر شود. علم، سلاح ماست و جهاد علمی راهی است که با خون شهیدان علم مانند دکتر طهرانچی آبیاری شده و تا پیروزی ادامه خواهد یافت. این نسل، رسالت بزرگی دارد و به درخشش آینده این نسل مؤمن، امیدوار و مطمئنم.

دکتر طهرانچی در طول زندگی خود دستاوردهای بسیاری داشت. کدام یک از دستاوردهای او بیشترین تأثیر را بر جامعه علمی ایران داشت و چرا؟

مهم‌ترین و ماندگارترین اثر دکتر طهرانچی، طراحی و اجرای سند تحول و تعالی دانشگاه آزاد اسلامی بود؛ سندی که به‌عنوان برنامه راهبردی، مسیر ارتقای علمی و ساختاری دانشگاه را تعیین کرد. تأسیس و توسعه مرکز تحقیقات پیشرفته فناوری نانو، راه‌اندازی انتشارات بین‌المللی OICC Press، ایجاد پژوهشگاه مرکزی دانشگاه و اجرای طرح پایش آزاد، بخش‌هایی از این مسیر تحول‌گرا بود. همچنین راه‌اندازی و توسعه دانشکده‌های مهارت و کارآفرینی و ارتقای آموزشکده‌های سما به عنوان مراکز تربیت نیروی کار ماهر و متخصص، نقش مهمی در پیوند دانشگاه با صنعت و اشتغال‌آفرینی ایفا کرده‌اند. او با تأکید بر حل مسائل واقعی کشور از طریق پایان‌نامه‌ها، مسیر پژوهش‌های کاربردی را در دانشگاه آزاد اسلامی هموار کرد. همه اینها گواهی است بر اینکه دکتر طهرانچی فقط مدیر نبود؛ بلکه راهبر تمدن‌ساز در عرصه علم و فرهنگ بود.

دکتر طهرانچی به عنوان یک رهبر دانشگاهی، چگونه به ایجاد یک محیط حمایتی و الهام‌بخش برای دانشجویان و محققان می‌پرداخت؟

دکتر طهرانچی با نگاهی عمیق و راهبردی به نقش دانشگاه در پیشرفت کشور، همواره تلاش می‌کرد محیطی ایمن، الهام‌بخش و پویا برای رشد دانشجویان و محققان فراهم کند. او با باور راسخ به جهاد علمی، اعتقاد داشت که فقط از مسیر علم، پژوهش و نوآوری می‌توان به موفقیت و عزت پایدار برای ایران اسلامی دست یافت. وی شخصاً در جلسات متعدد با دانشجویان و اعضای هیئت علمی حاضر می‌شد به دغدغه‌ها گوش می‌داد و تلاش می‌کرد با اصلاح فرآیندها، ایجاد زیرساخت‌های فناورانه و راه‌اندازی نهادهای حمایتی، بستر لازم برای فعالیت‌های علمی و پژوهشی را گسترش دهد. مهم‌تر از همه، او دانشگاه را صرفاً محل آموزش نمی‌دانست؛ بلکه آن را سنگر جهاد علمی تلقی می‌کرد که باید از آن، نیروهای متعهد، متخصص و نوآور برای آینده کشور برخیزند.

امروز نیز با همان روحیه‌ای که دکتر طهرانچی در دانشگاه پایه‌گذاری کرد، پرچم جهاد علمی به دست دانشمندان دیگر سپرده شده و این مسیر نورانی با قدرت ادامه دارد. میراث فکری و مدیریتی ایشان همچنان الهام‌بخش نسل جوان در مسیر خودباوری، نوآوری و خدمت به مردم و نظام اسلامی است.

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد سیرجان:

نهادینه‌کننده عدالت آموزشی در بستر قرآن و علم

منطقه‌ای برای توسعه استفاده می‌کردند. وی ادامه داد: در جلسات و دیدارهای مختلف با این جانب، شهید طهرانچی از چالش‌ها و نیازهای واحد سیرجان آگاه می‌شدند و تلاش می‌کردند راه‌حل‌های عملی ارائه دهند. اغلب مشکلات ما با دستور مستقیم ایشان حل می‌شد.

امیررضا بازرگان، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد سیرجان از نقش تحول‌آفرین شهید محمد مهدی طهرانچی در زمینه عدالت آموزشی، توسعه متوازن و همسان‌سازی فرصت‌های علمی یاد کرد.

|||

امیررضا بازرگان، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد سیرجان، گفت: شهید دکتر طهرانچی با تأکید بر مفهوم عدالت آموزشی، به تمامیت جغرافیایی کشور و نیازهای مناطق محروم توجه ویژه‌ای داشتند. ایشان بر این باور بودند که رشد علمی نباید محدود به پایتخت یا کلانشهرها باشد، بلکه باید در همه نقاط کشور، به ویژه شهرستان‌ها و مناطق کمتربرخوردار، دانشگاه‌ها به قطب‌های علمی محلی تبدیل شوند.

وی افزود: در دوران ریاست دکتر طهرانچی، واحد سیرجان مانند دیگر واحدها از سیاست‌های کلان توسعه علمی، پژوهشی و فناوری بهره‌مند شد. راه‌اندازی کارگاه مهندسی معکوس، سرای نوآوری و مرکز آموزش‌های تخصصی کوتاه مدت با حمایت‌های مستمر ایشان، واحدهای که زیان‌ده بود را به یکی از پردرآمدترین واحدهای دانشگاه آزاد تبدیل کرد.

تحول‌گرایی و استفاده از ظرفیت‌های داخلی

بازرگان با برجسته کردن رویکرد شهید طهرانچی به توسعه زیرساخت‌ها و سرمایه انسانی، گفت: تقویت زیرساخت‌های دانشگاهی، ارتقای سطح علمی اعضای هیئت علمی و جذب نخبگان در واحدهای دورافتاده از برنامه‌های کلان دانشگاه آزاد در دوره مدیریت شهید طهرانچی بود. ایشان همواره از ظرفیت‌های داخلی و

علم و قرآن؛ همراهی عمیق و معنوی

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد سیرجان با اشاره به نگاه شهید طهرانچی به قرآن، گفت: دکتر طهرانچی از جمله شخصیت‌هایی بود که علم، دین و فرهنگ قرآنی را به‌صورت هم‌زمان در اندیشه و سخنرانی‌های خود به کار می‌گرفتند.

استناد به آیات قرآن کریم در مواضع دانشگاهی و تصمیم‌گیری‌های علمی ایشان، تنها به عنوان تزئین یا شعار نبود، بلکه به عنوان مبنای معرفتی و تحلیلی دیده می‌شد.

وی افزود: این کار نشان‌دهنده عمق نگاه دینی و اعتقاد واقعی ایشان به پیوند علم و وحی بود. دکتر طهرانچی تلاش می‌کردند دانشگاه و علم را در بستر معنوی، فرهنگی و قرآنی معنا کنند.

پروژه‌های انقلابی و توجه به نیازهای منطقه‌ای

بازرگان در پایان یادآور شد: شهید طهرانچی در تمامیت برنامه‌های دانشگاهی، به نیازهای منطقه‌ای توجه داشتند. ایشان تأکید می‌کردند که نیروگاه خورشیدی ۲۱ مگاواتی سیرجان هرچه سریع‌تر راه‌اندازی شود. این نوع تصمیم‌گیری‌ها، نشان‌دهنده رویکرد انقلابی، علمی و انسانی ایشان بود.

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان آذربایجان غربی و واحد ارومیه:

دانشگاه را از دستگاه صدور مدرک به مغز متفکر جامعه تبدیل کرد

طرح‌هایی مانند پوشش (اشتغال همزمان با تحصیل) و ... بازگشت دانشگاه به جایگاه طبیعی اش به عنوان مغز متفکر جامعه، نه دستگاه صدور مدرک بود.

این دانشمند فرزانه با نگاه شبکه سراسری به دانشگاه آزاد اسلامی با استفاده از توان و زیست بوم منطقه‌ای، نقش مهمی در حرکت رو به رشد و رو به تعالی دانشگاه در حوزه‌های مختلف با استفاده از همین شبکه سراسری داشت.

در مسیر تحول با ایجاد نظام دانشی جدید، ایشان بر طراحی ساختار علمی جدیدی تأکید داشت که در آن، «استاد پایه» و «استاد عرصه» هر دو در تراز حکمرانی علمی ایفای نقش کنند. «نظام دانشی دانشگاه» که از مفاهیم کلیدی در دوره ایشان بود، تلاشی جدی برای خروج از رکود علمی و رفتن به سمت دانشگاه مسئله‌محور بود؛ دانشگاهی که از دل نیازهای مردم و جامعه، پژوهش و آموزش تولید می‌کند.

از دیگر اقدامات ماندگار ایشان، طراحی و پیاده‌سازی سند تحول و تعالی دانشگاه آزاد اسلامی بود که در آن برای نخستین بار، نظام ارزیابی عملکرد مبتنی بر کارآمدی علمی و پاسخگویی اجتماعی تدوین شد. او همچنین توجه خاصی به عدالت آموزشی، توسعه علم در مناطق کمتر برخوردار و نقش‌آفرینی دانشگاه

محمد رضا ولیلو، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان آذربایجان غربی و واحد ارومیه با اشاره به ویژگی‌ها، فعالیت‌ها و خاطراتی از شهید طهرانچی گفت: شهید دکتر محمد مهدی طهرانچی با نگاهی انقلابی به دانشگاه، آن را از چهارچوب صدور مدرک بیرون کشید و به مغز متفکر جامعه تبدیل کرد. با طراحی نظام دانشی جدید، دانشگاه آزاد را به سوی تعالی، عدالت آموزشی و پاسخگویی به نیازهای ملی هدایت کرد.

|||

با توجه به رفت و آمدها و دیدارها و گفت‌وگوها، قدری از شهید طهرانچی و نگاهش به آموزش عالی و دانشگاه برایشان بگویند.

در سوگ شهادت مردی سخن می‌گوییم که حضورش برای دانشگاه نه یک عنوان و سمت، بلکه یک اندیشه و جریان پویا بود؛ شهید دکتر محمد مهدی طهرانچی رئیس فقید دانشگاه آزاد اسلامی، دانشمندی با قامت فکری بلند، مدیری متعهد و پرورش یافته در مکتب انقلاب اسلامی بود که آموزش عالی کشور را عرصه‌ای برای تحقق تمدن نوین اسلامی می‌دانست.

او به دانشگاه به چشم نهاد کلیدی پیشرفت و هویت‌ساز می‌نگریست؛ نهادی که باید در تراز جمهوری اسلامی باشد، نه در حاشیه آن. باور داشت دانشگاه اگر در میدان جامعه حاضر نباشد، در حاشیه خواهد ماند. به همین دلیل در مدیریت خود، دانشگاه را از فضای صرفاً اداری و ساختارمحور به سوی نقش‌آفرینی واقعی در میدان‌های نیاز کشور سوق داد که تأسیس دانشکده‌ها جدید متناسب با نیازهای روز جامعه از جمله آن است.

دکتر طهرانچی در تمامی سال‌های خدمت، نگاهش به دانشگاه، نگاهی بود عمیق، راهبردی و مسئولانه. تحول از نظر او صرفاً یک تغییر شکلی جدید نبود. او تحول را از جنس بازتعریف مأموریت می‌دانست.

نگاه دکتر طهرانچی به دانشگاه آزاد اسلامی و اقدامات و اتفاقات بعد از ورود وی به این دانشگاه چگونه بوده است؟

تأسیس دانشکده‌های جوار صنعت، راه‌اندازی

طرح‌هایی مانند پوشش (اشتغال همزمان با تحصیل) و ... بازگشت دانشگاه به جایگاه طبیعی اش به عنوان مغز متفکر جامعه، نه دستگاه صدور مدرک بود.

این دانشمند فرزانه با نگاه شبکه سراسری به دانشگاه آزاد اسلامی با استفاده از توان و زیست بوم منطقه‌ای، نقش مهمی در حرکت رو به رشد و رو به تعالی دانشگاه در حوزه‌های مختلف با استفاده از همین شبکه سراسری داشت.

قدری از خاطرات خود با شهید طهرانچی به واسطه رفت و آمدها و دیدارهای تان با ایشان بگویند.

خاطرات فراوانی از همراهی‌ها و جلسات با آن شهید عزیز در ذهنم مرور شد. در جلسات بررسی بودجه‌های استانی با حضور فعال و دقیق خود برای هر استان مأموریتی متناسب با ظرفیت‌های آن منطقه تعریف می‌کردند. در جریان رویداد ملی «عصر امید» با محور غذا و فراسودمنداها در واحد ارومیه با توجه به شرایط خاص استان در آن ایام و با وجود ملاحظه شورای تأمین برای سفر ایشان به دلیل علاقه مندی ویژه به حوزه فناوری، شخصاً به ارومیه آمدم. همان سفر منشأ اتفاقات خوبی شد؛ از جمله بازدید از بیمارستان میلاد ارومیه که ایشان آن را الگویی برای همکاری موفق میان دانشگاه و بخش خصوصی در حوزه آموزش علوم پزشکی معرفی کردند و حتی مذاکراتی برای توسعه این الگو در سایر استان‌ها انجام دادند.

در حادثه تلخ واژگونی مینی‌بوس دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوی که از مسابقه علمی بازمی‌گشتند، بلافاصله تماس گرفتم. شهید طهرانچی با نگرانی و تأکید بسیار، خواستار رسیدگی فوری به وضعیت مجروحان شدند. حتی در زمان عیادت بنده از دانشجویان، ایشان به صورت تلفنی با آنان صحبت کردند و دلجویی کردند.

در یکی از روزهایی که جلسه فشرده بودجه‌ها از صبح تا عصر با حضور دقیق ایشان برگزار شد، وقتی شب در هواپیما در حال بازگشت به ارومیه بودم، تماس گرفتند و فقط برای احوال‌پرسی، دلجویی و همراهی تماس گرفتند. این سطح از روابط انسانی در جایگاهی مانند ریاست دانشگاه آزاد اسلامی، بی‌نظیر بود.

شهید طهرانچی به مسئله معیشت همکاران

دانشگاه توجه ویژه داشتند. بارها در جلسات مختلف تأکید می‌کردند که شأن و کرامت استادان و کارکنان دانشگاه باید حفظ شود و مشکلات معیشتی آنان باید جزو اولویت‌های مدیریتی باشد. در بحران‌هایی مانند سیل استان خوزستان و زلزله شهرستان خوی نیز شخصاً وارد میدان شدند. ایشان فقط مدیری نبودند که پشت میز بنشینند؛ خود به مناطق حادثه‌دیده سفر می‌کردند، از نزدیک مسائل را پیگیری می‌کردند و به تیم‌های اجرایی دانشگاه روحیه و جهت می‌دادند. در دیدار رضوانی مدیران آموزش عالی با مقام معظم رهبری (اسفند ۱۴۰۳)، رفتار صمیمی و متفاوت حضرت آقا با شهید طهرانچی برای من بسیار تأثیرگذار بود.

با توجه به اینکه شما از شهرهای مرزی هستید، نگاه شهید به حوزه بین‌الملل دانشگاه چگونه بود؟

در حوزه بین‌الملل، شهید طهرانچی عمیقاً به دیپلماسی علمی منطقه‌ای باور داشتند. ایشان در چارچوب سیاست‌های کلان نظام و رهنمودهای مقام معظم رهبری، توسعه ارتباط با کشورهای همسایه را ضروری می‌دانستند. در همین راستا، حکمی به بنده اعطا کردند که

مأموریت ارتباطات علمی و فناورانه دانشگاه آزاد اسلامی با اقلیم عراق برعهده بنده باشد. همچنین در سخنرانی سالگرد تأسیس دانشگاه، صراحتاً تأکید کردند که ارتباط با کشور ارمنستان نیز باید در دستور کار قرار گیرد.

شهید طهرانچی در تصمیمات به دانشگاه و مدارس شما اهمیت ویژه می‌دادند، درست است؟

دقیقاً، ایشان در سفر به ارومیه، تأکید کردند توسعه مدارس سما به ویژه متوسطه دوم دخترانه توجه بیشتری شود. شهید با تأکید فرمودند که این مسیر، پایه‌گذار جامعه‌ای بالنده خواهد بود؛ چراکه این نسل، مادران آینده کشور هستند و تربیت آنان تربیت نسل‌های بعدی است. ایشان همواره در تصمیمات راهبردی خود بر سه نکته کلیدی رهبری یعنی: دانشگاه در تراز انقلاب اسلامی، ارتقای علمی کشور و حفظ کیان دانشگاه تأکید داشتند و تمامی برنامه‌ریزی‌هایشان در این مسیر بود.

از روحیات معنوی دکتر طهرانچی بگویند.

شهید طهرانچی شخصیتی عمیقاً معنوی داشتند. توسل به ائمه به ویژه حضرت معصومه (س)

رئیس فقید دانشگاه آزاد اسلامی از استان آذربایجان غربی شناخت داشتند؟

ایشان به خوبی به ویژگی‌های استان آذربایجان غربی واقف بودند و با تأکید مکرر بر اینکه این منطقه «رنجین‌کمانی از اقوام، ادیان و مذاهب» است بر حفظ وحدت، همزیستی و تعامل میان فرهنگ‌ها و ادیان تأکید ویژه داشتند. بر همین اساس، برگزاری جشنواره‌های فرهنگی و وحدت‌آفرین را از جمله مأموریت‌های راهبردی دانشگاه در این استان می‌دانستند. در همین راستا، برگزاری جشنواره بین‌المللی شعر وحدت از سری برنامه‌های جشنواره امامت و مهدویت به میزبانی دانشگاه آزاد اسلامی آذربایجان غربی با الهام از این نگاه وحدت‌محور ایشان طراحی و اجرا شد.

دبیرکل کانون دانشگاهیان ایران اسلامی:

شهید طهرانچی مدیری دانشمند و فرهنگ‌باور بود

دعوت ایشان برگزار می‌شد شرکت می‌کردم و از نزدیک شاهد بودم که با دقت و حوصله به دیدگاه‌ها و نظرات حاضران گوش می‌داد. یکی از ویژگی‌های برجسته ایشان این بود که برای صاحب‌نظران حوزه فرهنگ ارزش و اعتبار قائل بود و تلاش می‌کرد از ظرفیت نخبگان و کارشناسان در تصمیم‌گیری‌ها بهره‌گیری کند.

حسینی گفت: دشمن همواره به دنبال حذف شخصیت‌های اثرگذار و نقش‌آفرین است؛ افرادی که می‌توانند در مسیر پیشرفت کشور و حل مسائل جامعه تأثیرگذار باشند. از همین رو چنین شخصیت‌هایی را هدف قرار می‌دهد. شهادت دکتر طهرانچی موجب تأسف و تأثر فراوان شد و جامعه

دبیرکل کانون دانشگاهیان ایران اسلامی با تجلیل از شخصیت علمی و مدیریتی شهید محمد مهدی طهرانچی، گفت: رئیس فقید دانشگاه آزاد اسلامی علاوه بر جایگاه برجسته علمی، اشراف قابل توجهی بر مسائل فرهنگی، اجتماعی و آموزشی داشت و با بهره‌گیری از نگاه کارشناسی و دینی، خدمات ارزشمندی را در دانشگاه شهید بهشتی و دانشگاه آزاد اسلامی به یادگار گذاشت.

سید محمد حسینی، دبیرکل کانون دانشگاهیان ایران اسلامی، با اشاره به ابعاد مختلف شخصیت شهید محمد مهدی طهرانچی اظهار کرد: دکتر طهرانچی در کنار آنکه یک دانشمند و عالم برجسته بود، نسبت به حوزه‌های مختلف از جمله مسائل اجتماعی، فرهنگی و آموزشی نیز اشراف و آگاهی قابل توجهی داشت و همین ویژگی موجب شده بود در مسئولیت‌های مدیریتی خود منشأ آثار و خدمات ارزشمند فراوانی باشد.

وی افزود: شهید طهرانچی چه در دوران فعالیت در دانشگاه شهید بهشتی و چه در دوره ریاست دانشگاه آزاد اسلامی، اقدامات مؤثر و ماندگاری را به انجام رساند. دانشگاه آزاد اسلامی مجموعه‌ای گسترده با واحدها و مراکز متعدد در سراسر کشور است و مدیریت چنین مجموعه‌ای نیازمند نگاه راهبردی و توانمندی ویژه است که ایشان از آن برخوردار بود.

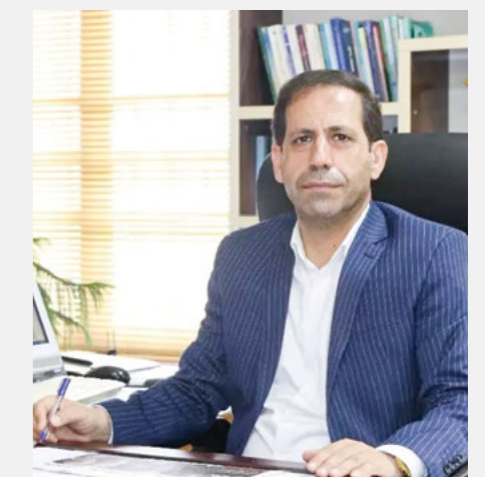
دبیرکل کانون دانشگاهیان ایران اسلامی ادامه داد: بنده در جلسات شورای فرهنگی دانشگاه که به

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان هرمزگان:

نماد علم و حماسه در آموزش ایران

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان هرمزگان گفت: شهید طهرانچی با مدیریت تحول‌آفرین و روحیه جهادی، میراثی جاودان در آموزش عالی ایران خلق کرد که الهام‌بخش نسل‌هاست.

محمد حسین رنجبر، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان هرمزگان شهید طهرانچی را نمادی از علم، معنویت و مدیریت جهادی دانست و گفت: شهید طهرانچی نه فقط دانشمند؛ بلکه شخصیتی چندبعدی در عرصه‌های فناوری، برنامه‌ریزی و مدیریت تحول‌آفرین و مدیریت راهبردی وی در توسعه دانشگاه آزاد اسلامی مثال‌زدنی و نمونه بود.

استادیار گروه آموزشی معارف اسلامی دانشگاه خوارزمی:

راهش ادامه خواهد داشت

علی نعمتی، استادیار دانشگاه خوارزمی، از نقش برجسته این دانشمند مجاهد در زمینه انرژی هسته‌ای و توسعه علمی کشور یاد کرد. ایشان فقدان شهید طهرانچی را یک ضایعه جبران‌ناپذیر خواند و تأکید کرد: راه و آرمان‌های این شهید بزرگوار با همت شاگردان و دانشجویان ادامه خواهد یافت.

علی نعمتی، استادیار دانشگاه خوارزمی، گفت: از سوی جامعه دانشگاهی، جنایات رژیم سفاک صهیونیستی را به شدت محکوم می‌کنیم و بر دستان توانمند رزمندگان و خط مقاومت بوسه می‌زنیم. ما برای تمامی ملت‌های آزادی‌خواه و مردم حق‌طلب آرزوی پیروزی و تأیید الهی داریم.

وی با اشاره به نقش دانشگاهیان در مقابل تهاجم‌های فرهنگی و روانی دشمن، گفت: هم در سیره پیامبر اسلام (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) و اهل‌بیت (علیهم‌السلام) و هم در تجربه تاریخی اسلام، همواره دشمنان در پی توقف و نابودی دین و فرهنگ بوده‌اند. جنگ دو بعد دارد: نظامی و نرم‌افزاری. در این میان، نقش دانشگاهیان و دانشجویان در مدیریت افکار عمومی و روشنگری، بسیار کلیدی است.

جهاد تبیین؛ فریضه قطعی جامعه دانشگاهی

نعمتی افزود: دانشگاه‌ها همواره در کنار مردم و نظام جمهوری اسلامی، پتانسیلی ارزشمند بوده‌اند. با اعتماد به توانمندی‌های نظامی و امنیتی کشور، باید بر مدیریت افکار عمومی و مقابله با شایعات و جنگ روانی دشمن نیز تمرکز کنیم تا امید و آرامش در جامعه حفظ شود.

وی با اشاره به تأکیدات مقام معظم رهبری بر «جهاد تبیین»، گفت: جهاد تبیین یک فریضه قطعی و فوری است. اگر این جهاد اتفاق نیفتد، حتی پیروزی‌های نظامی نیز ممکن است به واسطه تبلیغات دشمن، وارونه جلوه داده شود. بنابراین، دانشگاهیان باید هم در داخل و هم در سطح جهانی، اهمیت جهاد تبیین را اثبات کنند تا موفقیت‌های جبهه حق به درستی منعکس شود.

شهید طهرانچی؛ نماد پیوند علم و ایمان

استادیار دانشگاه خوارزمی درباره جایگاه علمی شهید طهرانچی گفت: دکتر محمد مهدی طهرانچی نماد پیوند علم و ایمان و از دانشمندان تراز اول جمهوری اسلامی بودند. با نگاه آینده‌نگر و الهی خود، نزدیک به نیم قرن برای اعتلای جامعه دانشگاهی و پیشبرد اهداف علمی کشور تلاش کردند. فقدان ایشان

ضایعه‌ای جبران‌ناپذیر برای دانشگاه آزاد اسلامی، جامعه علمی و همه انسان‌های آزاده جهان است.

وی ادامه داد: اما در نظام اسلامی، حرکت علمی و آرمانی وابسته به افراد نیست. راه شهید طهرانچی با همت شاگردان و همکاران توانمندشان ادامه خواهد یافت. میراث گران‌سنگ و سیره نورانی ایشان الگویی ماندگار برای دانشگاهیان و دانشجویان خواهد بود.

راهکارها برای مقابله با تهدیدات

و تداوم مسیر علمی

نعمتی با تأکید بر نقش دانشگاه در مقابله با تهدیدات، گفت: همان‌گونه که امام راحل فرمودند، دانشگاه مبدأ همه تحولات است؛ حتی در شرایط جنگی نیز مرجع فکری جامعه باقی می‌ماند. دانشگاهیان با روشنگری، پدافند فکری و مقابله با افکار مسموم دشمن، همواره موفق بوده‌اند و خواهند بود.

وی در پایان گفت: اطمینان داریم که با تربیت نسل‌های جدید و جایگزینی دانشمندان و نخبگان، آرزوی دشمن برای تضعیف جبهه علمی ایران هرگز محقق نخواهد شد و مسیر پیشرفت علمی کشور با قدرت ادامه خواهد یافت.

مجتبی سلطانی احمدی، استاد دانشگاه پیام نور:

نماد جاودانه «شهیدان راه فضیلت» در سپهر انقلاب

مجتبی سلطانی احمدی، استاد دانشگاه پیام نور و تاریخ‌پژوه، از نقش برجسته این شهید در مسیر علم، مدیریت و مقاومت یاد کرد. ایشان شهید طهرانچی را نماد جاودانه «شهیدان راه فضیلت» در سپهر انقلاب اسلامی خواند.

III

مجتبی سلطانی احمدی، استاد دانشگاه پیام نور، درباره کتاب «شهیدان راه فضیلت» اثر علامه امینی گفت: این کتاب که با عنوان عربی *شهادة الفضیلة* شناخته می‌شود، زندگی‌نامه ۱۳۰ تن از عالمان و دانشمندان شهید اسلامی از قرن چهارم تا چهاردهم هجری قمری را روایت می‌کند. نام این کتاب با شخصیت‌هایی مانند ناصر اطروش آغاز و با شهادت حاج میرزا عبدالکریم امام جمعه تبریز به پایان می‌رسد. سلطانی افزود: این علمای شهید، برای مواضع اسلامی و فضیلت‌مدار خود، هدف دشمنان اسلام قرار گرفتند و به شهادت رسیدند. وجود شبکه‌های حامی و تأثیرگذاری‌شان در امر سیاسی - اجتماعی، از عوامل اصلی این شهادت‌ها بود. او با اشاره به شباهت‌های شهید طهرانچی با

شهیدان هسته‌ای و علمای کتاب «شهیدان راه فضیلت»، گفت: شهید دکتر طهرانچی و دیگر شهیدان هسته‌ای و علمای علمی، وارثان همان مسیر فضیلت‌مدار هستند. حضور مؤثر شخصیت‌های علمی و الهام‌بخش در صحنه جهاد علمی و مبارزه با استکبار جهانی، یکی از دستاوردهای بزرگ انقلاب اسلامی است که باید آن را به عنوان یک الگوی متعالی در فرهنگ‌سازی علمی و اجتماعی برجسته کنیم. سلطانی احمدی با برجسته کردن نقش برجسته شهید طهرانچی در عرصه علم و مدیریت گفت: شهید محمد مهدی طهرانچی دارای برجستگی‌های

مجتبی جعفری، مدیرکل فرهنگی و اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی استان اصفهان

خطر «شهید طهرانچی» برای دشمنان و راهی که ادامه دارد

در پی حمله سال گذشته رژیم صهیونی به جمهوری اسلامی، تعدادی از دانشمندان و اندیشمندان ارزشمند این مرز و بوم به مقام رفیع شهادت نائل شدند. هجوم ناجوانمردانه و ترور دانشمندان توسط رژیم صهیونی مسوق به سابقه بوده و مکرر اتفاق افتاده؛ یکی از دلایلی که دشمن صهیونیستی را وادار می‌کند به اندیشمندان و دانشمندان دلسوز حمله کرده و آنها را ترور کند، مبارزه با پیشرفت علمی ایران اسلامی است؛ البته این حرکت مذبحخانه دشمنان در طول سالیان پس از انقلاب پیوسته خنثی شده و به عنوان نمونه می‌توان برخی از آنها را ذکر کرد.

با شهادت شهید مطهری، کتاب‌ها و آثار آن شهید بیشتر مد نظر و مورد مطالعه قرار گرفت با شهادت شهید تهرانی مقدم راه او با شدت بیشتری پیموه شد. با شهادت شهید آوینی مسیر او با قوت ادامه یافت. درباره سایر شهیدان نیز همین مطلب صدق می‌کند. به همین دلیل بود که امامراحل فرمودند: «بکشید ما را ملت ما بیدارتر می‌شود.» یکی از دانشمندان بزرگی که در هجوم

ناجوانمردانه رژیم صهیونی در جنگ ۱۲ روزه به شهادت رسید، دانشمند فرزانه شهید طهرانچی بود. او در سال‌های مدیریت عالی بر دانشگاه آزاد اسلامی با حدود ۴۰۰ واحد و مرکز دانشگاهی، تحولات شگرفی ایجاد کرد که سالیان سال زبانزد و الگوی تحول خواهد بود که از جمله می‌توان مواردی شامل طراحی سند تحول و تعالی دانشگاه، تحول در نظام دانشی و راه‌اندازی دانشکده‌های موضوعی، ایجاد تغییراتی در راستای تحول اداری، راه‌اندازی

منحصربه‌فردی است. او نه تنها استاد تمام ممتاز گروه فیزیک و نقش‌آفرین محوری در عرصه هسته‌ای بود، بلکه در مدیریت آموزش عالی - به ویژه در دانشگاه‌های شهید بهشتی و آزاد اسلامی - تحولات مثبتی ایجاد کرد. وی ادامه داد: این جانباز انقلاب، از جوانی با حضور در دفاع مقدس تا لحظات پایانی عمرش در مسیر شهادت، وطن‌دوستی خود را ثابت کرد. در دو عرصه هسته‌ای و مدیریت علمی، چنان درخشید که سال‌ها در لیست اهداف بانک ترور رژیم صهیونیستی و دولت آمریکا قرار داشت. شهید طهرانچی به دلیل تأثیرگذاری علمی و الهام‌بخشی بر جوانان، به هدف اصلی این رژیم‌های تروریستی تبدیل شد.

سلطانی احمدی در پایان گفت: حضور دانشمندان فضیلت‌مدار در جهاد علمی و مبارزه با استکبار، از دستاوردهای برجسته انقلاب اسلامی است. شهید طهرانچی با تلفیق علم، مدیریت جهادی و ایستادگی در برابر ظلم، نماد جاودانه «شهیدان راه فضیلت» در سپهر انقلاب است و الگویی الهام‌بخش برای دعوت همگان به تلاش برای اعتلای ایران اسلامی محسوب می‌شود.

پرونده دوم:

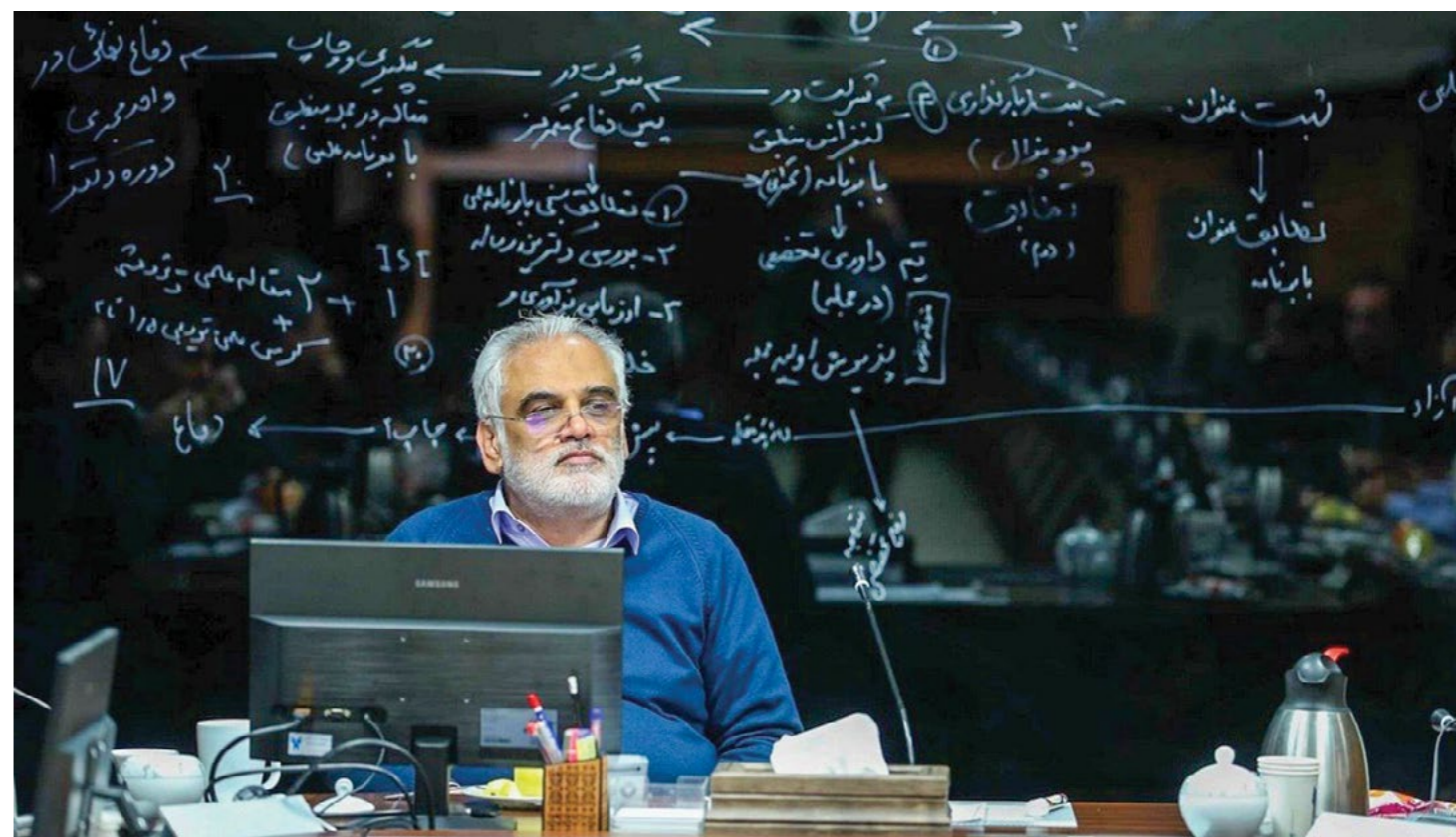
شهیدای علم

در پی حمله تروریستی رژیم صهیونیستی به ایران در بامداد ۲۳ خردادماه ۱۴۰۴، جمعی از دانشمندان هسته‌ای کشورمان، از جمله عبدالحمید مینوچهر، احمد رضا ذوالفقاری، سید امیرحسین فقهی، مطلبی‌زاده، محمد مهدی طهرانچی، فریدون عباسی و سعید برجی، به درجه رفیع شهادت نائل آمدند. این پرونده ضمن بررسی زندگی‌نامه علمی و خدمات برجسته این عزیزان، با استناد به نظرات صاحب‌نظران، به چرایی هدف قرار گرفتن دانشمندان ایرانی از سوی رژیم‌های مستکبر پرداخته و روشن می‌کند که چرا علم و دانشمندان در خط مقدم مقاومت اسلامی ایستاده‌اند.

شهید علم؛ طهرانچی محققی در راه پیشرفت فناوری‌های مغناطیسی و نانو

در پی اقدام تروریستی رژیم صهیونیستی در صبح روز ۲۳ خرداد ۱۴۰۴، دکتر محمد مهدی طهرانچی، استاد فیزیک و محقق برجسته ایرانی در زمینه‌های فیزیک حالت جامد، نانوفناوری، مغناطیس و سنسورهای مغناطیسی، به شهادت رسید. وی با سال‌ها سابقه تحقیقاتی در عرصه‌های مختلف فیزیک مواد، نقش مهمی در توسعه دانش بنیادی و کاربردی در حوزه‌های مرتبط با مواد پیشرفته و فناوری‌های مدرن ایفا کرد. دکتر محمد مهدی طهرانچی به عنوان یکی از استادان پایه ۴۱ نظام آموزش عالی کشور، نقش مهمی در توسعه دانش بنیادی و کاربردی در حوزه‌های مرتبط با مواد پیشرفته و فناوری‌های مدرن داشته است.

مغناطیس و الکترونیک اسپینی، محور اصلی تحقیقات دکتر طهرانچی

یکی از دغدغه‌های علمی اصلی دکتر طهرانچی، بررسی خواص مغناطیسی و الکترونیکی مواد در مقیاس نانو بود. او در مقالات متعددی به مطالعه رفتار مغناطیسی نانوساختارهایی مانند نانوذرات

در پی اقدام تروریستی رژیم صهیونیستی در صبح روز ۲۳ خرداد ۱۴۰۴، دکتر محمد مهدی طهرانچی، استاد فیزیک و محقق برجسته ایرانی در زمینه‌های فیزیک حالت جامد، نانوفناوری، مغناطیس و سنسورهای مغناطیسی، به شهادت رسید. وی با سال‌ها سابقه تحقیقاتی در عرصه‌های مختلف فیزیک مواد، نقش مهمی در توسعه دانش بنیادی و کاربردی در حوزه‌های مرتبط با مواد پیشرفته و فناوری‌های مدرن ایفا کرد. دکتر محمد مهدی طهرانچی به عنوان یکی از استادان پایه ۴۱ نظام آموزش عالی کشور، نقش مهمی در توسعه دانش بنیادی و کاربردی در حوزه‌های مرتبط با مواد پیشرفته و فناوری‌های مدرن داشته است.

طیف‌سنجی و فیزیک محاسباتی، رویکردهای تئوری و تجربی

دکتر طهرانچی در حوزه طیف‌سنجی UV-Vis و الیپسومتری نیز فعالیت‌هایی داشت که به درک بهتر خواص اپتیکی مواد مغناطیسی و نیمه‌رساناها منجر شد. همچنین، وی در زمینه شبیه‌سازی محاسباتی مواد و فیزیک محاسباتی نیز تحقیقاتی انجام داد.

این رویکرد نظری به ویژه در مطالعه تعاملات الکترونی و مغناطیسی در مواد نوین، نقش مهمی در توسعه فناوری‌های آینده داشت.

دکتر محمد مهدی طهرانچی یکی از چهره‌های شاخص علمی در ایران بود که با تلفیق دانش بنیادی و کاربردی، به توسعه فناوری‌های مدرن در حوزه‌های فیزیک مواد، نانوفناوری و مغناطیس کمک کرد. شهادت این دانشمند برجسته، ضربه‌ای سنگین به جامعه علمی و پژوهشی کشور است.

شهید مینوچهر از شبیه‌سازی راکتور تا ایمنی هسته‌ای

شهید عبدالحمید مینوچهر به عنوان پژوهشگری پیشرو در مهندسی هسته‌ای ایران، عمده تلاش خود را معطوف به ارتقای ایمنی، توسعه روش‌های تحلیلی دقیق و حل چالش‌های فناورانه در حوزه‌های سوخت هسته‌ای، انتقال نوترون و مواد مرتبط کرده است. وی با بهره‌گیری از رویکردهای چندمقیاسی (از اتم تا راکتور) گام‌های مؤثری در جهت خودکفایی علمی صنعت هسته‌ای کشور برداشته است.

|||

عبدالحمید مینوچهر متولد ۱۶ خرداد ۱۳۴۱ فیزیک‌دان هسته‌ای ایرانی بود که در جریان حملات خرداد ۱۴۰۴ اسرائیل به ایران به همراه خانواده اش شهید شد. وی رئیس دانشکده مهندسی هسته‌ای دانشگاه شهید بهشتی بود. او پس از پایان تحصیلات خود در رشته مهندسی هسته‌ای و دریافت مدرک دکترا از دانشگاه مسکو، به عضویت هیئت علمی در دانشگاه شهید بهشتی درآمد. گرایش تخصصی او راکتور بود و همچنین در حوزه‌های شبیه‌سازی هسته‌ای و طراحی سوخت‌های پیشرفته هسته‌ای فعال بود. دکتر مینوچهر پژوهش‌های گسترده‌ای در زمینه افزایش بهره‌وری و ایمنی نیروگاه‌های هسته‌ای انجام داده بود. او برای مدتی رئیس دانشکده مهندسی هسته‌ای دانشگاه شهید بهشتی را برعهده داشت. همچنین وی سردبیر نشریه الکترونیکی «فناوری و انرژی هسته‌ای» بود.

دکتر عبدالحمید مینوچهر یک دانشمند چندبعدی در حوزه مهندسی هسته‌ای بود که به روش‌های عددی و محاسباتی، شبیه‌سازی پدیده‌های فیزیکی و مکانیکی، ایمنی راکتورها، بررسی خواص مواد در مقیاس میکرو و نانو، روش‌های آزمون غیرمخرب و کاربردهای زیست محیطی علاقه داشت.

با بررسی مجموعه مقالات دکتر عبدالحمید مینوچهر، می‌توان به نقش محوری ایشان در حوزه‌های مهندسی هسته‌ای، مواد و روش‌های محاسباتی پی برد.

مهم‌ترین ویژگی‌های علمی، دغدغه‌ها و فعالیت‌های وی در محورهای زیر خلاصه می‌شود:

شبیه‌سازی و مدل‌سازی پدیده‌های هسته‌ای

دکتر مینوچهر یکی از پیشگامان استفاده از روش‌های عددی و محاسباتی در مطالعه رفتار میله‌های سوخت، قلب راکتورها و تعاملات داخلی آنها است. این رویکرد شامل:

- استفاده از روش اجزاء محدود (FEA) برای تحلیل ترمومکانیکی میله‌های سوخت
- استفاده از روش بدون مش (Meshless Methods) و تابع‌های شعاعی (RBF) در حل معادله پخش نوترون این نوع مطالعات نقش کلیدی در طراحی و بهینه‌سازی عملکرد راکتورهای هسته‌ای دارد.

استفاده از دینامیک مولکولی در مطالعه مواد هسته‌ای

در مقالاتی که در حوزه نانو و دینامیک مولکولی منتشر کرده، به بررسی تأثیر وجود نقص‌های اتمی (مانند تپه‌جایی) بر خواص فیزیکی و مکانیکی مواد (مانند نیکل و رزین‌های اپوکسی) پرداخته است. این زمینه نشان‌دهنده دغدغه‌اش در فهم عمیق سطح اتمی از مواد کاربردی در صنعت هسته‌ای است.

بررسی ایمنی ذاتی راکتورها

یکی از دغدغه‌های اصلی دکتر مینوچهر، ایمنی راکتورهای هسته‌ای است. به ویژه در مقاله‌ای که درباره راکتور سریع برست - ۳۰۰ نوشته است، به ایمنی ذاتی و اصول طراحی ایمن راکتورهای

نسل چهارم پرداخته است. این نشان‌دهنده دقت و تمایل به توسعه روش‌های ایمن‌تر در تولید انرژی هسته‌ای است.

بهبود روش‌های آزمون غیرمخرب

او در حوزه آزمون‌های غیرمخرب و به ویژه جریان‌های گردابی فعالیت‌های قابل توجهی داشته است. مقالاتی که به همراه همکارانش در کنفرانس‌های داخلی و بین‌المللی منتشر کرده، به بهینه‌سازی فرکانس آزمون و شناسایی ناپیوستگی‌ها در سوخت هسته‌ای اختصاص داشته است.

مدل‌سازی محیطی و انتشار آلاینده‌ها

در یکی از مقالات قدیمی‌تر، به مدل‌سازی انتشار آلاینده‌های جوی با استفاده از نرم‌افزار AERMOD و روش‌های بی‌زی (Monte Carlo Markov Chain) پرداخته است. این نشان‌دهنده تنوع دیدگاه علمی و ارتباط دانش هسته‌ای با مسائل زیست‌محیطی است. دکتر مینوچهر در طول سال‌ها با محققان متعددی در دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی داخلی (مانند دانشگاه شهید بهشتی، دانشگاه آزاد، پژوهشگاه نیرو و...) همکاری داشته است. همچنین حضورش در کنفرانس‌های داخلی و بین‌المللی و همکاری با جوانان پژوهشگر، نشان‌دهنده نقش معلمی و راهنمایی او در جامعه علمی ایران است.

شهید عباسی معمار جداسازی ایزوتوپ و سخت‌افزارهای رآکتوری

شهید عباسی دوانی؛ استاد بی‌رقیب فیزیک هسته‌ای و فناوری لیزر که دانش جداسازی ایزوتوپ را در خدمت طراحی سخت‌افزارهای رآکتوری قرار داد. معماری دانش تحریم‌شکنی که دشمنان علم را به هراس انداخته بود.

|||

فریدون عباسی دوانی، زاده ۱۷ شهریور ۱۳۳۷ در آبادان، فردی بود با سرنوشتی ویژه؛ فردی که عمر خود را وقف دو جهاد کرد: جهاد در راه حفظ استقلال و امنیت میهن و جهاد در راه پیشرفت علمی و فناورانه ایران. اصالتا اهل روستای دوان در کازرون بود، اما خانواده‌اش به خوزستان مهاجرت کرده بودند. بعد از انقلاب اسلامی، وارد سپاه پاسداران شد و سه دوره در جنگ ایران و عراق حضور داشت. پس از جنگ، با عزمی استوار، راهی دانشگاه شد. دکترای فیزیک هسته‌ای خود را از دانشگاه شهید بهشتی گرفت و به یکی از نخبگان علمی نظام تبدیل شد. رئیس گروه فیزیک دانشگاه امام حسین (ع)، عضو شورای مرکزی انجمن هسته‌ای ایران و یکی از متخصصین لیزری وزارت دفاع و از معدود متخصصان جداسازی ایزوتوپ بوده است و مسئولیت آموزش و تحقیقات هسته‌ای وزارت دفاع را بر عهده داشت. او که از سال ۱۳۸۶ توسط شورای امنیت سازمان ملل متحد تحریم شده بود، در ۸ آذر ۱۳۸۶ هدف ترور نافرجام قرار گرفت. استاد مجید شهریار و دکتر فریدون عباسی، هر دو به یک شیوه، اما در محل‌های جداگانه و حوالی ساعت ۷:۴۵ مورد ترور قرار گرفتند. مکانیزم اقدام تروریست‌ها به این شکل بود که موتورسواران تروریست نزدیک خودروی حامل استاد شده و با چسباندن یک بمب به ماشین از آن فاصله گرفته و سپس خودرو را منفجر می‌کنند. تروریست‌ها ابتدا اقدام به ترور استاد شهریار کردند و سپس اقدام به ترور استاد فریدون عباسی دوانی در مقابل دانشگاه شهید بهشتی کردند که نافرجام بود.

عباسی دوانی در دولت محمود احمدی‌نژاد به عنوان رئیس سازمان انرژی هسته‌ای منصوب شد و با وجود تمامی فشارها، نقش محوری در توسعه علم و فناوری هسته‌ای کشور ایفا کرد. وی در سال ۱۳۸۶ به عنوان استاد نمونه کشوری انتخاب شد. همچنین در دور یازدهم مجلس نیز به عنوان نماینده مجلس از کازرون و کوه چنار فعالیت داشت و رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی بود.

سفر علمی، از میدان جنگ تا قله‌های پژوهش

دکتر عباسی دوانی زندگی سراسر ایثار و جهاد علمی را پشت سر گذاشت. از صحنه‌های خونین جبهه تا آزمایشگاه‌های پیشرفته، از خط مقدم دفاع از کشور تا خط مقدم دفاع از علم و دانش، گام‌های همواره به سمت پیشرفت ایران معطوف بود. مسیر علمی وی نشان از تلفیق بی‌ظنری دارد: کاربردی‌سازی دانش هسته‌ای برای رفع نیازهای ملی و پیشرفت مرزهای دانش در حوزه‌های راهبردی مانند شتاب‌دهنده‌ها، پلاسمای کانونی و تشخیص پرتوها.

بیشترین علاقه علمی؛ شتاب‌دهنده‌های الکترونی و کاربردهای پزشکی پرتوها

اگر بخواهیم یکی از عمده‌ترین علایق علمی دکتر عباسی دوانی را مشخص کنیم، بدون شک طراحی و ساخت شتاب‌دهنده‌های خطی الکترونی (LINAC) و استفاده از پرتوها در کاربردهای پزشکی در صدر فهرست قرار می‌گیرد. وی نقش بی‌بدیلی در طراحی، شبیه‌سازی و ساخت شتاب‌دهنده‌های خطی الکترونی در ایران داشت. از طراحی کاواک‌های موج رونده و موج ایستا، تفنگ‌های الکترونی، سلول‌های شتاب‌دهنده تا سیستم‌های تنظیم و اندازه‌گیری فرکانس، تمامی این مراحل تحت نظارت و مشارکت علمی وی قرار داشت. به‌ویژه در پروژه شتاب‌دهنده پژوهشگاه دانش‌های بنیادی،

مشارکت‌های او چشمگیر بوده و این پروژه را به یکی از شاخص‌ترین دستاوردهای علمی کشور تبدیل کرده است. اما این فقط یک سوی سکه بود. سوی دیگر، تمایل ویژه‌ای که به کاربردهای پزشکی و درمانی پرتوها داشت، منجر به انجام تحقیقاتی در حوزه‌های دزیمتری پرتوها، طراحی دستگاه‌های تخلیه دی‌الکتریک برای درمان‌های پزشکی و ارزیابی دز جذبی در تصویربرداری هسته‌ای شد. این دو حوزه، نشان‌دهنده رویکرد عملی و نیازمحور وی هستند؛ رویکردی که دانش بنیادی را به فناوری‌های کاربردی و دستگاه‌های درمانی-تشخیصی تبدیل می‌کند.

زمینه‌های تحقیقاتی اصلی دوانی

- طراحی و توسعه شتاب‌دهنده‌های خطی الکترونی (LINAC)؛ طراحی ساختارهای شتاب‌دهنده، سیستم‌های تغذیه و کنترل، شبیه‌سازی و تست عملیاتی، تمامی اینها در راستای بومی‌سازی یکی از حساس‌ترین فناوری‌های دنیا، یعنی شتاب‌دهنده‌های ذرات، انجام شد.
  - کاربردهای پزشکی و درمانی پرتوها؛ تحقیقاتی در زمینه دزیمتری، طراحی دستگاه‌های درمانی، ارزیابی دز جذبی در تصویربرداری‌های هسته‌ای و استفاده از پرتوها در درمان بیماری‌ها.
  - پلاسمای کاربردی‌ها؛ شامل تولید پلاسمای غیرحرارتی تحت فشار اتمسفر و کاربردهای آن در بهبود زخم، همراه با مطالعه پارامترهای پلاسمای کانونی و واکنش‌های گداختی D-D.
  - آشکارسازی و تشخیص پرتوها؛ توسعه آشکارسازهای نوترون-گاما، طراحی آشکارسازهای چندمنظوره (آلفا/بتا/گاما) و بهینه‌سازی پاسخ دزیمتری دیویدهای سیلیسیمی.
  - شبیه‌سازی‌های عددی؛ استفاده از کدهای پیشرفته مانند MCNPX و FLUKA در زمینه‌های مختلفی از جمله PGNAA، جریان یون‌ها و تابش سینکروترون.
- دکتر فریدون عباسی دوانی، یک شهید علم بود؛ شهیدی که با وجود تمامی فشارها، تحریم‌ها و تهدیدها، هرگز از مسیر خود منحرف نشد. وی الهام‌بخش نسل‌های آینده‌ای از دانشمندان و مهندسان ایرانی است که در راه خوداتکایی علمی و فناوری گام برمی‌دارند.

از بتن سنگین تا گاما میراث ماندگار شهید ذوالفقاری

زندگی علمی احمدرضا ذوالفقاری، ترکیبی از تعهد ملی، هوشمندی فنی و نوآوری در عرصه‌های چالش‌برانگیز مهندسی هسته‌ای بود. وی با دقت بالا در طراحی سیستم‌های هسته‌ای، بهینه‌سازی فرآیندهای انرژی با استفاده از هوش مصنوعی و مطالعات محیط زیستی در حوزه پرتوزایی، نقش مهمی در تقویت ظرفیت‌های داخلی ایران ایفا کرد. تمرکز مقالات منتشر شده وی بر موضوعاتی، چون بتن سنگین، سرباره سرب، پرتوگاما و مقاومت مکانیکی بوده است.

|||

احمدرضا ذوالفقاری داریانی، استاد فیزیک هسته‌ای و رییس سابق دانشکده علوم هسته‌ای دانشگاه شهید بهشتی بود که در ۲۳ خرداد و در جریان حمله تروریستی رژیم صهیونیستی به دانشمندان هسته‌ای ایران شهید شد. شهید ذوالفقاری در تمامی مقالاتش با محققان متعددی از دانشگاه‌ها و مؤسسات علمی داخلی همکاری داشت. این موضوع نشان‌دهنده تعامل قوی ایشان با دانشجویان، پژوهشگران و صنعت داخل است. همچنین، وی به عنوان مدیر مسئول فصلنامه «فناوری و انرژی هسته‌ای» نقش مهمی در انتشار یافته‌های علمی و فناورانه مرتبط با انرژی هسته‌ای داشت.

وی در کنار شهید عبدالحمید مینوچهر، در پروژه‌های ملی و راهبردی مرتبط با توسعه فناوری هسته‌ای ایران فعالیت داشت و در کمیته‌های تخصصی هسته‌ای کشور حضور فعالی داشتند.

زمینه‌های تحقیقاتی، از طراحی چشمه یونی تا مقاومت در برابر پرتوهای گاما

- شهید ذوالفقاری در مقالات متعدد همکاری داشت که نشان از گسترده‌نگری و دقت علمی ایشان دارد. از جمله این تحقیقات عبارتند از:
- طراحی سیستم‌های کنترلی پیشرفته (مانند کنترلرهای چشمه یونی در طیف‌نگارهای جرمی)
  - تحلیل عددی رفتار میله‌های سوخت هسته‌ای
  - محافظت از محیط و انسان در برابر پرتوهای گاما با استفاده از بتن سنگین
  - بهینه‌سازی فرآیندهای انرژی با الگوریتم‌های هوشمند

- مدل‌سازی انتشار آلاینده‌های رادیواکتیو در محیط زیست
- این مجموعه تحقیقات، اساس توسعه فناوری‌های ایمنی هسته‌ای، طراحی مواد مقاوم در مقابل پرتوها و بهینه‌سازی عملکرد راکتورهای هسته‌ای را تشکیل می‌دهد.

نوآوری در بهینه‌سازی فرآیندهای صنعتی با هوش مصنوعی

یکی از موارد برجسته در فعالیت‌های علمی شهید ذوالفقاری، استفاده از شبکه‌های عصبی مصنوعی و الگوریتم‌های فرا ابتکاری مانند جست‌وجوی گرانشی (GSA) در بهینه‌سازی فرآیندهای صنعتی بود. مقاله «بهینه‌سازی اتصال آبشیرین‌کن به نیروگاه سیکل ترکیبی کرمان» که در کنفرانس بین‌المللی مهندسی شیمی و نفت ارائه شد، نمونه‌ای از کاربرد عملی این روش‌ها در صنعت انرژی است.

طراحی سیستم‌های هسته‌ای با دقت بالا

در مقاله‌ای در مجله «علوم و فنون هسته‌ای»، ایشان به طراحی و ساخت یک سیستم کنترلر چشمه یونی پرداخت که بنیان کارکرد دستگاه‌های طیف‌نگار جرمی را تشکیل می‌دهد. این کار نشان‌دهنده تخصص ایشان

- در توسعه سیستم‌های الکترونیکی و هسته‌ای با دقت بالاست.
- همچنین در زمینه شبیه‌سازی سوخت هسته‌ای، ایشان در تحلیل عددی رفتار میله‌های سوخت UO₂ فعالیت داشت که به بهبود ایمنی و عملکرد راکتورهای هسته‌ای کمک شایانی کرد.

حفاظت از محیط زیست و ایمنی هسته‌ای

مقاله «محافظت در برابر پرتوهای گاما با کاربرد بتن سنگین حاوی سرباره سرب» نشان‌دهنده دغدغه ایشان در زمینه افزایش ایمنی و کاهش خطرات پرتوزایی است. این نوع تحقیقات، اساس طراحی سازه‌های مقاوم در مقابل پرتوهای یونیزان در نیروگاه‌های هسته‌ای است.

مدل‌سازی انتشار آلاینده‌های مشعاعی و استنباط بی‌زین

در حوزه هواشناسی هسته‌ای، ایشان در تحقیقی با عنوان «تعیین پارامترهای چشمه ناشناخته پخش جوی با استفاده از AERMOD و روش بی‌زین» به شناسایی منابع انتشار آلاینده‌های رادیواکتیو پرداخت. استفاده از روش‌های پیشرفته آماری مانند زنجیره مارکوف مونت کارلو (MCMC)، نشان‌دهنده دقت بالای علمی ایشان در مدل‌سازی پیچیده است.

شهید علم؛ امیرحسین فقهی نوآور در زمینه رادیوداروها

سید امیرحسین فقهی، معاون پیشین سازمان انرژی اتمی و استاد فیزیک هسته‌ای در زمینه رادیوداروها فعالیت داشت. این دانشمند برجسته، موادی را توسعه می‌داد که عمدتاً برای تشخیص و درمان سرطان به کار می‌روند.

|||

دکتر سید امیرحسین فقهی ۱۳۵۷ در شیراز متولد شد و دوره تحصیلات ابتدایی تا دبیرستان خود را در همین شهر سپری کرد. در سال ۱۳۷۹ کارشناسی فیزیک هسته‌ای خود را از دانشگاه ارومیه گرفت، سپس در سال ۱۳۸۲ کارشناسی ارشد و در سال ۱۳۸۷ دکتری مهندسی هسته‌ای (گرایش انرژی) را از دانشگاه صنعتی امیرکبیر به دست آورد.

وی در سال ۱۳۸۶ فرصت مطالعاتی مرکز تحقیقات سرن (CERN) در سوئیس را به دست آورد و از آنجا با دانشی جهانی به ایران بازگشت. او از سال ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۳ به عضویت تیم تجزیه و تحلیل حوادث در پروژه FMP سازمان انرژی اتمی ایران درآمد. او برای مدتی ریاست پژوهشگاه علوم و فنون هسته‌ای را بر عهده داشت.

از سال ۱۳۸۷ به عنوان عضو هیئت علمی دانشکده مهندسی هسته‌ای دانشگاه شهید

بهشتی مشغول به تدریس شد و در سال ۱۳۹۵ به مرتبه استادی رسید.

به عنوان مدیر گروه کاربرد پرتوها در دانشگاه شهید بهشتی و نماینده تام‌الاختیار دانشگاه شهید بهشتی در کمیته دائمی تشعشعات فضایی سازمان فضای ایران فعالیت می‌کرد.

در طول سال‌های فعالیت علمی، در سمت‌های مدیریتی متعددی از جمله مدیر امور هیئت علمی، دبیر هیئت اجرایی جذب و دبیر هیئت ممیزه دانشگاه شهید بهشتی نیز فعالیت داشت. سید امیرحسین فقهی، معاون پیشین سازمان

انرژی اتمی و عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی، استاد تمام فیزیک هسته‌ای و از دانشمندان برجسته این حوزه بود، در زمینه رادیوداروها که عمدتاً برای درمان سرطان به کار می‌روند، فعالیت داشت.

پل ارتباطی بین علم و صنعت

دکتر فقهی تنها یک دانشمند نظری نبود. وی با رویکردی عملی و نوآورانه، همواره تلاش کرد دانش بنیادی هسته‌ای را به فناوری‌های کاربردی تبدیل کند. یکی از زمینه‌های مهمی که در آن

فعالیت داشت، توسعه رادیوداروها بود، موادی که در تشخیص و درمان بیماری‌هایی مثل سرطان به کار می‌روند.

علاوه بر این، وی در طراحی دستگاه‌های صنعتی مانند سنسورهای چگالی پرتویی (اختراع ثبت شده)، سیستم‌های رادیوگرافی صنعتی و تشخیص غیرمخرب در صنایع نفت و گاز فعالیت چشمگیری داشت. این رویکرد، او را به یکی از پیشروان بومی‌سازی فناوری‌های حساس و راهبردی در ایران تبدیل کرد.

علاقه علمی و تخصص‌های منحصر به فرد

دکتر فقهی یک دانشمند چندبعدی بود که با تلفیق عمیق فیزیک هسته‌ای، مهندسی الکترونیک، هوش مصنوعی و مهندسی فضایی، موفق به توسعه فناوری‌های کاربردی شد.

تأثیرات پرتو بر قطعات الکترونیکی

یکی از محورهای اصلی تحقیقاتی وی، بررسی آسیب‌های ناشی از تابش پرتوهای نوترون، پروتون و گاما بر روی قطعات الکترونیکی بود. وی به بررسی تغییرات جریان ناشی در دیودهای سیلیکونی، ضرر دینامیک بلوری نیمه‌هادی‌ها و اثرات تابش نوترون بر ثابت‌های الکتریکی دیودها پرداخت. این تحقیقات نقش کلیدی در طراحی سیستم‌های الکترونیکی مقاوم در برابر تابش داشتند، به‌ویژه در ماهواره‌ها و ماموریت‌های فضایی.

حفاظت از سیستم‌های الکترونیکی در فضا

دکتر فقهی به طور گسترده‌ای در زمینه حفاظت از قطعات الکترونیکی در معرض پرتوهای فضایی فعالیت داشت که شامل موارد زیر است:

- استفاده از مواد مختلف برای حفاظ سازی در مدارهای LEO و GEO
  - مقایسه مواد حفاظی مانند آلومینیوم و پلی اتیلن
  - بررسی اثرات پرتوهای خورشیدی بر روی قطعات نیمه‌هادی
- این موضوعات نشان‌دهنده تمایل ویژه او به علوم فضایی و امنیت الکترونیک در محیط‌های پرتوزا است.

مدل سازی و طراحی شتاب‌دهنده‌های ذرات

در کنار تحقیقات مرتبط با تأثیرات پرتو، دکتر فقهی در طراحی و شبیه‌سازی شتاب‌دهنده‌های ذرات نیز نقش داشته است. وی در طراحی آهنربای سیکلوترون 250-IMSIC و اندازه‌گیری‌های ماکرووی روی تفنگ الکترونی مشارکت کرده است. این فعالیت‌ها نشان‌دهنده علاقه وی به فیزیک شتاب‌دهنده‌ها و کاربردهای آنها در پزشکی، صنعت و تحقیقات است.

تشخیص غیرمخرب با استفاده از تابش

یکی دیگر از زمینه‌های قابل توجه فعالیت علمی وی، استفاده از تابش گاما و اشعه ایکس در تشخیص غیرمخرب است. این موضوع در کاربردهایی مانند:

- جریان‌سنجی دوفازی و چندفازی (نفت، گاز، آب)
- شناسایی رژیم‌های جریان
- محاسبه کسر تخلخل و کسر حجمی فازها
- استفاده از هوش مصنوعی و شبکه‌های عصبی برای بهبود دقت اندازه‌گیری‌ها

بکار گرفته شده است. این رویکرد، نشان‌دهنده توانایی وی در ترکیب دانش هسته‌ای با هوش مصنوعی و مهندسی فرآیندهای صنعتی است.

دزیمتری و آشکارسازی پرتو

دکتر فقهی در زمینه کالیبراسیون آشکارسازهای پرتو نیز فعالیت داشته است. وی در کالیبراسیون دمایی آشکارساز NaI (TI) و بررسی خواص ترمولومینسانس نانوفسفر $Ti:ZrO_2$ مشارکت داشته است. این کارها به‌ویژه در تشخیص پزشکی، صنعت و محیط‌زیست کاربرد دارند.

تبدیل دانش بنیادی به فناوری عملی

دغدغه اصلی دکتر فقهی، تبدیل دانش هسته‌ای به فناوری‌های عملی و استحکام بخشی به صنایع حساس بود. نمونه‌های متعددی از این رویکرد در مقالات وی دیده می‌شود، از جمله استفاده از شبکه‌های عصبی در تشخیص فازهای سیال، بهینه‌سازی حفاظ‌های فضایی و تحلیل آسیب‌های پرتو در المان‌های الکترونیکی.

مرتبط با مواد انفجاری داشت، در لیست تحریم قرار داد. این اقدام نشان از حساسیت پروژه‌های وی در زمینه‌هایی دارد که ممکن است با سامانه‌های موشکی بالستیک و سلاح‌های دقت بالا مرتبط باشد.

شهادت و اهمیت دفاعی - علمی برجی

شهادت سعید برجی در حمله اسرائیل، یک ضربه جدی به توان تحقیقاتی ایران در حوزه مواد انفجاری و دفاعی محسوب می‌شود. وی علاوه بر دانش فنی عمیق، به عنوان یکی از متخصصان کلیدی در انتقال دانش به نسل بعدی دانشمندان ایرانی نقش برجسته‌ای داشت.

سعید برجی نمونه‌ای از دانشمندانی است که با تلفیق استعداد علمی و تعهد ملی، در راه توسعه فناوری‌های دفاعی ایران گام‌هایی بزرگ برداشت. شهادت وی یادآور اهمیت حفاظت از منابع انسانی تخصصی و مقابله با دخالت‌های خارجی در پروژه‌های حیاتی است.

سامانه‌های تسلیحاتی با کاربردهای غیرهسته‌ای ادامه داد.

تجزیه و تحلیل تحریم‌های بین‌المللی

در سال ۱۳۹۷، وزارت خزانه‌داری آمریکا سعید برجی را به دلیل نقشی که در توسعه فناوری‌های

موشکی مرتبط شمرده می‌شود.

علاوه بر این، برجی به عنوان یکی از اعضای پروژه آماد (برنامه‌ای که در گذشته به مطالعه کاربردهای صلح‌آمیز انرژی هسته‌ای می‌پرداخت) شناخته می‌شد. با این حال، پس از متوقف شدن این پروژه، وی به کار در حوزه‌های دفاعی و توسعه

چگونه سعید برجی هدف آمریکا و اسرائیل قرار گرفت؟

سازمان پژوهش‌های نوین دفاعی (سپند) درآمد.

نقش برجی در پروژه‌های استراتژیک

برجی به عنوان کارشناس مواد انفجاری در گروه شهید کریمی فعالیت می‌کرد که به توسعه فناوری‌های مرتبط با انرژی بالا، سیستم‌های انفجاری و مواد شیمیایی پیشرفته می‌پرداخت. منابع غیررسمی و اسناد منتشرشده توسط وزارت خزانه‌داری آمریکا در سال ۱۳۹۷ حاکی از آن است که وی در آزمایشات مرتبط با سایت پارچین، یکی از مراکز تحقیقاتی حساس ایران، مشارکت داشت.

این سایت اغلب در تحلیل‌های بین‌المللی با تحقیقات مرتبط با فناوری‌های هسته‌ای و سعید برجی تحصیلات خود را در رشته مهندسی مواد با تمرکز بر مواد انفجاری در دانشگاه صنعتی مالک‌اشتر به پایان رساند. این دانشگاه که زیر نظر وزارت دفاع ایران فعالیت می‌کند، متخصص در آموزش و پژوهش در حوزه‌های نظامی - صنعتی است. برجی پس از اتمام دکتری خود به عضویت گروه‌های تحقیقاتی مرتبط با

دانشگاه صنعتی مالک‌اشتر، یکی از مراکز معتبر آموزش عالی نظامی - صنعتی ایران، بود. برجی به عنوان یکی از اعضای کلیدی پروژه آماد و گروه شهید کریمی (زیرمجموعه سازمان پژوهش‌های نوین دفاعی)، نقش اصلی در توسعه فناوری‌های استراتژیک کشور داشت.

سعید برجی تحصیلات خود را در رشته مهندسی مواد با تمرکز بر مواد انفجاری در دانشگاه صنعتی مالک‌اشتر به پایان رساند. این دانشگاه که زیر نظر وزارت دفاع ایران فعالیت می‌کند، متخصص در آموزش و پژوهش در حوزه‌های نظامی - صنعتی است. برجی پس از اتمام دکتری خود به عضویت گروه‌های تحقیقاتی مرتبط با

سعید برجی متخصص مواد انفجاری در سازمان سپند در سال ۱۳۹۷ در فهرست تحریم‌های آمریکا قرار گرفت. وی در دانشگاه مالک‌اشتر تحصیل کرده بود و در توسعه مواد پیشرفته برای سامانه‌های انفجاری و دفاعی نقش داشت و شهادت وی نشان از اهمیت علمی این دانشمند در تعیین سرنوشت ملی دارد.

|||

سعید برجی یکی از دانشمندان برجسته ایرانی در حوزه مواد انفجاری و فناوری‌های دفاعی بود که در حمله شامگاه ۲۳ خرداد ۱۴۰۴ رژیم صهیونیستی به ایران به شهادت رسید. وی دارای مدرک دکترای مهندسی مواد از

رئیس دانشگاه پیام نور:

شهادت دانشمندان ایرانی هشدار برای جهان علم است

توان خود را در خدمت اعتلای کشور قرار دادند و در عرصه مدیریت و علم، نقشی بی‌بدیل ایفا کردند.

محمد هادی امین ناجی، رئیس دانشگاه پیام نور از نقش برجسته جامعه علمی ایران در مقابله با تهدیدات و نیز مسئولیت جهانی دانشگاهیان یاد کرد. وی شهادت دانشمندان ایرانی را هشدار جدی برای جامعه علمی جهان دانست.

|||

رئیس دانشگاه پیام نور گفت: نخستین مطالبه ما از جامعه جهانی، توجه به مسئولیت عالمان است. دانشگاهیان سراسر جهان باید بدانند که علم و دانش مرز نمی‌شناسد و شهادت دانشمندان ایرانی، هشدار برای همه جهانیان است. وی با اشاره به حملات سال گذشته و شهادت جمعی از فرماندهان و دانشمندان هسته‌ای کشور، ضمن تسلیت این ضایعه به خانواده دانشگاهی و ملت ایران، اظهار کرد: جامعه علمی کشور، این روزها داغدار از دست دادن بخشی از فرهیختگان پرتلاش خود است؛ عزیزی که خالصانه دانش و

نقش مهم و جدی دانشمندان علمی که در حمله رژیم صهیونیستی به شهادت رسیدند، تربیت نخبه و دانشجو بوده است. یکی از ویژگی‌های بارز ایرانیان، شجاعت در برابر تهدیدات و شهادت در برابر راستگویی و حقانیت است که با شجاعت و شهادت می‌توانیم حق خود را بگیریم

ماه‌هیچ‌گاه آغازگر جنگ نبوده‌ایم
امین ناجی با بیان اینکه ما هیچ‌گاه آغازگر هیچ جنگی نبوده‌ایم، گفت: همیشه در نقش دفاع وارد شده‌ایم و به تعبیر بزرگان دینی، چه پیامبر اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) و چه امیر مؤمنان، حضرت علی ابن ابی‌طالب (علیه‌السلام)، که فرمودند: شما آغازگر جنگ نباشید، بلکه بگذارید دیگران آن را آغاز کنند، اما پس از حمله، بی‌تفاوت نخواهیم ماند و با قدرت پاسخ خواهیم داد و مطالبه‌گر خواهیم بود.

دانشگاه‌ها باید مظلومیت ایران را تبیین کنند
رئیس دانشگاه پیام نور با اشاره به نقش دانشگاه‌ها در تثبیت و تبیین واقعیت‌ها، افزود: دانشگاه‌ها به عنوان مرجعیت علمی و اجتماعی، باید مظلومیت ایران و ماهیت اشغالگر و قانون‌گریز رژیم صهیونیستی را برای

افکار عمومی تبیین کنند. همچنین رصد و مقابله با جنگ روانی و رسانه‌ای دشمن تنها به واکنش محدود نمی‌شود؛ بلکه باید کنشگر باشیم و نقاط ضعف دشمن را در عرصه ملی و جهانی هدف قرار دهیم.

مسئولیت‌های دانشگاه‌ها پس از بحران

امین ناجی ادامه داد: پس از عبور از فضای بحران، دانشگاه‌ها مسئولیت سنگین دیگری نیز دارند؛ از جمله پرکردن خلاءهای ایجاد شده، آسیب‌شناسی، بررسی چرایی وقوع این حوادث و تدوین راهکارهای پیشگیری از تکرار چنین فجایعی.

انتظارات از مجامع علمی بین‌المللی

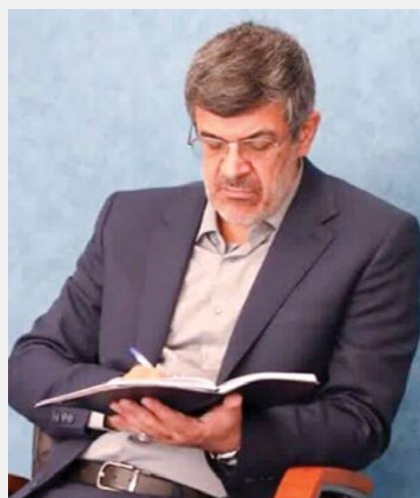
وی درباره انتظارات از مجامع علمی بین‌المللی گفت: حداقل انتظار ما این است که جامعه علمی جهان در برابر شهادت دانشمندان ایرانی بی‌تفاوت نماند. دوستان علمی در سراسر جهان بدانید که نظام دانشمندی و مقابله‌گر با حیثیت علم - یعنی رژیم صهیونیستی - امروز با ایران چنین می‌کند؛ منتظر باشید که فردا ممکن است سایر ملت‌های مظلوم نیز هدف قرار گیرند. امیدواریم در مجامع علمی از قبیل کامستک و سازمان‌هایی مانند یونسکو در مقابل این فجایع بی‌تفاوت نمانیم و نقش دانشمندان را گرامی بداریم و جنایات رژیم صهیونیستی و رفتارهایش را محکوم کنیم.

نسل جوان؛ پرچمداران پیشرفت علمی کشور

رئیس دانشگاه پیام نور درباره نقش نخبگان جوان گفت: نقش مهم و جدی دانشمندان علمی که در حمله رژیم صهیونیستی به شهادت رسیدند، تربیت نخبه و دانشجو بوده است. یکی از ویژگی‌های بارز ایرانیان، شجاعت در برابر تهدیدات و شهادت در برابر راستگویی و حقانیت است که با شجاعت و شهادت می‌توانیم حق خود را بگیریم.

وی افزود: دانشجویان سخت‌کوش و تلاشگر مومنانه برای پر کردن خلأهای علمی وارد میدان شده‌اند و عاشقانه وارد عرصه صنایع هایتک و حساس شده‌اند و می‌شوند تارچه علمی کشور را بیش از پیش ارتقا دهند. مجموعه دستاوردهای صنایع نظامی، هسته‌ای، دارویی و کاربردهای آن همه موهون تلاش جوانان پس از انقلاب اسلامی است. استادان پیشکسوت، نسل جدیدی از اسطوره‌های علمی را تربیت کرده‌اند که امروز پرچم‌دار پیشرفت کشور هستند و خود کانون تربیت دانشجویان دیگر خواهند بود.

از تحریم تا ترور شیمیست نظامی ایران

دکتر اکبر مطلبی‌زاده دانشمند برجسته شیمی کاربردی و عضو کلیدی سازمان پژوهش‌های نوین دفاعی (که سابقه هدف قرار گرفتن در تحریم‌های آمریکا را داشت) در توسعه مواد پیشرفته برای سامانه‌های موشکی و دفاع هوایی نقش اصلی و اثرگذاری داشت و به عنوان مغز متفکر دفاعی در پیشرفت‌های استراتژیک کشور بود.

دکتر اکبر مطلبی‌زاده یکی از دانشمندان برجسته ایرانی در حوزه‌های شیمی کاربردی و فناوری‌های دفاعی بود که در ۲۳ خرداد ۱۴۰۴ در حمله‌ای تروریستی اسرائیل به دانشمندان ایرانی، به شهادت رسید. وی به عنوان عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی و مدرس فیزیک در دانشگاه آزاد اسلامی یزد، هم‌زمان در سازمان‌های تحقیقاتی نظامی - دفاعی نیز فعالیت می‌کرد.

سابقه تحصیلی و حرفه‌ای

دکتر مطلبی‌زاده در سال ۱۳۴۲ در یزد به دنیا آمد و دوره دکترای خود را در رشته شیمی کاربردی با موفقیت به پایان رساند. پس از اتمام تحصیلات، به عنوان استادیار در دانشگاه آزاد اسلامی یزد مشغول به تدریس فیزیک و شیمی شد. توانایی‌های علمی و تخصص بالای وی منجر به انتصاب وی به عنوان عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی شد، جایی که به مطالعات خود در زمینه‌های مرتبط با مواد شیمیایی پیشرفته و کاربردهای آنها در سامانه‌های دفاعی ادامه داد.

فعالیت‌های پژوهشی و نقش وی

در سازمان‌های دفاعی

مطلبی‌زاده از سال‌ها پیش در سازمان پژوهش‌های نوین دفاعی (سپند)، زیرمجموعه وزارت دفاع ایران، فعالیت می‌کرد. این سازمان، مسئول توسعه فناوری‌های پیشرفته نظامی، از جمله سامانه‌های موشکی و دفاع هوایی است. وی ابتدا ریاست گروه شهید کریمی را که متخصص در حوزه‌های انتقال انرژی و مواد شیمیایی پیشرفته بود، برعهده داشت. پس از ریاست محسن فخری‌زاده در سپند، مطلبی‌زاده به عنوان مشاور در این سازمان فعالیت کرد.

تخصص علمی و پروژه‌های کلیدی

با وجود محدودیت اطلاعات منتشرشده درباره

جزئیات پروژه‌های وی، منابع غیررسمی حاکی از آن است که مطلبی‌زاده در حوزه‌های زیر فعالیت می‌کرد:

۱. شیمی مواد دفاعی: توسعه مواد شیمیایی با مقاومت بالا برای استفاده در سامانه‌های تسلیحاتی.
۲. نانو تکنولوژی کاربردی: طراحی مواد نانو ساختار برای بهبود عملکرد سیستم‌های انفجاری و دفاعی.
۳. فناوری‌های انتقال انرژی: بهینه‌سازی فرآیندهای انرژی در سامانه‌های موشکی. این تحقیقات زمینه‌ساز توسعه فناوری‌های استراتژیکی بود که می‌توانست به خودکفایی دفاعی کشور کمک کند.

تحریم‌های بین‌المللی

در سال ۲۰۱۹، خزانه‌داری آمریکا مطلبی‌زاده را به دلیل نقشش در توسعه سامانه‌های تسلیحاتی در فهرست تحریم قرار داد. این اقدام نشان از حساسیت پروژه‌های وی در زمینه‌هایی دارد که ممکن است با فناوری‌های دفاعی پیشرفته، از جمله موشک‌های بالستیک و سیستم‌های هدایت‌کننده دقت بالا، مرتبط باشد.

دکتر اکبر مطلبی‌زاده نمونه‌ای از دانشمندانی است که با تلفیق استعداد علمی و تعهد ملی، در راه خودکفایی دفاعی کشور گام‌هایی بزرگ برداشت. شهادت وی یادآور اهمیت حفاظت از منابع انسانی تخصصی و مقابله با دخالت‌های خارجی در توسعه فناوری‌های حیاتی است. این گزارش به خاطر تقدیر از زحمات علمی و شهادت این پژوهشگر، در راستای مطالعه نقش دانشمندان در توسعه فناوری‌های دفاعی ایران ارائه شده است.

دبیر ستاد علم و فناوری شورای عالی انقلاب فرهنگی:

ملت ایران دانشمندان خود را عزیز می‌داند

پیشرفت علمی؛ سپر امنیت ملت

طاهری نیا با بیان اینکه ملت ایران راه دانشمندان شهید را زنده نگه داشته و فرزندان خود را در مسیر آنان هدایت می‌کند، تصریح کرد: راهبرد نظام جمهوری اسلامی در حوزه علم و فناوری

امروز بیش از هر زمان دیگری شاهد پیوند عمیق میان ملت و دانشمندان کشور هستیم؛ چراکه این دانشمندان در صف مقدم دفاع از امنیت و عزت ملت قرار دارند و با بهره‌گیری از علم و فناوری، از هویت و آسایش کشور دفاع می‌کنند.

دبیر ستاد علم و فناوری شورای عالی انقلاب فرهنگی با اشاره به شهادت دانشمندان هسته‌ای کشور، تأکید کرد: ملت ایران همواره دانشمندان خود را عزیز می‌داند و راه آنان را ادامه خواهد داد. وی پیشرفت علمی را عامل اصلی اقتدار و مهارت‌های دفاعی دشمنان به‌ویژه رژیم صهیونیستی دانست. علی باقر طاهری نیا، دبیر ستاد علم و فناوری شورای عالی انقلاب فرهنگی، در واکنش به حمله رژیم صهیونیستی به خاک جمهوری اسلامی ایران و شهادت دانشمندان هسته‌ای، گفت: تاریخ فرهنگ و تمدن ایران اسلامی گواه آن است که مردم این سرزمین همواره برای دانشمندان خود احترام و جایگاه ویژه‌ای قائل بوده‌اند.

امروز بیش از هر زمان دیگری شاهد پیوند عمیق میان ملت و دانشمندان کشور هستیم؛ چراکه این دانشمندان در صف مقدم دفاع از امنیت و عزت ملت قرار دارند و با بهره‌گیری از علم و فناوری، از هویت و آسایش کشور دفاع می‌کنند.

مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه پیام نور:

شهادت دانشمندان، فرصتی برای وحدت و بصیرت‌افزایی جامعه دانشگاهی است

ماست که با برگزاری دوره‌های بصیرتی و آموزشی، آگاهی بخشی را تقویت کنیم.

غده سرطانی باید از بین برود

حجت‌الاسلام نبوی با اشاره به فرمایشات امام خمینی (ره) درباره رژیم صهیونیستی گفت: امام راحل سال‌ها پیش و در اوایل انقلاب اسلامی فرمودند که این غده سرطانی باید از بین برود و امروز به لطف نیروهای جوان و تازه‌نفس کشور، شاهد تحقق این آرمان هستیم. وی ادامه داد: همان‌طور که در دوران دفاع مقدس با مقاومت و ایثارگری به پیروزی رسیدیم، امروز نیز امیدواریم با اتحاد و بصیرت، این نبرد را به پیروزی برسانیم.

تشکیلات دانشجویی؛ خط مقدم مقاومت فرهنگی

مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه پیام نور، گفت: انتظار ما از دانشگاهیان و تشکیلات دانشجویی این است که با هوشیاری و بصیرت، در برابر نفوذ دشمنان و جریان‌های معاند ایستادگی کنند و فضای دانشگاه را به محیطی برای ترویج آگاهی و مقاومت تبدیل کنند.

جهاد تبیین؛ ضرورتی فراموش‌شده

وی با بیان اینکه موضوع جهاد تبیین هنوز در دانشگاه‌ها به خوبی نهادینه نشده است، گفت: متأسفانه موضوع جهاد تبیین که رهبر معظم انقلاب در سال‌های اخیر بارها بر آن تأکید کرده‌اند، هنوز آن‌طور که باید در دانشگاه‌ها و میان اساتید و دانشجویان ما نهادینه نشده است. برخی از اساتید و جوانان ما اطلاعات کافی از دشمنان و تحرکات رژیم صهیونیستی ندارند و این وظیفه

حجت‌الاسلام سید محمود نبوی، مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه پیام نور از نقش دانشگاهیان در مبارزه با تهدیدات فرهنگی و رسانه‌ای دشمن یاد کرد. وی ضمن محکومیت حمله رژیم صهیونیستی، به نقش دانشگاه‌ها در تقویت بصیرت و مقاومت دانشجویان اشاره کرد.

حجت‌الاسلام سید محمود نبوی، مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه پیام نور درباره واکنش جامعه دانشگاهی به حمله رژیم صهیونیستی و شهادت دانشمندان هسته‌ای، گفت: این اتفاقات، وحدت بی‌ظنیری میان گروه‌ها و سلاقی مختلف جامعه دانشگاهی و حتی فراتر از آن، در سطح کشور ایجاد کرد. امروز شاهد هستیم که دانشگاه و غیر دانشگاه، همه با هم در یک جبهه قرار گرفته‌اند و این انسجام به برکت هدایت‌های رهبر معظم انقلاب و قاطعیت ایشان در این مقطع حساس، شکل گرفته است.

وی افزود: مردم به نظام و رهبری خوش‌بین‌تر شده‌اند و این بزرگترین دستاورد این روزهاست.

ایشان ادامه داد: مقایسه‌ای کوتاه نشان می‌دهد که ایران هرگز آغازگر جنگ نبوده، اما رژیم صهیونیستی همواره آغازگر جنگ بوده است. امروز تقابل گفتمان انسانیت و غیرت ملی ایران با گفتمان بی‌هویتی و خشونت رژیم صهیونیستی آشکار است.

شهادت دانشمندان؛ ظهور استعداد های آینده

دبیر ستاد علم و فناوری شورای عالی انقلاب فرهنگی با اشاره به اینکه شهادت دانشمندان علمی ضایعه بزرگی است، گفت: این ضایعه در شرایطی رخ داده که زیست‌بوم علم و فناوری ایران به بار نشسته و استعداد های جدیدی در حال ظهور هستند که آینده کشور را تضمین خواهند کرد. طاهری نیا در پایان ضمن تسلیت و تبریک به مناسبت شهادت دانشمندان هسته‌ای کشور، بر استمرار مسیر پیشرفت علمی و فناوری جمهوری اسلامی ایران تأکید کرد و گفت: ستاد علم و فناوری شورای عالی انقلاب فرهنگی از تمامی ظرفیت‌های خود برای حمایت و هدایت حرکت علمی کشور بهره خواهد گرفت و مطمئن هستیم دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های ایران با حضور اساتیدان و دانشجویان نخبه، این مسیر روشن را ادامه خواهند داد.

وی افزود: خوشبختانه جوانان ما از ابتدای انقلاب تا امروز همواره در صحنه بوده‌اند و این حضور، بزرگترین پشتوانه نظام و ولایت است.

برنامه‌های آموزشی و بصیرتی گسترده‌تری شود

حجت‌الاسلام نبوی درباره برنامه‌های دانشگاه پیام نور برای حمایت از دانشجویان نخبه، گفت: همواره نشست‌های هم‌اندیشی، آموزشی و دانش‌افزایی را برگزار کرده‌ایم و پس از این اتفاقات، این برنامه‌ها را با جدیت و گستردگی بیشتری ادامه خواهیم داد تا بتوانیم فرهنگ مقاومت و ایستادگی علمی را در دانشگاه‌ها تقویت کنیم. وی اضافه کرد: اساتیدان باید علاوه بر فعالیت‌های علمی، در عرصه فرهنگی و اجتماعی نیز فعال باشند و با ایجاد روحیه ایثار و مقاومت در دانشجویان، مسیر پیشرفت علمی کشور را هموار سازند. بنابراین نیازمند اساتیدان دغدغه‌مند هستیم؛ وظیفه نهادهای‌ها برگزاری این دوره‌ها برای اساتیدان است.

دانشگاه؛ سنگر علم، آگاهی و مقاومت

او در پایان گفت: نهاد رهبری در دانشگاه پیام نور با تمام توان در کنار دانشجویان و اساتید خواهد بود و برنامه‌های بصیرتی و حمایتی را با قدرت بیشتری دنبال خواهد کرد تا دانشگاه‌ها همچنان سنگر علم، آگاهی و مقاومت باقی بمانند.

عضو هیات علمی دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی:

شهادت دانشمندان هسته‌ای گواه عزم راسخ جامعه دانشگاهی ایران

دفاع مقدس است. امروز جمهوری اسلامی ایران در سطح بالایی از توان دفاعی و قدرت علمی قرار دارد و دانشگاه‌ها به عنوان سنگر علمی و فرهنگی، نقش کلیدی در حفظ و تقویت این موقعیت دارند.

ایران در اوج توان دفاعی و علمی

زاهدی در ادامه اضافه کرد: دست برتر کشور، تربیت هزاران نیروی متخصص، متعهد و وطن‌دوست است. هر قلمی که از دست فرمانده‌ای بر زمین آمد، دانشمندی جوان‌تر و فرماندهی رشیدتر آن را بر خواهد داشت.

وی با اشاره به نقش جهاد علمی در تحولات نظامی و فناورانه، گفت: تجربه نشان داده است که هرگاه دشمن به دنبال تضعیف ایران باشد، همواره مردم، جوانان و دانشمندان کشور به‌عنوان پشتوانه محکم نظام، موفق به جبران ضایعه و ادامه مسیر بزرگ علمی و دفاعی بوده‌اند.

عضو هیات علمی دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی گفت: دانشگاهیان موظفند با بصیرت‌افزایی و روشننگری، فرهنگ مقاومت علمی را در جامعه تقویت کنند. جامعه علمی ما باید بیش از پیش در عرصه فرهنگی، رسانه‌ای و بین‌المللی، حقیقت دفاع از علم و کشور را منعکس کند.

عضو هیات علمی دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی، گفت: دانشمندان ایران در کنار فرماندهان نظامی، برای پیشرفت میهن عزیز اسلامی گام بر می‌دارند و شهادت شش نفر از دانشمندان هسته‌ای، گواه و سندی بر عزم راسخ جامعه دانشگاهی برای جهاد علمی است.

محمد هادی زاهدی با اشاره به پیشرفت‌های علمی کشور در دو دهه گذشته، گفت: این دستاوردهای مهم مرهون اراده جامعه دانشگاهی برای قرار دادن نام ایران در فراز قله‌های پیشرفت است. جهاد علمی، نماد جنگ اراده‌ها و باورها و پایانی بر تفکر وابستگی است. ما نه تنها اجازه نمی‌دهیم این مسیر متوقف شود، بلکه با افزایش انگیزه و هوشیاری، شتاب بیشتری به آن می‌دهیم.

ترور دانشمندان؛ اوج ترس دشمنان از قدرت علمی ایران

زاهدی با اشاره به ترور ناجوانمردانه دانشمندان هسته‌ای کشور، گفت: این جنایت، اوج ترس و عجز رژیم صهیونیستی و غرب از قدرت علمی ایران است. اما با اراده‌ای مستحکم‌تر و قدم‌هایی استوارتر، همواره برای میهن عزیز ایران گام خواهیم برداشت. وی افزود: شرایط کنونی کشور به مراتب متفاوت‌تر از دوران ابتدایی انقلاب اسلامی و هشت سال

رئیس پژوهشگاه مطالعات فرهنگی، اجتماعی و تمدنی:

جنگ امروز بر علیه؛ علم، دانشگاه و پیشرفت علمی است

سعید غیائی ندوشن، رئیس پژوهشگاه مطالعات فرهنگی، اجتماعی و تمدنی، اظهار کرد: جنگی که ما امروز شاهد آن هستیم لزوماً نظامی نیست، بلکه جنگ رژیم صهیونیستی با پیشرفت علمی، جامعه و دانشگاهی است.

|||

رئیس پژوهشگاه مطالعات فرهنگی، اجتماعی و تمدنی در واکنش به شهادت دانشمندان هسته‌ای توسط رژیم صهیونیستی گفت: پیش از هر مسئله‌ای، تجاوز رژیم غاصب صهیونیستی به آب و خاک میهنمان را محکوم می‌کنم و عرض تبریک و تسلیت به جامعه علمی کشور را به واسطه شهادت دانشمندان این مرز و بوم و سایر متخصصان عرصه علم و فناوری و سرداران رشید و فرماندهان عزیز دارم که تا پای جان برای دفاع از این مرز و بوم ایستادند و جانشان را فدا کردند.

جنگ امروز؛ جنگ بر علم، دانشگاه و استقلال کشور

غیائی ندوشن با برجسته کردن این موضوع گفت: رژیم صهیونیستی به خوبی مسیر پیشرفتی که کشورمان طی کرده است را درک کرده است. جنگی که ما امروز شاهد آن هستیم، لزوماً نظامی نیست، بلکه جنگ رژیم صهیونیستی با پیشرفت علمی جامعه نخبه و دانشگاهی ماست.

وی افزود: وقتی دانشگاه امام حسین (ع) مورد حمله قرار می‌گیرد، مشخص است که محل تاخت و تاز، عرصه دانشگاه شده است. وقتی دانشمندان هسته‌ای را همزمان با فرماندهان نظامی ترور می‌کنند، یعنی رژیم صهیونیستی از این میزان پیشرفت و تعالی که توسط دانشمندان ایرانی از طریق علم بومی به دست آمده، هراسان و ناراحت است و لذا این نخبگان را هدف قرار می‌دهد. ضمن اینکه فرماندهانی که مدافعان جریان پیشرفت علمی کشور در عرصه‌های فناوری و هسته‌ای بودند را نیز مورد حمله قرار می‌دهد.

حمله به دانشگاه امام حسین؛

حمله به مرکز پژوهش و تعالی علمی

رئیس پژوهشگاه مطالعات فرهنگی، اجتماعی و تمدنی با تأکید بر اینکه جنگ امروز جنگ بر علیه علم، دانشگاه و پیشرفت علمی است، افزود: به واسطه وجود پیشرفت علمی، استقلال برای کشور به دست آمده و برای تحقق آن خون‌های زیادی ریخته شده است. دانشمندان در کنار فرماندهان نظامی

ما برای رشد کشور در حال جهاد و تلاش بودند، اما دشمن چنین دستاوردهایی را به صورت وحشیانه مورد تهاجم قرار داده است. در حالی که دانش هسته‌ای ما بر اساس فرمایش مقام معظم رهبری، به دنبال ساخت بمب هسته‌ای نبوده است.

شهیدان علمی؛ مدافعین سلامت و تعالی انسانی

غیائی ندوشن ادامه داد: دانشمندان هسته‌ای که ترور شدند، در حوزه دفاعی فعالیت نمی‌کردند، بلکه در حوزه پزشکی هسته‌ای فعالیت داشتند. شهید دکتر فقهی بر روی ساخت داروهای بیماران سرطانی و پزشکی هسته‌ای تحقیق می‌کرد. بنابراین این مسئله نشان‌دهنده آن است که تلاش رژیم غاصب برای جلوگیری از پیشرفت کشور است.

وی افزود: رژیم غاصب اثبات کرده که هیچ توجیهی برای حمله متجاوزانه ندارد، بلکه همان توجیه حمله به غزه را دارد. ترور دانشمندان کشور که در مراکز تحقیقاتی دانشگاهی در حال فعالیت بودند - و نه مراکز نظامی - هیچ توجیهی ندارد. آنچه در عمل اتفاق افتاده، حاکی از این است که رژیم صهیونیستی مخالف جریان علمی کشور است. اما زهی خیال باطل، زیرا این جریان نه تنها متوقف نخواهد شد، بلکه با ریخته شدن خون این دانشمندان، شتاب بیشتری خواهد یافت.

جامعه علمی؛

خط مقدم جهاد تبیین در برابر تحریف دشمن

غیائی ندوشن با اشاره به اینکه جامعه علمی و دانشگاهی کشور در این شرایط باید در عرصه

جهاد تبیین تلاش کنند، گفت: جهاد تبیین به این معناست که جنگ امروز علیه استقلال و پیشرفت علمی کشور است و اساتید دانشگاهی باید نقش مهمی برای تبیین این مسئله ایفا کنند. وقتی دانشگاه امام حسین مورد حمله قرار می‌گیرد و یک‌شب تعدادی از دانشمندان هسته‌ای به شهادت می‌رسند، این امر بیانگر آن است که دشمن مخالف پیشرفت علمی کشور است و این مسئله باید تبیین شود.

خون دانشمندان؛

بذر اعتلای علمی و تمدنی ایران اسلامی

رئیس پژوهشگاه مطالعات فرهنگی، اجتماعی و تمدنی گفت: دانشمندان هسته‌ای ما قبل از این، نسل از متخصصان را تربیت کرده‌اند. طبق گفته شهید فریدون عباسی، نسل از دانشمندان را پرورش داده‌ایم که امروز در حال فعالیت هستند. جامعه جهانی مطمئن باشد که با ترور دانشمندان ما، جریان علمی در کشور نه تنها متوقف نمی‌شود، بلکه به شور و انگیزه‌ای برای نخبگان، دانشگاهیان و حفظ استقلال علمی کشور تبدیل خواهد شد.

وی در پایان گفت: امروز زمان انسجام و همبستگی حول محور ایران، پرچم و پیشرفت علمی کشور است. با این اعتقاد و با تمرکز بر آموزه‌های اصیل اسلام، باید برای سایر اقشار جامعه روشنگری و تبیین کنیم. ما در جنگ نظامی صرف نیستیم، بلکه دشمن جنگ رسانه‌ای پر قدرتی را آغاز کرده و به دنبال شکاف در میان جامعه است. بنابراین جامعه باید نسبت به این مسئله واقف شود.

رئیس دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان:

دانشمندان ایرانی به دنبال سلاح نیستند بلکه به دنبال توسعه علم هستند

در پی ترور دانشمندان هسته‌ای ایران، سعید الله نصیری قیداری، استاد دانشگاه و کارشناس علمی، به نقش صلح‌آمیز علم در توسعه کشور پرداخت و از ظلم‌های رژیم‌های بزرگ انتقاد کرد.

|||

سعید الله نصیری قیداری، رئیس دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان و عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی، با بیان اینکه از اواخر دهه ۶۰ حرکتی جدی برای رشد علمی در ایران آغاز شد و با راه‌اندازی دوره‌های تحصیلات تکمیلی، به خصوص دوره دکتری که به عنوان یک گام برجسته تلقی می‌شد، توسعه علمی کشور با شتابی ملموس همراه شد، گفت: این رشد از نظر تولید اسناد علمی و فناوری در تمام حوزه‌های علوم پایه، مهندسی، پزشکی، کشاورزی، علوم انسانی و سایر رشته‌ها با سرعت مناسبی آغاز و به خوبی توسعه یافت.

وی افزود: مهم نبود که پیشرفت در حوزه‌هایی مثل فیزیک یا شیمی صورت گرفته باشد؛ تنها هدف، توسعه علمی کشور بود. اگر امروز دانشمندان هسته‌ای ما در داخل کشور شناخته شده‌اند و مردم با نام آنها آشنا هستند، باید گفت که دانشمندان تمامی حوزه‌های علمی در طول این سال‌ها تلاش فراوانی کرده‌اند و به توسعه متوازن علمی در حوزه‌های مختلف دانشی و فناوری دست یافته‌اند.

فعالیت دانشمندان هسته‌ای کاملاً صلح‌آمیز بود

نصیری قیداری در اشاره به ترور دانشمندان هسته‌ای کشور در حمله بامدادی ۲۳ خرداد رژیم صهیونیستی، گفت: فعالیت دانشمندان هسته‌ای کاملاً صلح‌آمیز بود. دانشمندان هسته‌ای که اخیراً به دست رژیم صهیونیستی به شهادت رسیدند، هیچ‌گاه هدفی جز توسعه علمی در حوزه فیزیک هسته‌ای و انتشار مقالات معتبر بین‌المللی نداشتند؛ همانند استادان ریاضی که بدون قصد نظامی کردن دانش، به توسعه علمی می‌پرداختند.

رئیس سابق دانشگاه شهید بهشتی ادامه داد: دانشمندان هسته‌ای ایران هرگز قصد ساخت سلاح هسته‌ای را نداشتند و یافته‌های آنها نیز نشان می‌دهد که فعالیت‌هایشان در راستای پیشرفت علمی و نه نظامی‌سازی بوده است.

وی تصریح کرد: نمی‌توان گفت دانشمندان حوزه فیزیک هسته‌ای فعالیت علمی نداشته‌اند، بلکه آنها به شیوه‌ای صلح‌آمیز فعالیت می‌کردند. ایران هم عضو توافقنامه (NPT) یعنی منع اشاعه تسلیحات هسته‌ای است و بنابراین تمام فعالیت‌های این حوزه در چارچوب قوانین بین‌المللی صورت گرفته است. ترور دانشمندان هسته‌ای، اتفاقی ناشایست بوده است، در حالی که این افراد در راه رفاه بشریت و زندگی صلح‌آمیز تلاش می‌کردند.

نقش دانشگاهیان در روشنگری جامعه

این استاد دانشگاه درباره نقش دانشگاهیان در مقابله با افکار پلید رژیم صهیونیستی، گفت: جامعه دانشگاهی، جامعه‌ای آگاه است که از مسائل ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی اطلاع دارد. دانشگاهیان در تمام نقاط جهان چنین هستند و نگاه ناسیونالیستی به آنها، نگاهی نادرست است. نگاه دانشگاهیان به مسائل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی، همواره از دید علمی و در چارچوب قوانین و اصول ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی است. رئیس سابق دانشگاه شهید بهشتی با اشاره به اینکه ایران عضو NPT است و این یعنی تعهد به فعالیت‌های صلح‌آمیز در حوزه انرژی هسته‌ای، یادآور شد: دانشگاهیان می‌دانند وقتی دو کشور در حال مذاکره هستند، حمله غافلگیرانه، حرکتی نقض‌کننده قوانین و اخلاق بین‌المللی است.

ایران کشوری صلح‌طلب

با سابقه تمدنی چند هزار ساله

نصیری قیداری اظهار کرد: دانشگاهیان می‌دانند ایران کشوری در حال توسعه است که دارای تمدنی چند هزار ساله است و هیچ‌گاه دنبال تجاوز به دیگر کشورها نبوده است. کشورهایی با سابقه تاریخی چند صد ساله هم، ایران را به عنوان کشور متجاوز نمی‌شناسند. اما کشورهای تازه‌تاسیس، گاهی از علم و دانش به شیوه‌ای نادرست استفاده کرده‌اند و به محض دستیابی به انرژی هسته‌ای، بمب اتمی ساخته و به ژاپن حمله کردند.

تخلیفات آشکار کشورهای دارای سلاح هسته‌ای

نصیری قیداری افزود: امروزه کشورهایی مانند آمریکا و اسرائیل که دارای سلاح و انرژی هسته‌ای هستند، تخلیفات آشکاری را در قبال قوانین بین‌المللی انجام می‌دهند، در حالی که ایران چنین کاری را نکرده، نمی‌کند و نخواهد کرد. وی در پایان گفت: دانشگاهیان ایران و جهان این حقیقت را درک می‌کنند که کدام کشورها متجاوز هستند و کدام یک به قوانین بین‌المللی متعهدند. امیدواریم انسان‌های آزاده، متعهد و با اخلاق در هر نقطه از جهان، با روشنگری و آگاهی بخشی، ذهن عمومی را نسبت به این موضوع هدایت کنند که تمام کشورها موظف به رعایت قوانین بین‌المللی هستند و باید به اخلاق و قانون تکیه کنند.

استاد دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات:

تبیین اهمیت انرژی هسته‌ای باید اولویت دانشگاهیان باشد

جنایات اخیر رژیم صهیونیستی و ترور فاختران علمی هسته‌ای تقویت کرد؟ افزود: اتفاقی که در سال گذشته رخ داد، بار دیگر خوی وحشیانه و تروریستی رژیم صهیونیستی را در قالب جدید به نمایش گذاشت.

وی افزود: این رژیم که به «رژیم ترور» معروف است، از ابتدا بر پایه ترور و خشونت بنا شده و امروز نیز با شدت بیشتری این رفتار را ادامه می‌دهد. به ویژه پس از حوادثی مانند حماسه ۷ اکتبر، شاهد تشدید اقدامات تروریستی از جمله ترور شهدایی، چون شهید نصرالله و شهید سنوار بودیم.

استاد دانشگاه با تأکید بر نقش بی‌بدیل دانشگاهیان گفت: امروز باید علاوه بر معرفی ابعاد علمی و انسانی دانشمندان برجسته، اهمیت دانش و انرژی هسته‌ای و کاربردهای حیاتی آن را به مردم به درستی شناساند تا اجازه ندهیم دشمنان ملت ایران حقیقت را تحریف و ذهن جامعه را منحرف کنند.

|||

جواد بخشی الموتی، استاد دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات و کارشناس مسائل سیاسی، در پاسخ به این سوال که چگونه می‌توان روحیه مقاومت جامعه دانشگاهی را در پی

بخشی الموتی اضافه کرد: در حادثه اخیر، رژیم صهیونیستی خطوط قرمز جمهوری اسلامی را زیر پا گذاشت و فرماندهان ارشد نظامی و به ویژه مسئولان یا دانشمندان برجسته هسته‌ای کشور را هدف قرار داد؛ اقدامی که مسیوق به سابقه است، اما این بار با شدت و وحشی‌گری بی‌سابقه‌ای انجام شد.

این استاد دانشگاه تأکید کرد: ترور چند تن از نخبه‌ترین دانشمندان هسته‌ای ایران، پاسخی دندان‌شکن از سوی جمهوری اسلامی به دنبال داشت، اما این پاسخ نباید به همین حد محدود بماند.

جامعه علمی؛ پاسدار حق ملت ایران برای پیشرفت آزادانه

کارشناس سیاسی گفت: دانشگاهیان و جامعه علمی کشور همان‌طور که در روزهای گذشته حساسیت و واکنش مناسبی نشان دادند، بنابراین باید این حساسیت و اعلام موضع ادامه پیدا کند.

وی اضافه کرد: رژیم صهیونیستی با این ترورها به صورت صریح نشان داد که نه تنها علیه مردم ایران بلکه علیه حق ملت ما برای پیشرفت علمی است. هدف اصلی آنها حذف فیزیکی دانشمندان و نابودی دستاوردهای علمی کشور، به ویژه در حوزه هسته‌ای است که ایران در لبه دانش جهانی قرار دارد.

وظیفه دانشگاهیان؛

تبیین علمی و فرهنگی دستاوردهای هسته‌ای

بخشی الموتی اضافه کرد: وظیفه دانشگاهیان امروز، علاوه بر تبیین شخصیت و ابعاد علمی و انسانی این دانشمندان - به ویژه در عرصه‌های علوم نوین و جدید دنیا - این است که باید اهمیت دستاوردهای علمی، مانند دانش و انرژی هسته‌ای و کاربردهای حیاتی آن را به مردم به خوبی معرفی کنند. نباید اجازه دهیم دشمنان ملت ایران با القانات غلط، ذهن جامعه را منحرف کنند.

شهید طهرانچی؛ نماد استقلال فکری و علمی ایران

وی در پایان گفت: همچنین باید یاد و راه شهدایی، چون شهید طهرانچی و دیگر دانشمندان هسته‌ای را زنده نگه داریم و به مردم نشان دهیم که پرورش چنین انسان‌های والا و نخبه، سال‌ها زمان می‌طلبد و جایگزین آنها به آسانی یافت نمی‌شود. این مسئولیت دانشگاهیان است که با تبیین درست و دقیق، فرهنگ مقاومت و ایستادگی علمی را در جامعه تقویت کنند.

معاون دانشجویی دانشگاه تهران:

دانشمندان ایرانی را می‌کشند، علم ما را نمی‌توانند بکشند

هستیم و دیگر نیازی به ارتش‌های بزرگ نیست. در کنار جنگ فناوری‌های پیشرفته نظامی، شاهد جنگ دیپلماسی، جنگ سایبری و

علی حسین رضایان، معاون دانشجویی دانشگاه تهران گفت: ترور و حذف فیزیکی دانشمندان ایرانی، هرگز مسیر علمی کشور را متوقف نخواهد کرد. شهید طهرانچی و سایر شهدای علمی، دانشجویان و پژوهشگران متعددی را تربیت کرده‌اند که امروز در دانشگاه‌های معتبر کشور مشغول فعالیت هستند. با از دست دادن چند نفر، این مسیر متوقف نمی‌شود و با قوت ادامه خواهد یافت.

|||

عضو هیئت علمی دانشگاه تهران در پاسخ به پرسشی درباره نقش دانشگاه و دانشگاهیان در روشنگری و مقابله با جنگ روانی، با اشاره به شرایط فعلی کشور، گفت: در شرایط کنونی که کشور ما با جنگی هیبریدی یا ترکیبی مواجه است، نقش دانشگاهیان در روشنگری و مقابله با جنگ روانی بیش از هر زمان دیگری اهمیت یافته است.

وی افزود: امروزه جنگ‌ها دیگر صرفاً به شکل نظامی یا زمینی نیستند. شاهد جنگ‌های هوایی مبتنی بر آخرین دستاوردهای فناوریانه

وی در ادامه تأکید کرد: دانشگاهیان و نخبگان به عنوان مرجعیت علمی جامعه و همچنین هر فردی در کشور، باید نقش کنشگرانه و فعالی در این عرصه ایفا کنند و تنها به واکنش اکتفا نکنند. روایتگری واقعیت‌ها و مظلومیت‌ها، به ویژه در شرایطی که دشمن با وارونه‌نمایی حقایق تلاش می‌کند افکار عمومی جهان را منحرف کند، وظیفه‌ای مهم بر دوش دانشگاهیان است.

رئیس سابق دانشکده علوم و فنون نوین دانشگاه تهران اضافه کرد: جنگ روانی نه تنها از جنگ دیپلماسی و نظامی کم‌اهمیت‌تر نیست، بلکه در بسیاری از موارد سرنوشت نبردها را تعیین می‌کند. با توجه به اینکه در شرایط جنگی، فضای رسانه‌ای محدود می‌شود و شفافیت به حداقل می‌رسد، فرصت پخش شایعه و موج‌سواری فرصت‌طلبان فراهم می‌شود. بنابراین، دانشگاهیان با آگاهی بخشی به جامعه و مدیریت افکار عمومی می‌توانند حق و حقیقت را به جامعه و جهان منتقل کنند.

وی تصریح کرد: اقتناع افکار عمومی جهانی درباره محکومیت متجاوز، وظیفه اخلاقی و انسانی هر استاد دانشگاه - فارغ از تخصص او - است. با توجه به اینکه جنگ‌های امروزی چندبعدی و پیچیده هستند و تحلیل آنها نیازمند مشارکت متخصصان مختلف و رویکرد

میان‌رشته‌ای است، برای همه اساتید فرض است که در حد و توان خود، یا در خط مقدم و یا در پشتیبانی از آن، تلاش کنند تا زبان‌های انسانی و خسارات مادی به حداقل برسد.

دانش هسته‌ای ایران بومی شده و قابل حذف نیست

این استاد دانشگاه تهران همچنین با اشاره به تأثیر ترور بر پیشرفت علمی و فناوری کشورها، گفت: ترور اقدامی مذموم و محکوم است که مرز جغرافیایی و سیاسی نمی‌شناسد و در طول تاریخ از آن به عنوان یک عمل ناجوانمردانه یاد شده است. ترور دانشمندان، نظامیان یا هر فرد بی‌گناهی، نقض آشکار قوانین بین‌المللی و اصول و اخلاق انسانی است. جامعه دانشگاهی ایران ضمن محکومیت شدید این اقدامات، تأکید می‌کند که اینگونه اقدامات نه تنها مانع پیشرفت طولانی‌مدت علمی و پژوهشی کشور نمی‌شود، بلکه اراده و عزم ملی را برای ادامه مسیر علمی و فناوری انتخاب‌شده تقویت می‌کند.

فن‌آوری و دستاوردهای هسته‌ای ایران بر پایه تحقیقات علمی استوار است و دانش آن بومی شده است. می‌توان ساختمان‌ها را تخریب کرد و افراد را ترور کرد، ولی دانشی که در دهه‌های اخیر در دانشگاه‌های کشور انباشته شده است، قابل

حذف و ترور نیست. وی افزود: این‌گونه اقدامات تروریستی و فشارها هرگز مانع از رشد و پویایی جامعه علمی ایران نخواهد شد. جامعه علمی ایران با اتکا به سرمایه انسانی جوان و نخبه خود، مسیر پیشرفت خود را با قدرت ادامه خواهد داد.

آینده کشور در گرو اعتماد به جوانان و نخبگان

معاون دانشجویی دانشگاه تهران با اشاره به اهمیت اعتماد و مشارکت جوانان در شرایط حساس کنونی، اظهار کرد: اگر می‌خواهیم جامعه و به ویژه جوانان و نخبگان در کنار ما باشند، باید به آنها اعتماد کنیم و فرصت مشارکت آنها در تصمیم‌سازی‌ها و تصمیم‌گیری‌ها فراهم شود. افزایش آگاهی عمومی جوانان، گفت‌وگو با منطق و استدلال و پاسخ به دغدغه‌ها و نگرانی‌های آنان نسبت به آینده خود و کشور، لازمه همراهی و قبول مسئولیت و مشارکت آنها در آینده کشور است.

رضایان تصریح کرد: برای مدیریت شرایط فعلی، باید از ظرفیت همه جوانان، حتی آنهایی که ظاهراً تفکرشان با ما متفاوت است، ولی دلشان برای این کشور می‌تپد، استفاده کنیم. جوانان سرمایه‌های اصلی کشور و مدیران آینده این مرز و بوم هستند و باید در تصمیم‌گیری‌ها مشارکت داده شوند. مطمئن هستیم که با اعتماد به آنها و فرصت دادن به آنها، پشیمان نخواهیم شد.

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ورامین. پیشوا و قرچک:

ترور دانشمندان هسته‌ای دشمنی با علم و اقتدار ایران است

وی اضافه کرد: از دیگر اهداف این اقدامات تروریستی، ترساندن دانشمندان و متخصصان کشورها از ورود به حوزه‌های مهم و تأثیرگذار است. اما این اقدامات تنها باعث تقویت عزم جامعه علمی و نظامی ایران می‌شود.

شهید طهرانچی؛ بنیانگذار علمی و تحول آفرین آموزش عالی

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد ورامین ادامه داد: دکتر طهرانچی در حوزه فناوری هسته‌ای، به‌ویژه در کاربردهای پزشکی و صنعتی، مشارکت‌های برجسته‌ای داشت و پروژه‌های متعددی را در سازمان انرژی اتمی ایران هدایت کرد. وی در سال ۱۳۹۸ توسط وزارت خزانه‌داری آمریکا به دلیل فعالیت در طرح هسته‌ای «آماد» در فهرست تحریم قرار گرفت.

علم ایران متوقف نخواهد شد

بیدگلی با اشاره به ترور ناجوانمردانه دانشمندان هسته‌ای کشور، گفت: ایران فعالیت‌های هسته‌ای خود را در چارچوب قوانین و تعهدات بین‌المللی - از جمله پیمان NPT - انجام داده و هرگز به دنبال ساخت سلاح هسته‌ای نبوده و نخواهد بود. اگر دشمنان اسلام و ایران تاریخ کشور عزیزمان را مطالعه می‌کردند، به وضوح متوجه می‌شدند که

محمد بیدگلی، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ورامین. پیشوا و قرچک با اشاره به شهادت دانشمندان هسته‌ای ایران - از جمله محمد مهدی طهرانچی، فریدون عباسی دوانی و عبدالحمید مینوچهر - در حمله تروریستی رژیم صهیونیستی در ۲۳ خرداد ۱۴۰۴، گفت: این شهادت‌ها یادآور دشمنی‌های دیرینه استکبار جهانی با پیشرفت علمی و استقلال جمهوری اسلامی ایران است. این دانشمندان با نقش آفرینی بی‌بدیل خود در حوزه علوم هسته‌ای و آموزش عالی، پایه‌های اقتدار علمی ایران را تقویت کردند.

III

بیدگلی اظهار کرد: ایران از آغاز فعالیت‌های علمی در دهه ۱۳۳۰ تا تبدیل شدن به یکی از پیشرفته‌ترین برنامه‌های هسته‌ای منطقه، مسیری پرچالش و پرافتخار را طی کرده است. این مسیر با تلاش دانشمندانی مانند محمد مهدی طهرانچی، عبدالحمید مینوچهر، سید امیرحسین فقهی، احمد رضا ذوالفقاری و فریدون عباسی دوانی به نقطه‌ای از خودکفایی و اقتدار علمی رسیده است. وی افزود: از سال ۱۳۵۷ تا به امروز، علاوه بر شهادت سرشناس این حوزه مانند شهید علی محمدی، شهید شهریار، شهید رضایی نژاد و شهید احمدی روشن، تعداد دیگری از دانشمندان هسته‌ای ایران نیز به مقام والای شهادت رسیده‌اند.

هدف اصلی، ترساندن دانشمندان است

بیدگلی با اشاره به اقدامات تروریستی رژیم صهیونیستی، گفت: این رژیم با توجه به سابقه غیرقانونی و جعلی خود، از برتری تکنولوژیک و فناوری کشورهای منطقه، به‌ویژه جمهوری اسلامی ایران، به منزله تهدیدی جدی برای وجود خود، واهمه دارد. به همین دلیل با کمک سرویس‌های اطلاعاتی دیگر، تلاش داشته است تا افراد مؤثر و ذی نفوذ برنامه هسته‌ای کشورمان - از جمله محمد مهدی طهرانچی، عبدالحمید مینوچهر، فریدون عباسی دوانی، سید امیرحسین فقهی، اکبر مطلبی زاده، علی بکایی کریمی، احمد رضا ذوالفقاری، سعید برجی، منصور عسگری و علی باکوئی کتیمی - را به شهادت برساند و به زعم خود، مانع پیشرفت‌های آنها شود.

عضو هیات علمی جهاد دانشگاهی کشور:

دانشمندان را می‌کشند، ولی علم ما زنده می‌ماند

حسن فارسی، عضو هیات علمی جهاد دانشگاهی کشور با بیان اینکه جامعه دانشگاهی به طور کلی و به ویژه اساتید دانشگاهی به عنوان یک گروه مرجع شناخته می‌شوند؛ تأکید کرد: جامعه دانشگاهی ایران در برابر توطئه‌ها و حملات رژیم صهیونیستی نه تنها باید به عنوان سنگر دفاعی علم و دانش عمل کند، بلکه با روشنگری و مقاومت فکری، راه شهادی علم را باز نگه دارد.

III

فارسی با بیان اینکه، دانشگاه همواره سعی کرده پیوند بین دانش و مهارت و تقویت توان ملی را رقم بزند؛ تأکید کرد: این موضوع نشان می‌دهد که هر کجا گروهی نقش مؤثرتری داشته باشد، بیشتر مورد کینه دشمن قرار می‌گیرد؛ همان‌طور که هفته قبل شاهد بودیم.

نقش دانشگاهیان در میدان روایت و جنگ

عضو هیات علمی جهاد دانشگاهی اضافه کرد: دانشگاه در تقویت توان پیشرفت کشور در حوزه فناوری و جامعه نخبگانی (هسته‌ای، هوش مصنوعی، صنایع دفاعی و ...) نقش آفرین است. هر جا که این نقش آفرینی و دشمن شکنی در تقویت ظرفیت و توان ملی بیشتر باشد، دشمن هم حساس تر می‌شود. سایر بخش‌ها و گروه‌های جامعه دانشگاهی نیز باید نقش مؤثری ایفا کنند. اکنون ما در میدان روایت قرار داریم؛ جنایت رژیم صهیونیستی رخ داده و ادامه دارد و دشمن در تلاش است جامعه را تحریک و عملیات روانی اجرا کند.

این استاد دانشگاه، اضافه کرد: به نظر من جامعه دانشگاهی باید روایت‌سازی مؤثر و دست اول از آنچه رخ می‌دهد، داشته باشد. ایفای نقش مؤثر به عنوان حلقه واسط بین جامعه و حاکمیت باید به بهترین شکل ممکن صورت گیرد و انسجام ملی را تقویت کند. جامعه دانشگاهی باید در کنار سایر اقشار جامعه، روشنگری و تبیین مسائل و مشکلات را بر عهده گیرد تا جامعه با روایتی روشن، مؤثر و دشمن شکن مواجه شود و افق لازم را نسبت به مسائل و مشکلات پیدا کند؛ اینکه دشمن چه فضایی را برای جامعه، کشور و نظام ما رقم زده یا در آینده ممکن است رقم بزند.

عضو هیات علمی جهاد دانشگاهی، گفت: مجامع علمی دانشگاهی دنیا ادعا دارد که نسبت به موضوعات علمی نگاه می‌کنیم، اگر انتظار داریم، ایران فقط از باب نگاه حقوقی مورد حمله واقع شده است؛ در واقع چیزی که در دوران جنگ

تحمیلی اتفاق افتاد، این بود که ایران از خودش خویشتن‌داری نشان داد و وارد فضای جنگی نشد، اما امروز شاهد هستیم که شریعت جابجا شده و این جنایت رقم خورده است. طبیعتاً جامعه علمی به عنوان جامعه‌ای که مدعی بی‌طرفی است و ادعا می‌کند موضوعات را با نگاه علمی بررسی می‌کند، باید به این موضوع توجه کند که رژیم جعلی آمده و به یک کشور و دولت مستقر حمله کرده است. این را باید از بعد حقوقی ببینند و همچنین به حمله به دانشمندان ما توجه کنند. مجامع علمی طبیعتاً باید جوهره ادعاهای خود را نشان دهند.

فارسی درباره چگونگی مقابله جامعه دانشگاهی ایران در برابر حملات رژیم صهیونیستی و استمرار تلاش نخبگان در مسیر علم و دانش، اظهار کرد: ما باید دانشمندان خود را چه در این جنایت اخیر و چه در جنایت‌های قبلی به شهادت رسانده‌اند، به عنوان الگوهای برتر به نخبگان خود معرفی کنیم. البته، باید حفاظت از این سرمایه‌های علمی را تا حد ممکن افزایش دهیم. اما اگر کسانی هستند که در این زمینه‌ها پذیرفته‌اند جهاد علمی دشمن شکن انجام دهند، باید این روحیه و خودباوری را در خود تقویت کنند که هرچه مؤثرتر برای کشور ایفای نقش کنند، احتمالاً بیشتر مورد کینه دشمن قرار می‌گیرند. در تقویت هویت ملی و دینی جوانان نخبه باید تلاش کنیم و زحمات کسانی که ظرفیت‌های علمی دارند و نگاه دینی و ملی دارند را ارج بگذاریم تا بحث‌هایی مثل مهاجرت پیش نیاید و همه ظرفیت خود را در داخل کشور به کار بگیرند.

این عضو هیات علمی جهاد دانشگاهی بیان کرد: سابقه جنگ‌ها نشان می‌دهد، دشمن زمانی حذف فیزیکی اولویت و هدف اصلی بود، اما امروز

علاوه بر حذف فیزیکی، جنگ و عملیات روانی را هم دنبال می‌کند؛ عملیاتی که با ذهن و روان جامعه سروکار دارد و با نیزنگ سعی می‌کند، ابتدا تحقیر کند و سپس اراده خود را تحمیل کند. دشمنان سال‌هاست تلاش می‌کنند جامعه ایران را با ابزارها و تکنیک‌های مختلف هدف قرار دهند. اما جنایت و اتفاقات اخیر رژیم صهیونیستی باعث شد که اتفاقاً جوانان نخبه و دانشگاهی و غیر دانشگاهی ما هوشیارتر شوند که این را به وضوح دیدیم.

نقش کلیدی شهید طهرانچی در توسعه علمی کشور

فارسی درباره جایگاه علمی و مدیریتی شهید دکتر طهرانچی در پیشبرد علم هسته‌ای و دانشگاهی کشور و تأثیر فقدان ایشان بر دانشگاه آزاد و جامعه علمی، افزود: دانشمند شهید دکتر طهرانچی سابقه علمی روشنی داشته‌اند و در مقالات، کتاب‌ها و اختراعات ایشان مشهود است. اینکه دشمن، ایشان را در لیست تحریم‌ها قرار می‌دهد، نشان‌دهنده جایگاه اثرگذار و علمی ایشان است. وی تأکید کرد: دکتر طهرانچی فردی بود که همواره نقش کلیدی در توسعه علمی کشور ایفا کرد و با شهادت دکتر طهرانچی، طهرانچی‌های مختلف متولد می‌شوند و با وجود اینکه فقدان او ضایعه‌ای برای جامعه علمی ایران است، اما راه این شهید بزرگوار توسط شاگردان و دانشمندان جوان ادامه خواهد یافت. جامعه دانشگاهی ایران باید با تکیه بر هویت ملی و دینی، تقویت روحیه علمی و خودباوری، و مقابله هوشمندانه با جنگ روانی دشمن، مسیر پیشرفت علمی کشور را با قدرت ادامه دهد و یاد و راه دانشمندان شهید را زنده نگه دارد.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در دولت نهم:

تلاش‌های رژیم صهیونیستی مانع پیشرفت علمی ایران نخواهد شد

زاهدی، وزیر علوم دولت نهم در واکنش به اقدامات رژیم صهیونیستی علیه دانشمندان ایرانی، با ابراز اطمینان از تداوم پیشرفت علمی کشور، تأکید کرد که شهادت چند تن از چهره‌های علمی تنها می‌تواند باعث تقویت عزم جوانان و دانشگاهیان ایرانی در مسیر پیشرفت شود.

III

محمد مهدی زاهدی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در دولت نهم از آشنایی بیست ساله خود با شهید دکتر طهرانچی سخن گفت و عنوان کرد: دکتر طهرانچی را فردی خلاق و نوآور و دارای تفکر در نظام آموزش عالی کشور می‌دانم. شهید بزرگوار، هر کجا مسئولیت داشتند، به خصوص در حوزه تحولات علمی و فناوری منشا خیر و برکت بودند.

رویکرد علمی طهرانچی

به حوزه نشر و چاپ کتب دانشگاهی

زاهدی افزود: به یاد دارم زمانی که به مرکز نشر دانشگاهی تشریف بردند، رویکرد علمی به حوزه نشر و چاپ کتب دانشگاهی داشتند که بسیار دقیق و عالمانه بود.

وزیر علوم دولت نهم ادامه داد: شهید طهرانچی زمانی که در دانشگاه شهید بهشتی مسئولیت داشتند نسبت به توسعه فناوری و رشته‌های مرتبط

با فناوری‌های نوین و تربیت نیروهای برجسته و شاخص در رشته‌های جدید اهتمام ویژه داشتند. زاهدی تأکید کرد: دانشگاه آزاد اسلامی در ده سال گذشته به خصوص در حوزه مالی و تامین منابع مالی دچار نوساناتی بود، اما دکتر طهرانچی اقدامات موثر و ماندگار و سازنده برای تامین منابع مالی مانند توسعه مراکز رشد و پردیس‌های فناوری در استان‌ها و مراکز دانشگاه آزاد اسلامی مختلف برجای گذاشتند که خلاقانه و فناورانه به شمار می‌آید.

رشد چشمگیر ایران تا دو سال آینده

به گفته زاهدی، شهادت دکتر طهرانچی برای جامعه دانشگاهی ایران یک فقدان بزرگی بود، اما دشمن فکر نکند با شهادت دانشمندان ایرانی روند علمی کشور کاهش پیدا می‌کند، یقین دارم که روند علمی کشور در دو سال آینده رشد و پیشرفت چشمگیری خواهد داشت.

وی با بیان اینکه دکتر طهرانچی در شاگرد پروری مهارت خاصی داشت، تأکید کرد: دانشجویان و دانش‌آموختگان عزیز دانشگاهی هرگز نمی‌گذارند جای علمی شهید طهرانچی خالی بماند و حتماً با عشق و علاقه پای کار می‌آیند و با تلاش بیشتر در عرصه توسعه، صعود و ارتقای بیشتر فناوری‌های

ایران به ویژه در عرصه نوین گام‌های جدی بردارند داشت.

اتفاقات بزرگی در عرصه علم و فناوری رقم می‌خورد

وزیر علوم دولت نهم خطاب به رژیم صهیونیستی بیان کرد: فکر نکنید که با شهید کردن تعدادی از دانشمندان ایرانی، روند علمی کشور کاهش می‌یابد. یقین دارم عرق ایرانی - اسلامی که در دانشگاهیان کشور و جوانان تحصیل کرده وجود دارد باعث می‌شود روند رو به رشد غیر قابل تصویری برای دشمن در این حوزه وجود داشته باشد، این موضوع را روند استکبار و جریان صهیونیستی در یکی دو سال آینده خواهند دید که اتفاقات بزرگی در عرصه علم و فناوری رقم می‌خورد.

وی در پایان خطاب به ملت ایران، گفت: از ملت ایران تشکر می‌کنم که در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه به خوبی به دفاع از نظام، انقلاب و ایران اسلامی پرداختند و با وجود مشکلات، همه یک صدا و یکپارچه برای دفاع از کین ملی خود پای کار آمدند. همچنین، یاد و خاطره همه شهدای انقلاب اسلامی به ویژه شهدای اخیر فرماندهان نظامی، دانشمندان شهید و مردم عادی گرامی می‌داریم و از خداوند متعال آرزو می‌کنم روز به روز بر علو درجات ما افزوده شود.

محمد مهدی طهرانچی

پرونده سوم:

خاطرات ماندگار

در این پرونده، شاهد گزارشی از خاطرات همکاران دکتر محمد مهدی طهرانچی در دوران ریاست وی بر دانشگاه آزاد اسلامی هستیم. این یادها، تصویری روشن از سبک مدیریتی، تعهد علمی و رهبری مقتدرانه‌ای را به نمایش می‌گذارد که تأثیری پایدار بر مسیر تحول و توسعه دانشگاه گذاشته است. خواندن این داستان‌ها، زمینه را برای درک عمیق‌تر از چگونگی شکل‌گیری یک عصر طلایی در آموزش عالی فراهم می‌کند.

از تربیت خانوادگی تا نظریه «عالم مجاهد»؛

روایتی از زندگی شهید دکتر طهرانچی

به مناسبت سالگرد شهادت دکتر محمد مهدی طهرانچی، رئیس فقید دانشگاه آزاد اسلامی، گفت‌وگویی با دکتر امیر طهرانچی، برادر آن شهید والامقام صورت گرفت که در آن به ابعاد مختلف شخصیتی، علمی و مدیریتی این استاد تراز فیزیک و نظریه پرداز حوزه علم و فناوری پرداخته شد.

|||

برادر شهید طهرانچی در ابتدای این گفت‌وگو، با گرمیادداشت یاد و خاطره همه شهدا، به ریشه‌های شکل‌گیری شخصیت دکتر طهرانچی اشاره کرد و گفت: ایشان در خانواده‌ای مذهبی و مقید به حدود شرعی رشد یافتند؛ خانواده‌ای که صفا و صمیمیت آن برگرفته از نور الهی بود. به گفته وی، دکتر طهرانچی از نوجوانی دغدغه کسب رضایت الهی را داشت و تعاملاتش با والدین و اطرافیان مبتنی بر آموزه‌های دینی و روایی بود. یکی از ویژگی‌های بارز شهید طهرانچی که در کلام برادرش بارها تکرار شد، «محبت و توسل به

علمی مانند دانشگاه آزاد، می‌تواند به ایجاد قدرت و اقتدار برای ایران منجر شود؛ از این رو تلاش کرد با حذف فیزیکی، این مسیر را متوقف کند.

سخت‌کوشی علمی و تحول در آموزش فیزیک

برادر شهید طهرانچی در پاسخ به این پرسش که چگونه دکتر طهرانچی توانست در رشته دشواری مانند فیزیک به مرتبه استادی تمام برسد، به ذکاوت و هدفمندی ایشان در کسب علم اشاره کرد و خاطره‌ای از دوران تحصیل ایشان در مسکو نقل کرد: وقتی از ایشان پرسیدند چرا مسکو را برای تحصیل انتخاب کردی، گفتند: «می‌خواستم چیزی را خودم یاد بگیرم، نه آنچه دیگران می‌خواهند به من بیاموزند.»

به گفته برادر شهید طهرانچی، دکتر طهرانچی نه تنها دانش آموخته‌ای ممتاز، بلکه معلمی دلسوز بود که مباحث پیچیده فیزیک را با روش‌های عملی و عینی به دانشجویان منتقل می‌کرد.

مدیریت تحول‌آفرین با نگاه تمدنی

برادر شهید طهرانچی با مرور دستاوردهای مدیریتی ایشان، به تحول در دانشگاه شهید بهشتی و ارتقای رتبه آن از جایگاه چهاردهم به جزو سه دانشگاه برتر کشور، و همچنین تحولات گسترده در دانشگاه آزاد اسلامی اشاره کرد. وی گفت: نگاه دکتر طهرانچی به دانشگاه، نگاه یک نهاد علم‌آفرین در خدمت تمدن نوین اسلامی بود؛ ایشان همواره بر پیوند علم با نیازهای کشور و حل مشکلات مردم تأکید داشتند. از دیدگاه وی، دکتر طهرانچی با درک صحیح از تهدیدات دشمن، دانشگاه آزاد را به عنوان جبهه‌ای در جنگ تمدنی می‌دید و بر همین اساس، برنامه‌ریزی‌های کلانی برای تقویت بنیه علمی و فناوری کشور انجام داد.

ساده‌زیستی، توکل و پرهیز از امتیازات مادی

یکی از فصول درخشان زندگی شهید طهرانچی که در این گفت‌وگو به تفصیل بدان پرداخته شد، ساده‌زیستی و پرهیز ایشان از بهره‌گیری از امتیازات مادی بود. برادر شهید با بیان اینکه دکتر طهرانچی حتی حق سرپرستی قانونی خود را نیز دریافت نمی‌کرد، گفت: ایشان به هیچ وجه اجازه نمی‌دادند از بودجه دانشگاه برای منافع شخصی استفاده شود؛ حتی زمانی که پیشنهاد جابجایی منزل سازمانی به ایشان داده شد، با قاطعیت مخالفت کردند. وی افزود: دکتر طهرانچی معتقد بود وقتی در «تیم خدا» باشی، خداوند هم تیمی‌های شایسته را به تو معرفی می‌کند؛ از این رو هرگز به دنبال تشکیل حلقه‌های شخصی و رانتی نبود.

خستگی‌ناپذیری و اشراف بر جزئیات

طهرانچی با توصیف شهید طهرانچی به عنوان «دانشمند خستگی‌ناپذیر»، به برنامه کاری فشرده و سفرهای استانی متعدد ایشان اشاره کرد و گفت: با وجود مشغله‌های فراوان، ایشان بر جزئی‌ترین امور دانشگاه و حتی زندگی فرزندان اشراف داشتند، اما هرگز دغدغه‌های کاری را به محیط خانواده منتقل نمی‌کردند.

در پایان این گفت‌وگو، برادر شهید طهرانچی با اشاره به روزهای پایانی حیات آن عزیز، شهادت را بالاترین پاداش الهی و مایه تسلی خانواده دانست و تأکید کرد: ایمان داریم که ایشان زنده‌اند و ناظر بر ما؛ شهادت ایشان مهر باطلی بود بر تهمت‌هایی که برخی ناآگاهان یا بدخواهان به ایشان وارد می‌کردند. وی در پایان خاطرنشان کرد: دکتر طهرانچی مصداق واقعی «عالم مجاهد» بود؛ کسی که علم را برای خدا آموخت، برای خدا آموزش داد و در مسیر خدمت به مردم و اعتلای ایران بزرگ، جان خود را نثار کرد.

ناگفته‌های آخرین شب از زبان برادر شهید طهرانچی:

گوگل اسکولار او را ۴۰ روز قبل از شهادت پاک کرده بودند

کردم. دکتر قاطعانه گفتند: «قانون». ایشان حتی برای نزدیکان خود نیز از قانون عدول نمی‌کردند.

تور علم‌ویک‌پیش‌بینی

مهم‌ترین و تکان‌دهنده‌ترین بخش این مصاحبه، به تلاش دشمن برای حذف هویت علمی شهید پیش از ترور فیزیکی بازمی‌گردد. احسان طهرانچی در این باره بیان کرد: این‌ها یک حرکت صهیونیستی و جهانی است که به قرون وسطی بازگشته‌اند؛ زمانی که گالیله را به خاطر علمش محاکمه کردند. اینها عالمان علمی ما را شهید کردند. وی افزود: یک خاطره‌ای از یکی از شاگردان دکتر دارم. حدود ۴۰ روز قبل از شهادت، به دکتر گفتم که پروفایل گوگل اسکولار شما پاک شده است. ایشان در جواب، با همان ادبیات خاص خودشان گفتند: «نامردها... اینها غلطی می‌خواهند بکنند». این نشان می‌دهد که آنها ابتدا به سراغ ترور شخصیتی و حذف سوابق علمی افراد می‌روند و بعد آنها را حذف فیزیکی می‌کنند. این موضوع باید در جامعه دانشگاهی ما و در سطح جهانی مورد توجه قرار گیرد که این یک جنگ با علم است.

یک راه که ادامه دارد

برادر شهید در پایان با تأکید بر زنده بودن راه و یاد شهید گفت: آن‌ها فکر می‌کنند با حذف فیزیکی، همه چیز تمام می‌شود. اما طبق دین و اعتقادات ما، شهدا زنده‌اند و تازه خونشان آبیاری‌کننده جریان دانشگاهی و پیشرفت علمی کشور است. دکتر خودش یک پیشرو و لوکوموتیو پیش‌برنده در مجموعه‌های علمی و سیاست‌گذاری کشور بود. ان‌شاءالله مثل ایشان خواهند آمد و این راه را ادامه خواهند داد. ما یقین داریم که این مسیر متوقف نخواهد شد.

خاطره رئیس دانشگاه آزاد اراک از تماس‌ها و پیگیری‌های شبانه دکتر طهرانچی

مدیری که دلسوز بود

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان مرکزی اظهار کرد: خصوصیت بارز شهید طهرانچی پیگیری، جدیت، هوش بالا و تمرکز عالی در تمامی حوزه‌های دانشگاه بود. محمدباقر توکلی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان مرکزی و واحد اراک در تشریح ویژگی‌های شاخص شهید دکتر محمد مهدی طهرانچی رئیس فقید دانشگاه آزاد اسلامی تشریح کرد: خصوصیت شاخص ایشان پیگیری، جدیت، هوش بالا و تمرکز عالی در تمامی حوزه‌های دانشگاه بود. وی در بیان خاطره‌ای از رئیس فقید دانشگاه آزاد اسلامی گفت: خاطره‌ای که از ایشان به یاد دارم اینکه در چندین مورد ساعت ۱۰ و ۱۱ شب با بنده تماس می‌گرفتند و پیگیر امور بودند و از زحمات دانشگاهیان تشکر می‌کردند.

یک لحظه شاعرانه دکتر طهرانچی به روایت رئیس دانشگاه آزاد همدان خاکسار! برای رفع خستگی شعری بخوان

در آن یک جمله، همه چیز بود: فرهنگ، اصالت، ورزش پهلوانی، هویت ایرانی-اسلامی، و روحی آشتی خورده با عرفان و ارادت. آن روز گذشت، اما آن خاطره، برایم ماندگار شد؛ و امروز... که خبر مظلومانه شهادت این مرد بزرگ را در حملات تروریستی رژیم صهیونیستی شنیدم، دلم لرزید، اشکم ریخت و همان بیت بار دیگر در ذهنم طنین انداخت: «دست از طلب ندارم...»

با خود گفتم: به راستی، این بیت، زندگی او بود. او هرگز دست از طلب برنداشت. نه طلب علم. نه طلب عزت برای دانشگاه. نه طلب تربیت نسل اندیشمندان.

نه طلب ایران قدرتمند، مستقل، ریشه دار در هویت دینی. او مرد میدان بود. مردی از تبار «پویندگان»، نه «نشستگان» از جنس کسانی که تا آخرین لحظه، در راه خدمت، روشن‌گری و جهاد علمی ایستادند؛ و مگر نه اینکه حافظ گفته بود: «باید که جمله جان شوی تالایق جانان شوی» امروز، دکتر طهرانچی جمله جان شد و رفت تا جانش به جانان برسد. و ما ماندیم، با داغی سنگین، اما عهدی روشن: که راه او را ادامه دهیم. که این پرچم را زمین نگذاریم. و که در میدان علم، فرهنگ، دانشگاه، و هویت. تا رسیدن به قله‌ها، «دست از طلب نداریم...»

نگرانی طهرانچی برای محافظانش به روایت رئیس دانشگاه آزاد لرستان

وقتش برسد، کاری از محافظان ساخته نیست

مجاهدی بود که هیچ دوروزش یکسان نبود. در عمل تحول‌گرا بود و هر زمان گزارش کار می‌خواست، پس از شنیدن با لبخندی رضایت‌بخش می‌گفتند: خوب! این کار دیروزتان بوده، برنامه امروزتان چیست؟ در مکتب وی توقف جایی نداشت؛ حرکت به سوی قله با همه توان، خستگی و توقف ممنوع بود. رئیس دانشگاه آزاد اسلامی لرستان با اشاره به دغدغه‌های دکتر طهرانچی گفت: اعتلای ایران اسلامی آینده جوانان کشور از دغدغه‌های اساسی وی بود. دانشگاه را مرجع حل مسائل جامعه می‌دانست و معتقد بود اعتلای دانشگاه باید در مسیر اعتلای جامعه باشد. دانشگاه آزاد اسلامی باید با کارآمدی و پاسخگویی، روحیه انقلابی را در نسل جوان گسترش دهد و نقش تمدنی خود را در حرکت به سوی قله‌های تمدن نوین اسلامی ایفا کند. جابرانصاری تأکید کرد: در میان ویژگی‌های برجسته این اندیشمند فاضل، ولایت‌مداری درخشش خاصی داشت. همه برنامه‌ها و اقدامات وی مبتنی بر تفکر و منویات امامین انقلاب بود.

اینها آسیبی نرسد. سپس برای نماز صبح رفت. جابر انصاری درباره ویژگی‌های برجسته شهید طهرانچی گفت: یکی از ویژگی‌های بارز وی، جامع‌نگری و ژرف‌اندیشی هم‌زمان بود. جامع‌نگری مانع ژرف‌اندیشی‌اش نمی‌شد و ژرف‌اندیشی او را دچار بخشی‌نگری نمی‌کرد. توجه به کلیت، همراه با تمرکز بر جزئیات ضروری از ویژگی‌های مدیریتی وی بود که توفیقات فراوانی به همراه داشت. وی افزود: دکتر طهرانچی در اوج قاطعیت، مهربان و در اوج مهربانی در انجام وظایف قاطع بود. مصداق

وقتی شهید طهرانچی حاشیه‌ارها می‌کند و به متن می‌پردازد

دانشگاه، به منظور برگزاری جلسه دوم اتحادیه شرق دانشگاه در بیرجند حضور یافتند. دانشگاه آزاد اسلامی بیرجند یک ساختمان فنی و مهندسی دارد که چهار طبقه است و سالن کنفرانس خیلی باکیفیتی در طبقه چهارم دارد. در زمان ساخت برای آن آسانسور در نظر گرفته نشده بود و جایی هم برای تعبیه آسانسور وجود نداشت؛ بنابراین ساختمان بدون آسانسور بود و محل برگزاری اجلاس اتحادیه شرق هم در طبقه چهارم این ساختمان قرار داشت. خاطریم هست در ورودی سالن جلسات بودیم که خبر دادند آقای دکتر طهرانچی وارد ساختمان شدند. ایشان تقریباً به آخرین راهروی راه‌پله‌ای که منتهی به سالن می‌شد - بعد از طی کردن حدود ۴۰ تا ۵۰ پله - از همانجا خیلی بلند با انرژی و با نشاط گفتند: «آقا سلام علیکم» تا به سالن رسیدند. مسیری که وقتی خود ما به آنجا می‌رسیدیم، زبان از دهان بیرون می‌آمد؛ اما شهید با انرژی و با «آقا سلام علیکم» وارد شدند. جالب‌ترین نکته پشت سرایشان محافظان که قاعدتاً انتظار داریم ورزیده و ورزشکار باشند، نفس‌نفس‌زنان وارد شدند و از همین جا این «آقا سلام علیکم» تاکنون برای ما و همکاران خاطره شده است.

حین شورا که مباحث هنوز گرم بود، بلافاصله پیامی برای من آمد که آقای دکتر گفته‌اند: «علیکم بالمتون (اصول)، لا بالحواشی»؛ یعنی فلاتی، به اصل مطلب بچسب، حواشی را رها کن. با یک استیکر گفتم: چشم، و بحث همانجا تمام شد؛ اما اینکه دکتر آنقدر صریح و سنجیده جواب داد و به نکته مهمی اشاره کردند، برایم چشنگ و جالب بود. در دو سالی که سرپرستی دانشگاه در استان را عهده‌دار بودم، فرصت نشد از حضور ایشان در دانشگاه آزاد واحد بیرجند بهره‌مند شویم؛ اما قبل از اینکه سرپرست دانشگاه شوم، در زمان ریاست آقای دکتر هاشمی که معاون آموزشی دانشگاه بودم، دکتر طهرانچی به همراه دکتر سروری مجد، قائم‌مقام

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی لرستان می‌گوید: شهید طهرانچی شبی در خرم‌آباد هنگام اذان صبح گفتند که خدا کند وقت شهادت به این بچه‌ها (محافظان) آسیبی نرسد.

محمد رضا جابرانصاری رئیس دانشگاه آزاد اسلامی لرستان از ویژگی‌های برجسته دکتر طهرانچی سخن گفت و به بیان خاطره‌ای پرداخت: دکتر طهرانچی اسفند ۱۴۰۳ سفری به کرمانشاه داشت، شب به خرم‌آباد آمدند تا صبح راهی خوزستان شوند. ساعت ۱۲ شب در اوج خستگی رسید. پس از احوالپرسی با دقت همیشگی درباره روند پیشرفت کارها پرس‌وجو کرد و رهنمودهایی داد تا یک بامداد. رئیس دانشگاه آزاد اسلامی لرستان ادامه داد: صبح زود، قبل از اذان از اتاق خارج شد و وقتی یکی از اعضای تیم حفاظت را دید که روی فرش خوابیده، با ناراحتی و آهسته گفتند: این بچه‌ها با من اذیت می‌شوند، هنوز موقعش نشده، وقتش که برسد کاری از اینها هم ساخته نیست. خدا کند به

علیرضا عزیزی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان خراسان جنوبی، در تشریح دو خاطره از شهید طهرانچی، رئیس فقید دانشگاه آزاد اسلامی می‌گوید: در جریان یک انتقاد و بحث حاشیه‌ای در جلسه شورای دانشگاه، شهید طهرانچی با صراحت گفتند: «علیکم بالمتون (اصول)، لا بالحواشی»

پاییز ۱۴۰۳ در شورای دانشگاه آزاد اسلامی درباره اجرای ناموفق یکی از سیاست‌های ارائه و تأیید شده بحث و بررسی داشتیم. ما مباحثی را مطرح کردیم و برخی از رؤسای استان‌ها به صورت انتقادی صحبت کردند. آقای دکتر هم به همین ترتیب مباحث را گوش می‌دادند و دفاعی هم از سوی معاونت مربوط انجام می‌شد که به نظر خیلی موجه نمی‌رسید. بعد از جلسه و بحث و بررسی به صورت مجازی خدمت آقای دکتر طهرانچی عرض کردم که «آقای دکتر! در این موضوع واقعاً استدلال معاونت مربوطه صحیح نیست و ادبیات ایشان به نظر خیلی سنجیده در یک شورا نمی‌رسد و آنچه که رؤسای استان‌ها به عنوان افراد میدانی درباره آن صحبت می‌کنند واقعاً مشکلات را دیده‌اند.» بعد از این انتقاد و حاشیه‌ها، برایم جالب بود که

روایت سرپرست دانشگاه آزاد کرمانشاه از رفتارهای بزرگ منشانه دکتر طهرانچی

من برای آنکه شما را سربلند کنم به دیدار سردار حاجیان می روم

مسعود باغفلکی، سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی استان کرمانشاه، از سفر حدود ۳۰ ساعته دکتر طهرانچی به کرمانشاه در اواسط آذر ۱۴۰۳ روایت می کند.

شهادت همواره در پی مردان خدا می گردد و این نردبان سعادت بی عبور و حضور این مردان اعتباری ندارد. سحرگاه دیگری از آدینه ای که شمیم انتظار دارد، منتظران شهادت بر خوان این گسترده ترین روزی خداوند نصیب و بهره بردند. با افسوس و دریغی جان فزا برای از دست دادن فرماندهان و دانشمندان هسته ای در حمله نامردمان تاریخ به کشور عزیزمان ایران اسلامی؛ شهادت این مردان خدا را تسلیت و تبریک می گوئیم.

اواسط آذر ۱۴۰۳ به عنوان سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی استان کرمانشاه منصوب شدم. اوایل اسفند ۱۴۰۳ نشست سراسری مسئولان استانی ایسکانیوز در بیستون کرمانشاه برگزار شد و آقای دکتر شهید طهرانچی برای شرکت در این نشست به کرمانشاه سفر کردند.

قبل از سفر، ایشان در واحد جلسات مختلفی را برگزار کرده و مسایل و مشکلات را احصا کردیم. در این سفر کنار آقای دکتر طهرانچی می نشستیم؛ بنابراین فرصت خوبی بود که ایشان را در جریان مشکلات استان قرار دهم و برای رفع مشکلات از ایشان کمک و راهنمایی بخواهم.

کل سفر ایشان حدود ۳۰ ساعت بود و باید بیشترین استفاده را از این حضور پربرکت می بردیم. در مسیر فرودگاه به بیستون در کنار دکتر نشستیم و اولین سوالم را پرسیدم: «ببخشید آقای دکتر در مسیر استراحت می کنید؟» فرمودند: «نه.»

خوشحال شدم. زیرا سوالات زیادی داشتم. یادداشت کرده بودم. پرسیدم. جواب گرفتم. واقعاً عالی بود. پدران، مشتاقانه، دلسوزانه، دقیقاً مثل یک معلم پاسخ می دادند. گفتند و من بسیار آموختم.

توصیه های ارزشمندی ارائه کردند. یقین پیدا کردم که ایشان نه تنها سیاستمداری برجسته؛ بلکه دانشمندی فرهیخته و عالمی بزرگ و مهربان هستند. کسانی که با ایشان نشست و برخاست داشته اند می دانند که چه می گویم.

بگذریم...

شاید سر فرصت خاطرات این ۳۰ ساعت حضور پربرکت که برای من مثل یک کارگاه آموزشی ۳۰ ساعته بود را بنویسم؛ اما فعلاً می خواهم دو مورد را اشاره کنم. دو درس بزرگ را که ایشان به من دادند برایتان بازگو کنم.

مورد نخست

جایی نشسته بودیم و گزارشی از مشکلات مجتمع آموزشی - تحقیقاتی کشاورزی و دامداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه را می دادم. گفتم: «آقای دکتر خواهش می کنم به آقایان دکتر باغستانی و دکتر اردکانی (مسئولان امر) مأموریت بدهید بیانند کرمانشاه و علاوه بر بازدید و بررسی میدانی ما را در اداره بهتر و علمی تر مجتمع راهنمایی کنند. می دانم این دو بزرگوار هرچارهفته اند مایه خیر و برکت بوده اند.» در حال صحبت کردن بودم که متوجه شدم ایشان با تبلتشان کار می کنند. خواستم گله یا اعتراض کنم که «آقای دکتر با شما هستم، برادر، لطفاً گوش کنید، توجه فرمایید و...» که یکدفعه شروع کردند به صحبت: «سلام، آقای دکتر باغستانی، به سر به کرمانشاه بزنید و به آقای باغفلکی کمک کنید و...» شوکه شدم. ایشان لیخندی زدند و گفتند: «برای این که فراموش نکنم و یا تأخیر نیفتد، اکثر کار را همون لحظه پیگیری می کنم و...» لذت بردم. واقعاً عالی بود.

اقدام فوری بدون فوت وقت ایشان درس بزرگی به من داد. ای کاش همه همکاران ما در دانشگاه آزاد اسلامی این نوع رفتار و اقدام ایشان را سرلوحه کار خود قرار دهیم. ان شاء الله.

مورد دوم

آقای دکتر سردار حاجیان، فرمانده محترم انتظامی استان کرمانشاه، معاون پیشین فرهنگی نیروی انتظامی و از دوستان آقای دکتر طهرانچی هستند. صبح روز دوم سفر، تلفنی با آقای دکتر طهرانچی صحبت کردند و خیرمقدم گفتند. سپس ایشان به

من گفتند: «برای ناهار با آقای دکتر طهرانچی به دفتر من تشریف بیارید.»

موضوع را با آقای دکتر در میان گذاشتم. آقای محبوب (روابط عمومی دانشگاه) حضور داشتند و البته نظرشان این بود که آقای دکتر حاجیان را برای دیدار با آقای دکتر طهرانچی به دانشگاه دعوت کنیم. من گفتم: «مشکلی نیست، هماهنگ می کنم.» اما آقای دکتر طهرانچی فرمودند: «نه، ما می رویم.» بحث کوتاهی شد و در نهایت قرار بر این شد که ما به دفتر دکتر حاجیان برویم.

قرار ما حدود ساعت ۸ شب بود ولی حدود ساعت ۱۵ عصر رفتیم. زیرا کارها خیلی طول کشید. در مسیر رفتن به دفتر سردار حاجیان، آقای دکتر طهرانچی جمله ای را گفتند که اشک در چشمانم حلقه زد. احساس غرور کردم. برای داشتن چنین رئیسی به خود بالیدم. من را به فکر فرو برد. بعد از ماه ها که دارم این موضوع را برای شما می نویسم باز هم اشک در چشمانم جاری شد.

ایشان با همان لیخند همیشگی فرمودند: «من برای آنکه شما را سربلند کنم به دیدار سردار حاجیان می روم. می دانم بعداً می توانند به شما و دانشگاه کمک بسیار کنند.»

اینجا بود که احساس کردم این مرد بزرگ و شریف چقدر به فکر همکاران و زیردستان خود هستند.

یاد شعر حضرت مولانا افتادم:

عالمی را یک سخن ویران کند
روبهان مرده را شیران کند

از یک سو ویران شدم، نمی دانستم چی بگویم... از سوی دیگر شیر شدم، احساس بزرگی و غرور می کردم.

ماجرای لغو سفر شهید طهرانچی به کربلا و پخت نان در مکتب ابا عبدالله (ع)

بهروز ناصری، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان ایلام، در روایتی خاطره انگیز از دکتر محمد مهدی طهرانچی، رئیس فقید دانشگاه آزاد اسلامی، گفته است که چگونه سال ۱۴۰۳ پس از لغو سفر دکتر طهرانچی به کربلا، وی به ایلام و مهران آمد و در مکتب ابا عبدالله (ع) حاضر شد و با خادمان آن در پخت نان همراهی کرد.

ناصری اظهار کرد: رئیس فقید دانشگاه آزاد اسلامی سال گذشته به دلیل محدودیت های امنیتی نتوانست به کربلا سفر کند و به جای آن به ایلام و مهران سفر کرد. خادمان یکی از مکتب ها که چهار سال است از استان خراسان جنوبی روزانه چهار تا پنج هزار قرص نان تهیه می کنند و در این منطقه مستقر شده اند، بعد از شنیدن خبر شهادت دکتر طهرانچی با گریه و زاری تماس گرفتند؛ چرا که چند ساعتی که این شهید در مکتب حضور داشتند، عاشق و متأثر از شخصیت او شده بودند و از کمک ایشان در پخت نان تشکر فراوانی کردند. وی افزود: خرداد ماه امسال، پس از برگزاری جلسه شورای دانشگاه و گرامیداشت چهل و سومین سالگرد تأسیس دانشگاه در سازمان مرکزی، دکتر طهرانچی با وجود خستگی و فشار کاری، راهی مشهد شدند و به خدمت رسانی به زوار امام رضا (ع) پرداختند. در آن سفر، یکی از خدام حرم با بنده تماس گرفت و من به ایشان عرض کردم که «آقای دکتر، امسال منتظریم که تشریف بیاورید ایلام و مکتب ما را منور کنید». دکتر طهرانچی در حال خدمت به امام رضا (ع) فرمودند که حتماً خواهند آمد. اما سرانجام قسمت این شد که ایشان مستقیم به عنوان مهمان ابا عبدالله (ع) رحلت کنند و ما این توفیق را از دست دادیم. این سرمایه را از دست دادیم؛ اما قطعاً شهید با حضرت ابا عبدالله الحسین (ع) محشور خواهند شد؛ چرا که عاشق امام حسین (ع) بودند و هر وقت صحبت از ایشان به میان می آمد، دکتر طهرانچی اشک می ریختند.

ناصری با تشریح نکاتی از ویژگی های اخلاقی و مدیریتی شهید طهرانچی، گفت: نخست اینکه این شهید عزیز تحول گرا و اهل تحول و تعالی بود. دکتر طهرانچی به ظرفیت های کشور و دانشگاه اشراف کامل داشت و همیشه می فرمودند: «باید به جایگاهی که حق ماست و ظرفیت آن را داریم، برسیم». ایشان در دانشگاه آزاد اسلامی به معنای

واقعی کلمه تحول ایجاد کرد و طرح های تحولی که در دانشگاه اجرا کردند، بدون شک میراثی گرانبها برای سال های سال است که باید در دانشگاه نهادینه شود و همگان راه این شهید را ادامه دهیم. دبیر هیئت امنای دانشگاه آزاد اسلامی استان ایلام، با برجسته کردن اینکه شهید طهرانچی طرح های بزرگی در دانشگاه آزاد اسلامی نهادینه کرد و در حوزه های مختلف علمی، پژوهشی، فناوری، آموزشی و حتی مالی دانشگاه را دگرگون کرد، ادامه داد: ویژگی دوم، سلامت و اقتدار ایشان بود. در عین حال که بسیار مهربان و دارای قلبی رئوف بودند و در کنارشان احساس آرامش می کردیم و لذت می بردیم، اما در موقعیت های لازم صلابت و اقتدار خاصی داشتند و خستگی ناپذیر بودند.

ناصری افزود: خستگی در قاموس دکتر طهرانچی وجود نداشت. ایشان شبانه روز در سفرهای استانی بودند و در جلسات چهار تا پنج ساعته با دانشجویان و همکاران با چهره های بشاش، با حوصله و آرامش به تمامی صحبت ها گوش می دادند و به همه پرسش ها پاسخ می دادند. هر وقت ایشان را می دیدیم، حس می کردیم که نباید خسته شویم و باید حرکت کنیم و تلاش کنیم.

وی اضافه کرد: نکته دیگری که از ویژگی های

این شهید برجسته است، تعامل پدران و برادرانه اش با تمامی همکاران و دانشجویان در سراسر کشور بود. ایشان سنگ صبوری بودند که هر جا گریه یا مشکلی وجود داشت، با حوصله تمام گوش می دادند، راهکار ارائه می دادند و مشکل را حل می کردند. واقعاً روحیه ای عجیب و متعالی داشتند.

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان ایلام از توجه ویژه شهید طهرانچی به قرآن و اهل بیت (ع) یاد کرد و گفت: شهید همواره مردم و دانشگاهیان را به توجه به قرآن دعوت می کردند و آیات قرآن را به بطن زندگی مردم می آوردند. گوش دادن به صحبت های ایشان هرگز خسته کننده نبود و واقعاً لذت بخش بود. دکتر طهرانچی عاشق اهل بیت (ع)، خادم الرضا (ع) و خادم الحسین (ع) بودند.

ناصری ابراز امیدواری کرد که تمامی دانشگاهیان بتوانند راه شهید طهرانچی را ادامه دهند و مکتب او را در کشور و دانشگاه نهادینه کنند؛ چرا که ابعاد شخصیتی این انسان بزرگ و با عظمت باید برای نسل جوان و نسل های بعد تبیین شود. کارهای بزرگ و ماندگاری که ایشان در دانشگاه به یادگار گذاشتند، حتماً باید معرفی شوند و راه این شهید و الیام مقام ادامه یابد.

مدیریت جهادی شهید طهرانچی در بحران‌های سیل و کرونا

و بسیجی، جهادگر، ولایت‌مدار، خدمتگزار مردم‌دار و مدیری جهادی و تحول‌آفرین بود.

شهید طهرانچی، دانشگاه را با برنامه‌ریزی دقیق در مسیر آموزه‌های وحیانی مدیریت کرد

براتی درباره خاطرات خود از شهید طهرانچی گفت: شهید طهرانچی دانشگاه را با برنامه‌ریزی دقیق در مسیر آموزه‌های وحیانی مدیریت کرد و به موفقیت‌های بالایی رساند. در طول هفت سال مدیریت ایشان در دانشگاه آزاد، من در خدمت ایشان انجام وظیفه کردم که در مدت چهار سال مسئولیت دانشگاه آزاد استان خوزستان و سه سال نیز معین ایشان در استان‌های خوزستان و ایلام را برعهده داشتم. خاطرات زیادی از ویژگی‌های ارزشمند آن شهید عزیز به یاد دارم که سه نمونه از آنها را بیان می‌کنم.

وی افزود: در زمان سیل در برخی استان‌ها، از جمله استان خوزستان، در همان روزهای نخستین با اینجانب تماس گرفت و حال هموطنان در خوزستان را جویا شد. سپس دستور تشکیل قرارگاه جهادی را صادر کرد و با پیگیری‌های مستمر، خدمات فراوانی را با بسیج کردن تجهیزات و امکانات کل کشور، منشأ خدمت‌رسانی به هموطنان قرار داد.

حضور ایشان در دانشگاه آزاد استان خوزستان و بازدید از مناطق سیل‌زده، قرارگاه جهادی استان را به مرکز خدمات‌رسانی کل استان و کشور تبدیل کرد، به طوری که بارها استاندار وقت و فرماندهان

حجت‌الاسلام فرج‌الله براتی، معین رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در استان‌های ایلام و خوزستان، درباره ویژگی‌های برجسته شهید محمد مهدی طهرانچی، رئیس فقید دانشگاه آزاد اسلامی، اظهار کرد: به هم آمیختگی خون سرداران نظامی و دانشمندان هسته‌ای، نماد توانمندی و خودکفایی ملی است؛ زیرا گرد همایی این دو گروه، مایه عزت و اقتدار کشورمان و نظام اسلامی است. از یک سو، سرداران شهید جان خود را فدا کردند تا دانشمندان در آرامش به مرزهای دانش دست یابند و دستاوردهای بی‌شمار صنعت هسته‌ای، حاصل فداکاری، مدیریت و روحیه جهادی و در نهایت جان‌فشانی آنان است. از سوی دیگر، دانشمندان هسته‌ای با تولید علم و دانش، موجب تولید انواع تسلیحات دفاعی افتخارآمیز مانند موشک‌های هایپرسونیک، خیبر، فلاح و... شدند که سرداران ما با استفاده از همین تجهیزات، رعب و وحشتی در دل دشمنان صهیونیستی ایجاد کردند.

براتی افزود: شهید دانشمند عزیز ما، دکتر طهرانچی، مظهر پیشرفت‌های علمی و رسیدن به قله‌های مرز دانش در کشورمان بود و نقش اساسی در حفظ استقلال، امنیت و پیشرفت نظام اسلامی داشت.

وی ادامه داد: دکتر طهرانچی، این دانشمند فرزانه و شهید، مظهر یک انسان مجاهد با کرامت است که در اوج درجات علمی و فرهنگی با مدیریت جهادی، هدایت‌گری دانشگاه آزاد اسلامی را به عهده گرفت و آن را به بالاترین مراتب رشد علمی، فناوری، فرهنگی و اجتماعی رساند. معین رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در استان‌های ایلام و خوزستان، با بیان اینکه شهید دکتر طهرانچی خالصانه خدمت می‌کرد و اخلاصش به کار او برکت داده بود، گفت: محور مدیریت ایشان، امر ولی فقیه و رهبر معظم انقلاب بود. در تعیین سیاست‌گذاری دانشگاه، که نمونه بارز آن «سند تحول و تعالی دانشگاه» است، دستورات رهبر عزیز انقلاب را محور قرار داد و برای حصول آنچه موجب رضایت رهبری می‌شد، از هیچ تلاشی فروگذار نمی‌کرد.

به گفته براتی، دکتر محمد مهدی طهرانچی دانشمند فرهیخته‌ای است که علاوه بر درجات ممتاز علمی، از فضائل اخلاقی فراوانی برخوردار بود. او فردی مؤمن، اهل بی‌بیتی، دارای روحیه انقلابی

آرزوی شهادت دکتر طهرانچی وقتی قرار بود ترور شود

چندین سال است که زندگی‌ام بر این منوال می‌گذرد و آرزوی شهادت است.

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی خراسان شمالی با بیان خاطره دیگری از شهید طهرانچی عنوان کرد: سال گذشته زمان اجلاس سراسری بزرگداشت تاسیس دانشگاه که مصادف شده بود با شهادت رئیس جمهور، دکتر طهرانچی با قلبی مالامال از غصه و چشمانی اشکبار سخنرانی خود را چنین ادامه داد: درست است که فرد مؤثری را در نظام از دست دادیم؛ اما خدا را شاکریم که سایه رهبر فرزانه انقلاب اسلامی بر سرمان بوده و لنگر کشتی انقلاب و نظام مقدس اسلامی را در دست پرتوان خود دارد. پس حواسمان باشد که گوشمان، نگاهمان، عقلمان فقط به رهبری باشد، نه پیشی بگیریم و نه یک قدم پس بمانیم.

کاظمی اضافه کرد: روز اختتامیه چهارمین جشنواره امامت و مهدویت در قم، پشت سر وی نشسته بودم که متوجه شدم محافظانش به وی اصرار دارند، سالن را ترک کند، احتمال ترور وجود دارد در ابتدا تعلل کرده و میلی به ترک جلسه نداشت که با اصرار بیشتر محافظان روبه‌رو شد و استخاره گرفت که بد آمد و با وجود میل باطنی به اجبار سالن را ترک کرد.

وی بیان کرد: شهید طهرانچی، فردا در جمع خصوصی، ماجرای شب گذشته را تعریف کرد و گفت

غلامرضا کاظمی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی خراسان شمالی، در روایتی از اختتامیه چهارمین جشنواره امامت و مهدویت در قم، از لحظات تنش‌آمیزی سخن می‌گوید که محافظان شهید طهرانچی، احتمال ترور او را اعلام کرده بودند، اما دکتر طهرانچی با ایمان و ثبات نفس نمی‌خواست سالن را ترک کند. کاظمی گفت: تفکر خلاق، نوآورانه، مدیرپرو و نبوغ او در حل مسائل موجب شد که رژیم غاصب تاب نیاورد و او را به آرزویش برساند.

وی در بیان دیگر ویژگی‌های خاص شهید طهرانچی، افزود: ولایت‌مداری و پیروی از رهبر انقلاب، خستگی‌ناپذیری، قاطعیت، تواضع، خلاقیت، امید، سرعت عمل، تعهد، مسئولیت‌پذیری و وجدان کاری بالا از خصوصیات برجسته وی بود.

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی خراسان شمالی ادامه داد: برای معرفی چنین دانشمندی چه بهتر که از حرف‌های ناب خودش بهره بگیریم، شهید طهرانچی همیشه می‌گفت: اگر دشمن نداشته باشیم، یعنی نیستیم؛ زیرا دشمن داریم، می‌جنگیم و به دلیل اینکه می‌جنگیم، هستیم و هرچه دشمن شقی‌تر و جدی‌تر باشد، نشانه این است که در مسیر درست زندگی قرار گرفته‌ایم و موثرتر بوده‌ایم.

عکس سلفی شهید طهرانچی با تلفن همراه دانشجوی بین‌الملل

سلفی گرفتن دانشمند فرزانه و شهید دکتر محمد مهدی طهرانچی با تلفن همراه یکی از دانشجویان بین‌المللی دانشگاه آزاد اسلامی، در قاب خاطرات ماندگاری ثبت شده است.

شهادت دکتر طهرانچی تنها ایران اسلامی و دانشگاه آزاد اسلامی را سوگوار نکرد، بلکه دانشجویان بین‌المللی این دانشگاه نیز در غم گرفتار شدند. آنان که در دوری از وطن به دنبال دانش و دانایی بودند، با مرگ این دانشمند الهام‌بخش، انسانی را از دست دادند که با وجود جایگاه والای علمی، انسانیت و بزرگی اخلاقش را به نمایش گذاشت.

در زمانی که نماینده دانشجویان بین‌المللی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج از حضور دکتر طهرانچی در یک برنامه دعوت کرد و در پایان سخنانش از ایشان خواست تا یادبودی از آن لحظه بگیرند، شهید بلبخندی روشن و صمیمی گفت: «تلفن را بده، من بگیرم.»

این لحظه ساده، اما عمیق، نمادی از روحیه متواضعانه، عاشقانه و ولایت‌مدارانه شهید بود؛ روحیه‌ای که هر کسی که ایشان را ملاقات می‌کرد، احساس می‌کرد با یک شهید زنده در حال گفت‌وگوست.

مردی که در میان کتب علمی و مدیریت‌های بزرگ، همواره قلبی داغ برای خدمت به مردم، دانشجو و نظام مقدس جمهوری اسلامی داشت.

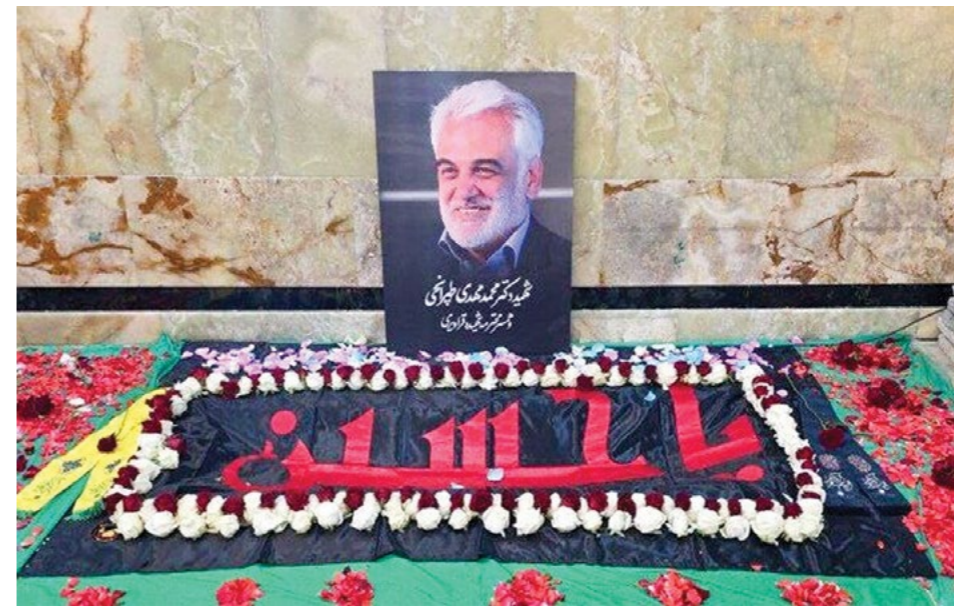
شهید طهرانچی، نه تنها به عنوان یک دانشمند و مدیر فراموش‌نشده، بلکه به عنوان فرهنگ‌آموز، روحانیت‌مدار و انسان‌ساز در ذهن و دل‌ها ماندگار شد.

این صحنه، تنها یک عکس سلفی نیست، بلکه حکایتی از تعامل متعالی بین دانشمند و دانشجو، بین معلم و شاگرد، بین میهمان و میزبان است. حکایتی از آداب تربیتی، اخلاق الهی و انسانیت‌مداری که شهید در تمام عمر خود به آن عمل می‌کرد.

این خاطره، مثل بسیاری دیگر از یادها، بر روح و جان دانشجویان و همراهانش نشسته است؛ یادی از

پازل خاطرات طهرانچی؛ میراثی که ناتمام نمی‌ماند

علیرضا صیداوی معاون پژوهش و فناوری دانشگاه آزاد اسلامی استان گیلان با بیان نقش و تأثیر دکتر طهرانچی در پیشبرد اهداف دانشگاه آزاد اسلامی اظهار کرد: خاطرات ما از دکتر طهرانچی، مانند قطعات یک پازل، تصویری کامل از تلاش‌های او برای رشد و توسعه همه‌جانبه دانشگاه ترسیم می‌کند. این تلاش‌ها با گذشت زمان، ارزش و اهمیت خود را بیش از پیش نشان خواهد داد. وجود ذی‌قیمت وی کمک بزرگی به توسعه دانشگاه در تمامی ابعاد کرد و بخش زیادی از خودباوری و موفقیت‌های دانشگاه، مرهون حضور و هدایت‌های ایشان بود. دکتر طهرانچی برای همه ما الگو، الهام‌بخش و یادگاری ماندگار است.

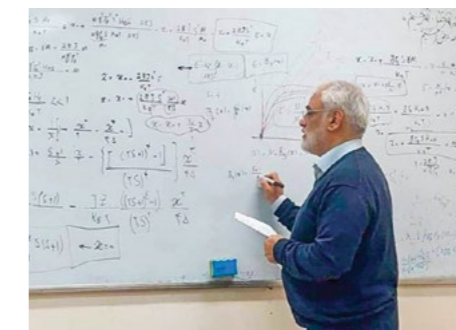
علیرضا صیداوی، معاون پژوهش و فناوری دانشگاه آزاد اسلامی استان گیلان، درباره نقش و تأثیر دکتر طهرانچی در پیشبرد اهداف دانشگاه آزاد اسلامی، گفت: همه اعضای هیئت علمی خاطرات بسیاری از راهنمایی‌ها و راهبردهای دکتر طهرانچی دارند که در اداره دانشگاه، تحولات ماندگاری را رقم زد.

وی افزود: ایده‌های شهید طهرانچی برای مدیریت دانشگاه آزاد اسلامی گاه در زمان خود برای ما عجیب بود و هضم آن دشوار می‌نمود؛ اما با گذشت زمان، آثار مثبت این راهبردها آشکار شد و نشان داد که ایشان فراتر از زمان خود به دانشگاه می‌نگریست. معاون پژوهش و فناوری دانشگاه آزاد اسلامی

استان گیلان بیان کرد: دکتر طهرانچی با نگاهی متعالی، همه ارکان دانشگاه را در حوزه‌های آموزشی، پژوهشی، فناورانه و فرهنگی در راستای تعالی انسان هدایت می‌کرد. وی همه اعضای دانشگاه - اعم از هیئت علمی، کارکنان و دانشجویان - را در یک ظرف واحد و به‌صورت یکپارچه در نظر می‌گرفت و رهنمودهایش همواره در راستای تعالی دانشگاه و انسان بود. صیداوی تأکید کرد: خاطرات ما از دکتر طهرانچی، مانند قطعات یک پازل، تصویری کامل از

تلاش‌های او برای رشد و توسعه همه‌جانبه دانشگاه ترسیم می‌کند. این تلاش‌ها با گذشت زمان، ارزش و اهمیت خود را بیش از پیش نشان خواهد داد. وجود ذی‌قیمت وی کمک بزرگی به توسعه دانشگاه در همه ابعاد کرد و بخش زیادی از خودباوری و موفقیت‌های دانشگاه مرهون حضور و هدایت‌های او بود. وی عنوان کرد: یاد و خاطره دکتر طهرانچی برای همه ما عزیز و ماندگار است و تأثیرات ارزشمند او در مسیر تعالی دانشگاه آزاد اسلامی همواره در خاطر ما باقی خواهد ماند.

شهید طهرانچی؛ مردی که هنوز عطر حضورش در هوای دانشگاه جاریست

الهام خوارزمی دانشجوی نقش‌آفرین دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرعباس به مناسبت شهادت دانشمند هسته‌ای و رئیس فقید دانشگاه آزاد اسلامی دکتر محمد مهدی طهرانچی متنی ادبی نگاشته است که در زیر می‌خوانید:

چه بغض سنگینی ست...
وقتی باید برای مردی بنویسی که هنوز عطر حضورش در هوای دانشگاه جاریست.
برای دلی که هنوز به تپش‌های علم، ایمان و عشق به این سرزمین زنده بود...
و حالا خاموش شده.
استاد عزیز!

چه زود، چه ناباورانه از میان ما رفتید...
بی‌آنکه فرصت وداعی باشد، بی‌آنکه دل‌هایمان آماده فراق باشد.
شما فقط رئیس دانشگاه نبودید

شما چراغ بودید، نوری در ظلمت بی‌انگیزگی، صدای رسای اندیشه در هیاهوی فراموشی علم.
صدای مهربان‌تان هنوز در گوش دانشجویان می‌پیچد.
نگاه متین‌تان هنوز در دل اتاق‌های سرد جلسات علمی مانده.
و دستان گرم‌تان، پشت هزاران ایده و باور،

حامیانه ایستاده بود.
چه بسیار دخترانی که به پشتوانه باور عمیق شما به جایگاه زن، جرئت یافتند بلند بیندیشند، بلند بایستند، و بلند پرواز کنند...
اما اکنون...
ما مانده‌ایم و صندلی خالی‌تان
ما مانده‌ایم و بغضی که در کلمات نمی‌گنجد
ما مانده‌ایم و رسالتی که نیمه‌تمام مانده.
و روح بزرگی که تا همیشه در فضای این دانشگاه، پرسه خواهد زد...
دکتر طهرانچی عزیز.
شما رفتید... اما اندیشه‌تان، امیدتان و میراث‌تان در رگ‌های دانشگاه آزاد اسلامی تا همیشه خواهد تپید.
نامتان جاودانه، راهتان روشن، و روحتان آرام باد...

سلفی گرفتن شهید طهرانچی با تلفن همراه یک دانش‌آموز سما خاطره‌ای از مهران ابراهیمی، دانش‌آموز مدرسه سما نجف‌آباد

وقتی یک دانش‌آموز سما از رئیس فقید دانشگاه آزاد اسلامی خواست که با او عکس سلفی بگیرد، دکتر محمد مهدی طهرانچی گفت: «موبایل‌ت را بده به من تا سلفی بگیرم.»

در سال ۱۴۰۲، شهید دانشمند دکتر محمد مهدی طهرانچی از غرفه دستاوردهای پژوهشی دانش‌آموزان هنرستان پسرانه مجتمع مدارس نجف‌آباد بازدید کرد. نمایشگاه آن روز بسیار شلوغ بود و لیگ‌های رباتیک زیادی در حال برگزاری بودند. پیش‌تر شنیده بودیم که در روز شهادت سردار حسن تهرانی مقدم، گروهی مأمور به ترور بزرگمردی دیگر در میدان کتاب تهران بودند؛ دکتر طهرانچی به خاطر اینکه لب‌تاپش را فراموش کرده بود، تصمیم گرفت به خانه بازگردد و پس از ترور سردار تهرانی مقدم، دشمن تصمیم به ترک محل گرفت.

اما در روز نمایشگاه، مردی را دیدیم که خارج از تشریفات مدیریتی، با چهره‌ای شاد و خندان به غرفه بچه‌های هنرستان رسید. با تک‌تک آنها دست داد و پس از اینکه درباره عناوین و یافته‌های پژوهشی هنجویان سوالات تخصصی پرسید، در حالی که قصد خداحافظی داشت، یکی از

دانش‌آموزان خواستار گرفتن عکس یادگاری با ایشان شد.

دکتر گفتند: «موبایل‌ت را بده به من تا سلفی بگیرم.» هرچقدر گفتیم: «آقای دکتر، ما می‌گیریم»، قبول نکردند و فرمودند: «نه، بده من...»

دکتر رفتند، اما تمام تصورات من شکسته شده بود. نمی‌توانستم قبول کنم که کسی که در لیست ترور دانشمندان هسته‌ای بود، چنین ساده و آرام باشد. وقتی خیر شهادت این بزرگوار قلبمان را درد آورد، یادم افتاد به صحبت حاج احمد کاظمی. آری، به راستی که محمد مهدی طهرانچی شکلی

زندگی کرد که هرکسی که با او دیدار می‌کرد، احساس می‌کرد با شهیدی دیدار کرده است.

دکتر نه تنها پرواز کرد به سمت هم‌زمان شهیدش در دفاع مقدس، بلکه الان ما را در کنار شاگردان شهیدش قرار داد؛ شاگردانی که هیچ‌وقت نگفت آنها در مکتب او درس هسته‌ای آموخته‌اند. آن زمانی که دکتر می‌فرمود: «اگر برای کشور تلاش کردی، باید منتظر پاداش باشی»، متوجه نبودیم که منظور از پاداش چیست! شهادت ایشان، پاداش تلاش بی‌وقفه‌شان در طول این سال‌ها بود.

شعری که در جیب شهید طهرانچی جاماند

عبدالرضا مدرس‌زاده شاعر و دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کاشان روایت می‌کند که چطور شد دکتر طهرانچی در مراسم جشن سالگرد دانشگاه آزاد اسلامی اجازه نداد شهری که در وصف دانشگاه آزاد سروده شده بود، خوانده شود.

در مراسم جشن سالگرد دانشگاه آزاد اسلامی که به ابتکار شهید دکتر طهرانچی برای نخستین بار در سطح ملی برگزار شد، قرار بود اشعاری را درباره این دانشگاه آزاد اسلامی بخوانم. در میانه برنامه دکتر طهرانچی پرسیدند چه شعری را قرار است بخوانم؟ سه برگ شعر در وصف دانشگاه آزاد اسلامی به وی نشان دادم یک برگ شعرها، غزلی در نکوداشت وی بود که این شعر را گرفتند تا زدن در جیبشان گذاشتند، نخواستند این شعر خوانده شود و با لبخندی معنی‌دار گفتند این یکی نه! اکنون با دریغ بسیار این شعر را با افزودن ابیاتی در سوگ وی تقدیم دوستداران داغدار او می‌کنیم؛ ز بس که سبز و شریف است رنگ باور تو

تو آن امیر سرفراز عرصه علمی که نیست غیر اهالی فضل، لشکر تو کنار روضه پاک رضا (ع) تو را دیدم که بود غرق صفا چشم از دعای تو در آن حریم دعا می‌کنم که با توفیق به آسمان سعادت پرد کبوتر تو ز جور فتنه آخر زمان امان داری که هست امام زمان مقتدا و سرور تو دلم شکست که وقت سحر به آتش کین میان بستر خون بود سرو پیکر تو دریغ بود اگر جان فدا نمی‌کردی که بود عشق به ایران همیشه سنگر تو فدایی وطن و آرمان پاکشان شده‌اند جوان جان‌به‌کف و نیز عزیز همسر تو پس از تو منطق پرواز همچنان برپاست که بود اوج گرفتن پیام آخر تو ز خون پاک توای قهرمان دانشمند فراهم است شرافت برای کشور تو به یادگار تو ایران هسته‌ای برپاست که خصم را شکند پشت، عزم رهبر تو

تمام آینه‌ها را نهاده‌ام بر تو
تفضلی که نصیب وطن شده اینکه
سرشته است ز دانش خدای، گوهر تو
رساند آرزویم را به آستان امید
هر آنچه بود ز جنس نبوغ در سر تو
چو بوده‌ای پدر معنوی اهل کمال
شدند جمله جوانان پسر و دختر تو
کنار میز تو مردان همه همایون‌اند
که می‌شوند به هنگام کار، یاور تو
رسید هر که به درک مراد و مقصد خویش
ستوده است دل‌پاک و مهرپرور تو

امام رضا (ع) بدهکار کسی نمی‌ماند و هرکس ارادتی به ایشان داشته باشد، همان جا پاسخش را می‌بیند

دکتر طهرانی خادم کشیک هفتم حرم مطهر رضوی بود و عشق بی‌ظنبری به اهل بیت داشت. بارها از او شنیدم که می‌گفت: «امام رضا (ع) بدهکار کسی نمی‌ماند و هرکس ارادتی به ایشان داشته باشد، همان جا پاسخش را می‌بیند.» این را به عینه در زندگی دکتر دیدم. عکسی از وی با لباس خادمی در حرم با همان لبخند همیشگی در فضای مجازی منتشر شد که نشان‌دهنده عمق ارادت وی بود.

مرادی تأکید کرد: دکتر طهرانی دو اولویت اصلی در زندگی داشت: عشق به اهل بیت و خدمت به مردم. همیشه دغدغه داشت که هیچ‌کس به دلیل مشکلات مالی در تحصیل، ازدواج یا درمان دچار مشکل نشود. یک بار شهرداری یکی از مناطق به من گفت که

محسن مرادی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی خراسان رضوی، در بیان خاطره‌ای از دکتر طهرانی، گفت: در سفر اخیری که به تبریز داشتم، از نزدیک شاهد اتفاقات خوبی بودم که در دانشگاه آزاد اسلامی و همکاری با شرکت‌هایی مانند تراکتورسازی در حال وقوع است. شب که به مشهد بازگشتم، حدود ساعت ۲۲:۵۵ دکتر طهرانی با من تماس گرفتند. حدود ۱۰ دقیقه صحبت کردیم و وی با شور و اشتیاق خاصی درباره کارهای انجام‌شده در تبریز و طرح‌هایی مثل تولید جلبک که با همکاری تبریز در مشهد پیش می‌رود، پرسش کرد. وی افزود: جنس این مکالمه با صحبت‌های قبلی متفاوت بود. دکتر طهرانی بی‌نهایت خوشحال و امیدوار بود. من از برخی مشکلات، مانند مسائل مربوط به دانشکده دندانپزشکی یا عدم همکاری برخی سازمان‌ها گلّه کردم؛ او می‌مدام امیدواری می‌داد و می‌گفت: «نگران نباش، کارها خوب پیش می‌روند، خدا و امام رضا (ع) کمک می‌کنند.» طنین صدایش هنوز در گوش من است. باورم نمی‌شود که این آخرین گفت‌وگوی ما بوده است.

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی خراسان رضوی با اشاره به ارادت ویژه دکتر طهرانی به امام رضا (ع)، گفت:

دل نوشته‌ای به مناسبت خاکسپاری شهید طهرانی

فناوری، پرچمدار انقلاب علمی و حافظ کیان ایران اسلامی است.

۲. خدمت بی‌وقفه: شما آموختی که وقفه در مسیر خدمت، خیانت به آرمان‌های شهیدان است. پس قول می‌دهم همچون شما، با همان روحیه‌ی جهادی، بی‌وقفه در راه پیشرفت کشور بکوشم.

۳. اخلاق علوی: شما بوی امام علی (ع) را داشتی؛ در شجاعت، در حکمت، در مهربانی. من نیز می‌کوشم تا در رفتار و تصمیم‌گیری‌ها، آینه‌ی اخلاق شما باشم.

۴. مقاومت در برابر دشمن: یادآور سخن شما هستم که «هرچه دشمن شقی‌تر باشد، یعنی در زندگی مؤثرتر بوده‌ای». پس هرگز اجازه نخواهم داد ترور شما یا هر شهید دیگری، اراده‌ی ملت ایران را برای پیشرفت تضعیف کند.

۵. زنده نگه داشتن یاد شما: نام شما و همسر شهیدتان را در، هر کلاس و هر پروژه‌ی علمی زنده خواهیم کرد؛ چرا که شما نماد «عشق به

کامبیز نماشیری؛ رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان سیستان و بلوچستان:

ای استاد عزیز، ای چراغ راه علم و جهاد با دستانی لرزان، امان‌دل‌های استوار، پیکر مطهر اربا اربا شما و همسر محترمتان را به آغوش خاک سپردیم.

نه به عنوان اتمام که به عنوان میثاقی جاودان برای ادامه مسیری که شما با خون خود آبیاری کردید. شما که همیشه می‌گفتید: «زندگی وقتی دشمنت اسرائیل باشد، شیرین است». امروز فهمیدیم عمق این جمله را؛ چرا که شما با شهادتتان، درس عشق به وطن و مقاومت را در قلب‌هایمان حک کردید.

میثاق‌نامه من با شما، ای استاد شهید:

۱. عهد علم و جهاد: همان‌گونه که شما دانشگاه را سنگر علم و مبارزه می‌دانستی، من نیز ادامه‌دهنده‌ی راه شما در تحقق «دانشگاه نسل پنجم» خواهم بود؛ دانشگاهی که پیشتاز در

می‌خواهد دکتر طهرانی را ببیند. وقتی به حرم رفتیم، او دکتر را با لباس خادمی دید و گفت: «باورم نمی‌شود که اینقدر راحت بتوانم وی را ملاقات کنم.» این سادگی و مردمی بودن، ویژگی برجسته دکتر بود.

وی درباره اشتیاق دکتر طهرانی به شهادت بیان کرد: دکتر طهرانی منتظر شهادت بود و با چنان اشتیاقی از آن سخن می‌گفت که گویی ثمره تمام تلاش‌هایش همین بود. شهادت، پاداشی بود که مدت‌ها به آن فکر می‌کرد. او دانشگاه آزاد را به اوج رساند. امروز هیچ واحد دانشگاهی زبان‌دهی نداریم، حقوق و دستمزد کارکنان در بالاترین سطح است و دانشگاه آزاد در رنکینگ‌های بین‌المللی رتبه نخست ایران را دارد. اینها مرهون زحمات شبانه‌روزی دکتر طهرانی است.

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی خراسان رضوی توضیح داد: دکتر طهرانی سر از پا نمی‌شناخت؛ چه برای افتتاح یک طرح، چه برای دیدار با دانشجویان و رفع مشکلاتشان. فقدان وی در دانشگاه احساس می‌شود؛ اما امیدواریم بتوانیم راه این شهید را با قدرت ادامه دهیم. دکتر طهرانی به آنچه استحقاقش را داشت، یعنی شهادت، رسید. ان‌شاءالله خداوند این بنده صالح را در اعلی‌علین جای دهد.

علم» و «ایثار در راه خدا» هستید.

استاد! امروز حرم حضرت عبدالعظیم (ع) میزبان پیکر شما و همسر عزیزتان شد. همان‌جا که هزاران نفر با چشمانی اشکبار، اما قلبی پر از امید، عهد بستند که راه شما را ادامه دهند. من نیز در این جمع بودم و با شما پیمان بستم: «خون شما، مشعل راه ماست.»

ازین پس حرم مطهر حضرت عبدالعظیم (ع)، سالن جلسات من و شما خواهد بود...

(یا تارالله (ع)، درد فراخ این شهید عزیز را چگونه با این شانه‌های خسته بدوش کشم؟...)

به یاد آخرین جمله‌تان در جلسات دانشگاه: «با قرآن آغاز می‌کنیم و با شهادت پایان می‌دهیم». امروز شما به آرزویتان رسیدی و ما را سوگند یاد کردی که هرگز از اهداف دانشگاه و انقلاب عقب‌نشینی نکنیم.

همیشه در راهتان می‌مانم، ای استاد شهیدم. یکی از میلیون‌ها شاگردان شما نماشیری

خبرگزاری دانشگاه با نام اختصاری آنا برگرفته از عبارت (Azad News Agency) در سال ۱۳۸۳ با حمایت دانشگاه آزاد اسلامی، با رویکرد تحول آفرینی و نقش آفرینی در عرصه رسانه، تاسیس شد. با اتکا به شعار راهبردی «خودباوری، امید و حرکت»، از سال ۱۴۰۳ تحولات ساختاری و محتوایی در خبرگزاری آنا آغاز شده است. این تحولات با هدف بازتعریف نقش رسانه در عصر دیجیتال و پاسخگویی به نیازهای مخاطبان، در دو محور اصلی چندرسانه‌ای‌سازی و تخصصی‌سازی محتوا طراحی شده‌اند. در این چارچوب، علاوه بر تقویت حوزه عمومی که به اخبار سیاسی، اجتماعی و اقتصادی می‌پردازد، بخش‌های تخصصی جدیدی با عناوین آنامدیا و آناتک راه‌اندازی شده‌اند. آنامدیا به عنوان بخش چندرسانه‌ای خبرگزاری، با بهره‌گیری از ترکیبی هوشمندانه از متن، تصویر، صوت و ویدئو، رویکردی نوین در تولید و انتشار محتوا ارائه می‌دهد. این رویکرد نه تنها جذابیت و درک پذیری محتوا را افزایش می‌دهد، بلکه با رفتار مخاطبان در فضای دیجیتال نیز هماهنگی کامل دارد. همزمان، در راستای رسالت دانشگاه آزاد اسلامی در پیشبرد علم و فناوری، آناتک به عنوان رسانه‌ای تخصصی در حوزه علم، فناوری و نوآوری فعالیت خود را آغاز کرده است. این بخش با مشارکت نیروهای جوان و دانشجویی، به بررسی دغدغه‌ها، دستاوردها و چالش‌های جامعه علمی کشور می‌پردازد و فضایی حرفه‌ای برای فعالیت رسانه‌ای نسل جوان در حوزه‌های تخصصی فراهم می‌کند. این تحولات، گذار خبرگزاری آنا را از یک نهاد خبری سنتی به سازمانی رسانه‌ای، پویا و چندرسانه‌ای نشان می‌دهد که علاوه بر انتقال اخبار، در تولید دانش و شکل‌دهی به گفتمان‌های علمی و اجتماعی نیز نقش فعالی ایفا می‌کند.

مدیرعامل خبرگزاری آنا: محمد مهدی خیرجو
سایت خبرگزاری آنا: ana.ir
نشانی در شبکه‌های اجتماعی: @anapress1
تلفن: ۰۲۱-۶۶۳۴۸۸۶۲
نشانی دفتر مرکزی:
تهران، خیابان حافظ، پایین‌تر از خیابان جمهوری اسلامی
ساختمان خبرگزاری آنا

